

Cestovní ruch v České republice 2008
Tourism in the Czech Republic in 2008

Obsah

	Úvodní slovo	2
	1. Aktuální informace MMR o cestovním ruchu	4
	2. Mezinárodní spolupráce	22
	3. Cestovní ruch v ČR - základní data	38
	4. Programové financování v cestovním ruchu	80
	5. Kontaktní údaje	96

	Introduction	3
	1. Current Information of MRD on Tourism	4
	2. International Cooperation	22
	3. Tourism in the Czech Republic - Principal Data	38
	4. Programme Funding in Tourism	80
	5. Contact Data	96

Vážení čtenáři a milí kolegové,

ročenka, kterou nyní držíte v rukou, má za cíl informovat Vás o aktivitách, které Ministerstvo pro místní rozvoj ČR realizovalo za uplynulý rok v oblasti cestovního ruchu. Jde o základní přehled opatření, statistických dat, vývoje nových trendů a v neposlední řadě grafů, které ukazují, jak cestovní ruch prosperoval. Rok 2008 už stačila poznamenat nastupující hospodářská krize, a nevyhnula se ani oboru cestovního ruchu. Bylo tedy poměrně jednoduché predikovat, že se krize s narůstající razancí přelije do roku následujícího a důkladně prověřit připravenost subjektů této recesi vzdorovat.

Ze statistického hlediska lze rok 2008 hodnotit spíše jako období stagnace. Poprvé od roku 2002, kdy byla Česká republika zasažena katastrofickými povodněmi a svět byl ovlivněn teroristickými událostmi z 11. září 2001 v USA, došlo k poklesu počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních o 1%. Příjmy ze zahraničního cestovního ruchu se sice ještě podařilo zvýšit o 1,3%, avšak na úkor zvýšených výdajů, čímž došlo k poklesu devizového salda o 4,1%. A statistické údaje roku 2009 se dají očekávat jako ještě méně optimistické.

Přesto v tomto roce Ministerstvo pro místní rozvoj ČR realizovalo množství aktivit, které přinesou pozitivní efekty zejména z hlediska budoucího vývoje cestovního ruchu v České republice. Byly zahájeny některé důležité systémové aktivity, které jsou financovány ze strukturálních fondů EU v rámci Integrovaného operačního programu, s cílem zvýšit konkurenceschopnost celého sektoru. Dominantní roli zde nejen v roce 2008, ale i v následujících několika letech, sehraje kvalita služeb a statistika v oblasti cestovního ruchu. Ambicí Ministerstva pro místní rozvoj ČR je postupně v České republice vybudovat národní systém kvality služeb v cestovním ruchu, jenž bude schopný garantovat kvalitu poskytovaných služeb v celém spektru nabídky cestovního ruchu. Jednotlivým klientům by měl také umožnit ochranu a snadnou orientaci na trhu. V oblasti statistiky budou realizovány projekty s cílem podpořit zkvalitnění statistického systému České republiky tak, aby všechny subjekty cestovního ruchu disponovaly dostatkem kvalitních informací pro svoje rozhodování a realizaci konkrétních záměrů.

I nadále byly prioritou Ministerstva pro místní rozvoj ČR aktivity spojené se vzděláváním a rozvojem lidských zdrojů. Je to právě cestovní ruch, jenž je jedním z významných nástrojů zaměstnanosti. Jeho schopnost vytvářet nová pracovní místa i v regionech, které dlouhodobě trpí vysokou mírou nezaměstnanosti, je velmi dobře známá. V roce 2008 ministerstvo dokončilo několik projektů, které významným způsobem přispěly k rozvoji lidských zdrojů a podpoře zaměstnanosti v tomto sektoru.

V roce 2008 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR úspěšně realizovalo některé velmi významné projekty mezinárodního charakteru. Již v květnu Praha hostila důležité zasedání Komise pro Evropu Světové organizace cestovního ruchu, kterého se zúčastnilo více než 70 delegátů z 32 členských zemí. Téměř ihned po ukončení této události byly zahájeny intenzivní přípravy na úspěšné zvládnutí předsednictví České republiky v Radě EU v první polovině roku 2009.

Toto je ovšem pouze minimální výběr z množství dalších informací, které ročenka obsahuje. Pevně věřím, že tato publikace splní svůj cíl a stane se pro Vás důležitým zdrojem informací a dat, pro Vaše využití a práci maximálně přínosných.

Ing. Rostislav Vondruška
ministr pro místní rozvoj

Dear readers / Dear colleagues,

The purpose of the yearbook you now hold in your hands is to inform you about activities performed last year by the Ministry for Regional Development in the field of tourism. It includes a basic overview of measures, statistical data, and information about the development of new trends, and contains charts indicating the results achieved by tourism. The year 2008 was already affected by the ongoing economic crisis, which had its impact on tourism as well. Thus, it was relatively easy to foresee that the crisis would spill over with an increasing effect to the next year, and would thoroughly test the resilience of subjects involved in tourism.

From a statistical point of view, the year 2008 can be viewed as a period of stagnation. For the first time since 2002, when the Czech Republic was affected by catastrophic flooding and the world impact of the terrorist events of 11th September 2001 in the US, there was a fall of 1% in the number of guests in collective accommodation establishments. Although income from foreign tourism did increase by 1.3% during 2008, this was at the expense of increased expenditure, which led to a reduction of the foreign account balance by 4.1%. The statistical data for 2009 could be even less optimistic.

In spite of this fact, the Ministry for Regional Development has implemented many activities which will bring positive effects on future development of tourism in the Czech Republic. Implementation has begun of a number of important systemic activities financed from EU structural funds as part of the Integrated Operational Programme, with the aim of improving the competitiveness of the whole sector. The quality of services for tourism, as well as statistics, plays a dominant role in these activities, not only in 2008 but in years to come. The ambition of the Ministry for Regional Development is to progressively build up a national system of service quality in tourism in the Czech Republic. This will guarantee the quality of services provided across the whole spectrum of the tourism supply. It should provide protection and easy access to information for individual customers. In the statistical area, activities would be aimed at improving the quality of the statistical system of the Czech Republic in such a way that all stakeholders involved in tourism would have sufficient quality information for the purposes both of decision-making and of implementing specific plans.

For the Ministry for Regional Development, activities covering training and human resources development remained a priority. Tourism is one of the main generators of employment. Its ability to create new job opportunities in regions which suffer from long-term unemployment is very well-known. In 2008, the Czech Ministry for Regional Development completed a number of projects which significantly contributed to human resources development and employment support in this sector.

In addition, in 2008 the Ministry for Regional Development successfully organized a number of very important events with an international impact. In May, Prague hosted an important session of the Commission for Europe of the World Tourist Organisation, attended by more than 70 delegates from 32 member countries. Immediately following this event, intensive preparations began for successful management of the Czech Republic Presidency of the EU Council during the first half of 2009.

This is, of course, only a brief selection from the large quantity of information contained in this yearbook. I am confident that this publication will fulfil its goal and will become an important source of information and data, which will provide the best possible tool for your use and work.

Ing. Rostislav Vondruška
Minister for Regional Development

Aktuální informace MMR o cestovním ruchu
Current Information of MRD on Tourism

1.1 Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2007–2013 je v první třetině své realizace

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR od schválení Koncepce státní politiky cestovního ruchu na období 2007–2013 vládou ČR usnesením č. 1239 ze dne 7. listopadu 2007 začalo velmi intenzivně naplňovat roli koordinátora realizace schválených opatření tohoto nejdůležitějšího strategického dokumentu pro rozvoj cestovního ruchu v ČR. Poté, co již uběhlo více než jeden a půl roku od doby jejího schválení, byla Ministerstvem pro místní rozvoj zpracována a předložena k 30. červnu 2009 první zpráva o jejím plnění, prostřednictvím které byla o postupu implementace Koncepce informována vláda ČR.

Role Ministerstva pro místní rozvoj je při realizaci koncepce poměrně složitá. Za jednotlivé segmenty cestovního ruchu je v ČR odpovědných mnoho subjektů jak na národní, tak i regionální úrovni. Z pohledu koncepce tato odpovědnost vyplývá z výše uvedeného usnesení, ve kterém jsou jednotlivým ústředním orgánům státní správy a krajům jako garantům za příslušná opatření přiděleny základní odpovědnosti. Implementaci koncepce znesnadňuje skutečnost, že kraje reprezentující samosprávu nejsou povinny se tímto usnesením řídit a materiál pro ně představuje pouze jakési doporučení, ze kterého mohou vycházet např. při zpracování svých krajských rozvojových strategií. Řízení koncepce se tedy stává velmi komplikovanou záležitostí a zajištění maximalizace efektivity realizace jednotlivých záměrů schválených v koncepci je tou nejsložitější oblastí. Proto pro zefektivnění realizace této koncepce Ministerstvo pro místní rozvoj ČR v roce 2008 předložilo do vlády ČR Prováděcí dokument ke koncepci, který byl následně usnesením č. 913 ze dne 23. července 2008 schválen. Tento dokument zpřesnil odpovědnost jednotlivých subjektů za realizaci opatření koncepce a umožnil transparentnější řízení a kontrolu jejich naplňování.

Pro zpracování zprávy o plnění koncepce byla proto využita struktura Prováděcího dokumentu ke koncepci, která umožňuje mnohem přesnější a podrobnější sledování její implementace v celé její šíři, tedy přes čtyři základní priority, 13 opatření až po 71 konkrétních aktivit. Zpráva, která byla Ministerstvem pro místní rozvoj předložena vládě, byla zpracována na základě informací získaných od subjektů podílejících se na realizaci koncepce o konkrétních aktivitách, jež byly uskutečněny těmito subjekty v letech 2007, 2008 a v prvním pololetí roku 2009 a naplňovaly některé z aktivit koncepce.

Tento prostor neumožňuje hlouběji se zabývat konkrétním naplňováním jednotlivých aktivit koncepce. V případě zájmu je možné si tento dokument podrobněji prostudovat na webových stránkách MMR. Obecně lze však říci, že doposud implementace koncepce postupuje dle schváleného harmonogramu, přičemž většinu aktivit se zatím daří úspěšně realizovat. Pouze v některých aktivitách se jejich plnění ukazuje jako složitější. Problematickou oblastí je implementace aktivit, jež jsou spojeny s vědou a výzkumem v oblasti cestovního ruchu, zejména pak záměr institucionalizace vědy a výzkumu do jednoho pracoviště. I přes některé dílčí změny je také velmi obtížné naplňování aktivit, které jsou spojeny s řízením cestovního ruchu. Úroveň spolupráce mezi jednotlivými subjekty se sice od schválení koncepce podařilo zlepšit, avšak i nadále zůstává na nedostatečné úrovni. Je třeba si ale uvědomit, že se nacházíme teprve v první třetině plnění koncepce, tudíž je k dispozici ještě poměrně dost času na nápady, jak tyto oblasti efektivně řešit.

Hlavní roli v procesu implementace však zaujímají evropské fondy, které představují hlavní nástroj realizace koncepce. Nejen tato skutečnost vyústila v harmonizaci platnosti koncepce s programovacím obdobím Evropské unie. Jedná se zejména o Integrovaný operační program,

1.1 The state tourism policy Concept for 2007–2013 is now one-third complete

From the moment the state tourism policy Concept for 2007–2013 in Czech government decree No. 1239, dated 7th November 2007, was approved, the Ministry for Regional Development began to intensify its adopted role of coordinator for the implementation of the approved measures resulting from this strategic document, which is of the greatest significance for the development of tourism in the Czech Republic. After more than a year and a half had elapsed since the Concept's approval, the Ministry for Regional Development prepared and submitted on 30th June 2009 the first report on its execution, by means of which the Czech government was advised of progress in the implementation of the Concept.

The role of the Ministry for Regional Development in implementation of the Concept is relatively complicated. Many bodies at both national and regional level are responsible for the individual tourist segments in the Czech Republic. From the point of view of the Concept, this responsibility arises from the aforementioned decree, in which the individual central bodies of public administration, as well as the regions as guarantors for the relevant measures, are allocated their basic responsibilities. Implementation of the Concept is made more difficult by the fact that regions representing local authorities are not obliged to work in accordance with this decree; for them the material is only a kind of recommendation on which they may base their work, e.g. when preparing their regional development strategies. Management of the Concept has thus become a complicated matter and achieving maximum efficiency of implementation of the individual plans approved in the Concept is the most complicated area of all. Therefore, in order to improve the implementation of the Concept, in 2008 the Ministry for Regional Development submitted to the Czech government an Accompanying Document, which was subsequently approved in decree No. 913, dated 23rd July 2008. This document defines in greater detail the responsibility of different parties for implementation of Concept measures, and permits more transparent management and control of its ongoing execution.

For this reason, when preparing the Report on Implementation of the Concept, the structure of the Accompanying Document was used, to assure a much more exact and detailed monitoring of the implementation in its full scope, that is, across the 4 basic priorities, 13 measures up to the 71 specific activities. The Report submitted to the government by the Ministry for Regional Development was prepared on the basis of information obtained from those parties working on Concept implementation in specific activities implemented by these parties in 2007, 2008 and the first half of 2009, and that complemented some of the Concept's activities.

Due to the given scope of this document, we are unable to go into greater depth on specific execution of individual activities from the Concept. Those who are interested may study this document in more detail on the Czech Ministry for Regional Development website (www.mmr.cz). However, to date implementation of the Concept is proceeding in line with the approved timetable, with the majority of activities successfully implemented. Only for some activities has execution proved to be more complicated. One problem area is the implementation of activities linked to science and research in the tourism sector, particularly the plan to institutionalise science and research in one location. And in spite of some minor changes, it is also very difficult to complete activities which are linked to the management of tourism. The level of cooperation between the different parties has improved since the Concept was approved, but it remains inadequate. One should appreciate, however, that we are still in the first third of Concept implementation; therefore, there is still enough time available for ideas on how to deal with these areas effectively.

Regionální operační programy, Programy přeshraniční spolupráce, Program rozvoje venkova a další operační programy, ve kterých je na období let 2007–2013 k dispozici cca 1,2 mld. eur. Finanční prostředky z těchto operačních programů značně přispívají k realizaci konkrétních opatření koncepce. Lze říci, že bez těchto nástrojů by nebylo možné některá opatření vůbec realizovat. V letech 2007–2008 se postupně, tak jak byly schvalovány jednotlivé operační programy, rozbíhalo jejich čerpání. Tento náběh akceleroval až ke konci roku 2008, přičemž jejich hlavní využití se dá očekávat až v dalších letech. To samozřejmě velmi pozitivně ovlivní i realizaci koncepce.

Záměrem Ministerstva pro místní rozvoj je i nadále v souladu s koncepcí a prováděcím dokumentem velmi intenzivně pokračovat v koordinaci plnění cílů vytyčených v těchto strategických dokumentech s cílem podporovat efektivní rozvoj cestovního ruchu v ČR.

The principal role in the implementation process is taken up by European funds, which are the main instrument for Concept implementation. This fact, inter alia, resulted in the Concept's harmonisation with the European Union programming period. This applies particularly to the Integrated Operational Programme, the Regional Operational Programmes, the Programmes for Cross-Border Cooperation, the Rural Development Programme and other Operational Programmes for which 1.2bn EUR are available for the 2007–2013 period. Funds from these Operational Programmes contribute significantly to implementation of the specific measures of the Concept. It can be stated that without these instruments it would not be possible to implement certain measures. As the different Operational Programmes were approved, start-up funds were made available. This start-up funding accelerated at the end of 2008, whereupon their main use is expected in the following years. This will of course have a very positive impact on Concept implementation.

The plan of the Ministry for Regional Development is still, in accordance with the Concept and the Accompanying Document, to continue intensively to coordinate the execution of the aims defined in these strategic documents, with the purpose of supporting the efficient development of tourism in the Czech Republic.

1.2. Cesta České republiky k Národnímu systému kvality služeb v cestovním ruchu

Poskytování služeb v jednotlivých segmentech cestovního ruchu a jejich úroveň kvality je jedním z důležitých kritérií při výběru služby. V současné době však již dávno nestačí pouhá deklarace kvality, spotřebitel musí být tato kvalita nějakým způsobem garantována. Z tohoto důvodu se i odvětví cestovního ruchu musí více naučit pracovat se systémy řízení kvality tak, jak je známe jiných sektorů národního hospodářství, v nichž se již v dnešní době stalo hodnocení kvality podle ISO norem samozřejmou součástí podnikání. V cestovním ruchu je však situace poněkud odlišná, protože systémy řízení kvality podle norem ISO nejsou pro subjekty cestovního ruchu úplně vhodnými nástroji garance poskytování služeb. Cílem Ministerstva pro místní rozvoj je proto ve spolupráci s profesními sdruženími zavést v ČR nový systém standardizace a certifikace kvality poskytovaných služeb v jednotlivých segmentech cestovního ruchu, který bude plně kompatibilní s běžně používanými systémy řízení kvality dle ISO norem, avšak bude také dostatečně zohledňovat specifika sektoru cestovního ruchu. Můžeme tedy říci, že budou převzaty základní principy systémů řízení kvality dle ISO norem, které budou ale doplněny o některé prvky, jež budou zohledňovat specifičnost sektoru cestovního ruchu. Nové národní standardy kvality služeb tak budou postupně vznikat pro hotelnictví, gastronomii, cestovní kanceláře, služby průvodců, wellness služby, turistická informační centra, služby venkovského a kongresového cestovního ruchu nebo služby spojené s udržitelným cestovním ruchem.

Záměry Ministerstva pro místní rozvoj však již v této době míří mnohem dále. Postupným cílem je v ČR realizovat národní systém kvality služeb v oblasti cestovního ruchu, do kterého budou vznikající standardy služeb integrovány. Takový systém již několik let existuje v některých turisticky rozvinutých destinacích, jakými jsou kupříkladu Španělsko nebo Švýcarsko, ve kterých se za dobu své existence velmi osvědčil. Během několika let bude i v ČR vybudován obdobný systém, který bude komplexním způsobem pod jednou značkou garantovat kvalitu poskytovaných služeb v celém spektru nabídky cestovního ruchu, a to na celém území České republiky. Národní systém kvality služeb v cestovním ruchu tak postupně v České republice výrazně přispěje ke komplexní ochraně klienta, transparentnosti trhu v celém spektru nabízených služeb cestovního ruchu, čímž bude jednotlivým spotřebitelům zajištěna na trhu mnohem snazší orientace.

Základním principem celého systému je jeho dobrovolnost. Ze zkušeností se ukazuje, že standardizace být povinná nemůže. Trh by se měl postupně vyčistit sám díky tomu, že kvalita služeb bude čím dál více vyžadována samotnými klienty. Dá se předpokládat, že necertifikované subjekty, které nebudou zapojeny do vzniklého systému, budou v boji o zákazníka znevýhodněny. Tomuto bude svými aktivitami přispívat i stát formou určitých zvýhodnění pro zapojené subjekty např. v oblasti národní propagace, zpracování různých analýz nebo průzkumů a také tím, že vzniklý systém bude garantovat jako jediný oficiální.

Neméně důležitá je i důvěryhodnost systému pro konečného spotřebitele služeb, která bude dána jeho velmi přísnými pravidly, jež v sobě budou mít zabudovány prvky nezávislosti, objektivnosti a transparentnosti. Základní role budou pevně rozděleny mezi několik subjektů. Významnou roli zde bude sehrávat stát reprezentovaný Ministerstvem pro místní rozvoj, jež

1.2. The Czech Republic path to a National System of Quality Tourism Services

The provision of services in individual tourist segments, and their quality, is one of the important criteria in selecting services. But nowadays it is no longer enough to have only a declaration of quality, the consumer must have this quality guaranteed in some way. For this reason, tourism must learn to work more with quality management systems as we know them in other sectors of the economy, as the assessment of quality by ISO standards has now become a given in business. In tourism, however, the situation is somewhat different because ISO standard quality management systems are not entirely appropriate instruments for tourism companies for guaranteeing the quality of the services they offer. Therefore, the aim of the Ministry for Regional Development, in cooperation with professional associations, is to introduce in the Czech Republic a new system of standardisation and certification of the quality of services offered in individual tourist segments; this will be fully compatible with the currently used ISO standard quality management systems, but will also take adequate account of the specifics of the tourism sector. We can therefore say that the basic principles of ISO standard quality management systems will be adopted, but will be expanded with certain elements which will take account of the specific nature of the tourism sector. New national service quality standards will then progressively come into force for the hotel industry, gastronomy, travel companies, tourist guides, wellness services, tourist information centres, rural and conference tourism and services linked to sustainable tourism.

The plans of the Ministry for Regional Development already aim higher than this. Its gradual aim is to implement in the Czech Republic a National System of Quality Tourism Services, into which the developing service standards will be integrated. Such a system has existed for a number of years in some developed tourist destinations such as Spain and Switzerland, and has proved its worth over time. In the Czech Republic as well, over a number of years, a similar system will be built up; it will guarantee, under a single brand and in a comprehensive manner, the quality of services provided in the whole spectrum of tourism throughout the Czech Republic. A National System of Quality Tourism Services in the Czech Republic will thus over time contribute to comprehensive client protection, as well as to a transparent market in the whole range of tourist services offered, from which individual consumers will be able to select more easily.

A basic principle for the whole system is its voluntary nature. Experience has shown that standardisation cannot be achieved by compulsion. The market should gradually put itself in order as quality services are demanded more and more by customers themselves. One may assume that non-certified subjects who are not linked to the new system will be at a disadvantage in competing for customers. The state will contribute to this with its activities in the form of certain kinds of preferential treatment for subjects who are linked, e.g. in national promotion and in the preparation of various analyses or research projects, as well as by sponsoring the new system as the only official one.

Of no less importance is the credibility of the system for the end user of services; this will be supported by its very strict rules, which will have incorporated into them elements of independence, objectivity and transparency. The basic functions will be clearly divided among a number of parties. A significant role will be played here by the state, represented by the Ministry for Regional Development, which will act as guarantor for the whole system at national level, and will also have the role of implementing the whole plan until such time as the system

bude celý systém garantovat na národní úrovni, a než bude celý systém dobudován, bude mít i úlohu realizátora celého záměru. Svoji roli zde budou mít i příslušná profesní sdružení, která budou odpovědná za vznik a následnou implementaci odborných částí jednotlivých standardů. V systému budou existovat nezávislé certifikační komise a systém nezávislých auditorů. Naleznou v něm své místo i poradenské agentury a vzdělávací instituce. Certifikační období bude stanoveno na tři roky a dodržování standardů bude průběžně kontrolováno. Po skončení tohoto období bude muset subjekt projít novým procesem certifikace. Jednotlivé standardy budou každé tři roky podrobeny důkladné analýze a případně doplněny tak, aby zohledňovaly aktuální potřeby v oblasti kvality cestovního ruchu. Po dobudování národního systému kvality služeb budou standardy doplněny o obecné části, a celý systém se tak stane plně funkční a transparentní.

Tento ambiciózní plán by však nemohl být dosažen bez pomoci strukturálních fondů EU. Jednotlivé standardy kvality služeb, systémy certifikace a následný Národní systém kvality služeb v cestovním ruchu budou financovány z Integrovaného operačního programu (IOP), ve kterém je v rámci Priority 4 – Národní podpora cestovního ruchu aktivita přímo určena na vybudování celého systému. Do roku 2015 bude postupně za tímto účelem k dispozici cca 360 mil. Kč.

V současné době Odbor cestovního ruchu začíná realizovat první čtyři projekty v celkové hodnotě cca 191 mil. Kč. V rámci těchto projektů budou nejprve vytvořeny jednotlivé národní standardy a systém certifikace pro ty nejdůležitější segmenty cestovního ruchu, které představují základní pilíř nabídky tohoto odvětví. V roce 2010 bude připraven rozsáhlý projekt s cílem vybudování právě národního systému kvality služeb. Do realizace jednotlivých projektů je zapojeno značné množství různých subjektů, které budou v rámci projektů spolupracovat v řídicích týmech. Do budoucna není vyloučeno, že mohou být připraveny i další projekty pro ostatní segmenty cestovního ruchu, v rámci kterých se ukáže zavedení národních standardů jako přínosné. Výhodou celého záměru je skutečnost, že získání jednotlivých standardů bude v době, kdy budou jednotlivé projekty realizovány, zcela zdarma. V roce 2015, kdy bude financování celého záměru ukončeno, se dá předpokládat, že se nově vzniklý systém stane plně samofinancovatelný.

Vybudování Národního systému kvality služeb v cestovním ruchu je pro toto odvětví výzvou a současně i příležitostí posílit svůj význam jako důležité součásti národního hospodářství České republiky.

is complete. The relevant professional associations will also have their role to play; they will be responsible for the generation and subsequent implementation of the specialised parts of the various standards. Within the system there will exist independent certification commissions and a system of independent auditors. Advisory companies and training institutions will also have their place in the system. The certification period will be set at three years, as part of which the maintenance of standards will be checked on an ongoing basis. At the end of this period, the subject must go through a new certification process. The various standards will be subjected every three years to thorough analysis, and augmented as required, so as to take account of current needs in the area of tourism quality. Following completion of the National System of Quality Services, the standards will be completed with a general section and the whole system will then be fully functional and transparent.

However, this ambitious plan could not be achieved without help from EU structural funds. Individual service quality standards, certification systems and the resulting National System of Quality Tourism Services will be financed from the Integrated Operational Programme (IOP) in which, as part of Priority 4 National Support for Tourism, it is an activity intended for the development of the whole system. Up to 2015, approximately 360 million CZK will gradually be made available for this purpose.

At present the tourism department is beginning to implement the first four projects with a total value of approximately 191 million CZK. As part of these projects, individual national standards and certification systems for the most important tourist sectors will be created first; these represent the basis of the offering in this industry. In 2010, a widespread project aimed at developing the National System of Quality Tourism Services will be prepared. A significant number of different parties are involved in the implementation of the various projects; within the projects they will work in management teams. In the future, it is by no means out of the question that further projects will be prepared for other tourism segments where introduction of national standards is seen to be beneficial. An advantage of the whole plan is the fact that obtaining the various standards will be free during the period that the projects are being implemented. In 2015, when financing of the whole plan ceases, it can be assumed that the new system will become fully self-financing.

The development of a National System of Quality Tourism Services will be both a challenge for this industry, and an opportunity to strengthen its importance as a significant part of the Czech economy.

1.3 Ministerstvo pro místní rozvoj ČR se podílí na výrazném zkvalitnění statistického systému cestovního ruchu ČR

Význam a cena kvalitních informací a statistických dat se v posledních letech značně zvýšily a nadále stoupají s tím, jak se zvětšuje konkurence a boj o zákazníka mezi jednotlivými podnikatelskými subjekty. Mít dostatečně kvalitní informace je dnes výraznou komparativní výhodou oproti subjektům, které jimi nedisponují. Na jejich základě je možné činit včasné rozhodnutí, efektivněji zacílit a naplánovat svůj podnikatelský plán. Tato skutečnost samozřejmě platí i pro tak významný sektor, jakým je cestovní ruch. Situace v tomto odvětví je však poněkud specifická, protože další rozvoj tohoto sektoru je ovlivněn i nedostatkem kvalitních informací a statistických dat. Subjekty cestovního ruchu potřebují dostatečné informace pro své rozhodování, bez nich je obtížnější strategicky rozhodovat o podpoře jednotlivých segmentů cestovního ruchu. Důležité je tedy mít vybudovaný kvalitní systém, jenž bude generovat dostatečná a spolehlivá statistická data a další informace o tomto sektoru.

Na vytváření statistického systému cestovního ruchu v České republice se podílejí v současné době tři základní subjekty, které tvorbu statistických dat zabezpečují. Dominantní úlohu v tomto procesu zaujímá Český statistický úřad, který poskytuje zejména povinná data vyplývající ze směrnice č. 57/1995 Evropské unie o návštěvnosti v hromadných ubytovacích zařízeních a domácím a výjezdovém cestovním ruchu. V současné době je rovněž zodpovědný za sestavení Satelitního účtu cestovního ruchu, který jako jediný dokáže objektivním způsobem změřit přínos tohoto odvětví pro národní hospodářství. Za statistická data o devizových příjmech, výdajích a saldu cestovního ruchu, tedy platební bilanci, je v ČR zodpovědná Česká národní banka. Takto koncipovaná statistická data o cestovním ruchu jsou však pro potřeby tohoto odvětví nedostatečná a zdaleka nepokrývají jeho potřeby. Proto Ministerstvo pro místní rozvoj ČR začalo realizovat zejména za přispění strukturálních fondů EU četné aktivity s cílem zkvalitnit statistický systém cestovního ruchu, čímž se stalo jeho třetím pilířem.

Role Ministerstva pro místní rozvoj spočívá zejména v tom, že se svými aktivitami snaží současný statistický systém v oblasti cestovního ruchu doplnit v oblastech, ve kterých statistické informace buď zcela chybí, nebo jsou údaje doposud poskytovány nedostatečně, popřípadě jsou tato data poskytována na základě nespolehlivých informací či zdrojů a výrazně tak nemohou pomoci Českému statistickému úřadu v tvorbě kvalitních dat. Tato činnost je ministerstvem financována z Integrovaného operačního programu v rámci Priority 4 – Národní podpora cestovního ruchu, ve které je do roku 2015 připraveno za tímto účelem cca 365 mil Kč. V současné době jsou zatím v realizaci první tři projekty v celkové hodnotě 243 mil Kč. Příkladem toho, kde doposud statistická data chyběla, je segment kongresového a incentivního cestovního ruchu, proto se právě tato oblast stala součástí jednoho z projektů. Předmětem dalšího projektu je rozšíření a zkvalitnění informací o sektoru ubytování a doplnění statistických dat o údaje z oblasti činnosti cestovních kancelářů a cestovních agentur, které v současné době také úplně chybí. Zvláštní kapitolu představuje

1.3 The Ministry for Regional Development shares in a significant improvement in quality of the Czech tourism statistical system

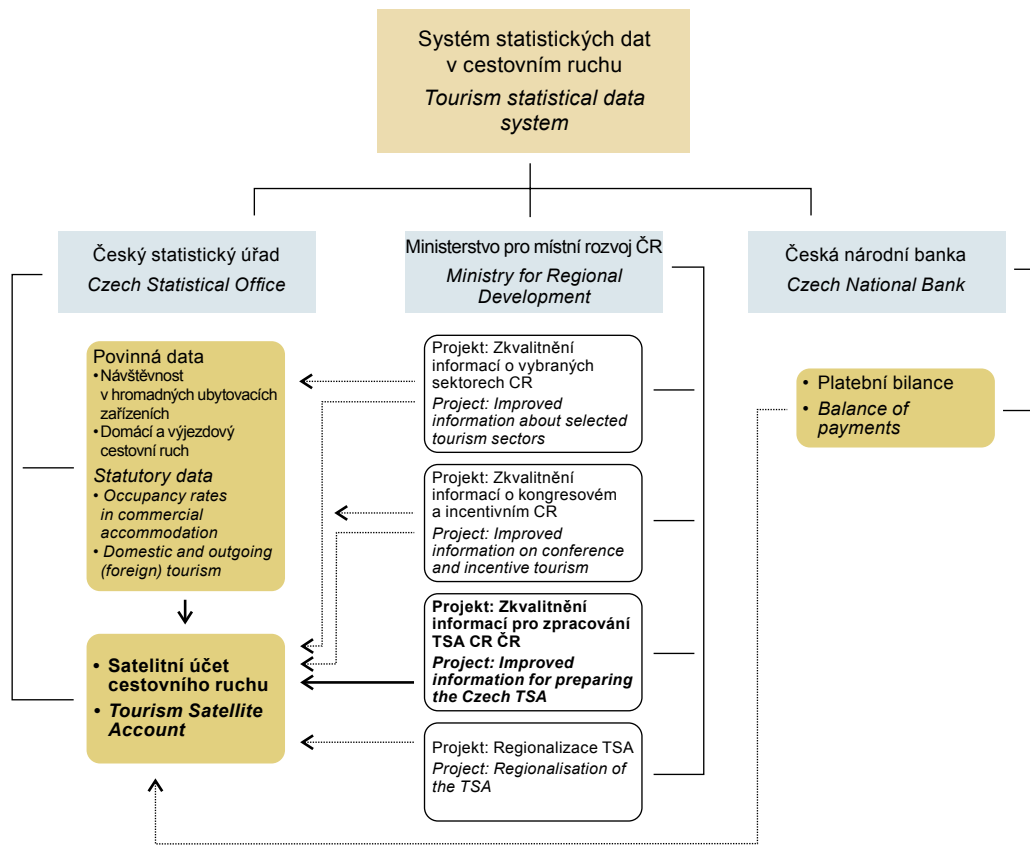
The significance and cost of high-quality information and statistical data has recently increased markedly, and will steadily increase as the competition grows and the fight for customers between various businesses intensifies. Nowadays, those having sufficiently good quality information have a significant competitive advantage compared with those who do not have it. It enables one to make timely decisions, and to efficiently target and design business plans. This, of course, applies to an important sector such as tourism. However, the situation in this branch is somewhat specific, because the further growth of this sector is affected by a lack of high-quality information and statistical data. Businesses in tourism need sufficient information to make strategic decisions regarding support for individual tourist sectors. Therefore, it is crucial to have a quality system which will generate sufficient and reliable statistical data and further information about this sector.

The tourism statistical system in the Czech Republic is currently represented by three bodies which provide the basis for statistical data. The dominant role in this process is played by the Czech Statistical Office, which, in particular, provides the statutory data arising from European Union Directive No. 57/1995 on occupancy rates in collective accommodation establishments, and on domestic tourism and foreign travel. At the same time, it is responsible for compiling the Tourism Satellite Account, which is the only source of information from which the benefits of this sector for the national economy can be objectively measured. The Czech National Bank is responsible for statistical data on foreign currency receipts, expenditure and the tourism balance of payments. Tourism statistical data conceived in this way are neither sufficient, nor do they meet the needs of the sector. For this reason, the Ministry for Regional Development has begun the implementation, using EU structural funds in particular, of a number of activities aimed at the improvement of the quality of the tourism statistical system. Thereby the Ministry for Regional Development has become the „third pillar“ of the tourism statistical system.

The role of the Ministry for Regional Development lies in particular in the effort to complete the present tourism statistical system in those areas where statistical information is either entirely missing or where the data so far have been inadequate, or generated on the basis of unreliable information or sources; in this way its activities will help the Czech Statistical Office to generate high-quality data. This activity is financed by the Ministry from the Integrated Operational Programme as part of Priority 4 – National Support for Tourism, where approximately 365 million CZK have been set aside for this purpose until 2015. Currently, the first three projects are being implemented, for a total value of 243 million CZK.

One example of missing statistical data to date is in the conference and incentive sector, and for this reason, this sector has become a part of one of the projects. The subject of a further project is the expansion and enhancement of information about the accommodation sector,

Satelitní účet cestovního ruchu. Jeho sestavení Ministerstvo pro místní rozvoj ČR podporuje financováním rozsáhlého statistického šetření o příjezdovém cestovním ruchu již od roku 2005 z národních zdrojů. Od roku 2009 je však v podstatně širším formátu toto šetření realizováno z projektu financovaného v rámci IOP. Bez realizace tohoto projektu by nemohl Český statistický úřad v sestavení Satelitního účtu cestovního ruchu pokračovat. Během několika let bude rovněž připraven projekt s cílem zajistit dostatek kvalitních statistických informací, které budou sloužit k pozdější regionalizaci Satelitního účtu cestovního ruchu.

Z výše uvedených aktivit je patrné, že se Ministerstvo pro místní rozvoj ČR v současné době výrazným způsobem podílí na zkvalitnění statistických informací o sektoru cestovního ruchu v České republice, a napomáhá tak celé řadě subjektů realizovat dobrá rozhodnutí na základě kvalitnějších a dostupnějších dat. Statistický systém, který bude produkovat kvalitní data, přinese pozitivní efekty pro rozvoj celého sektoru cestovního ruchu, přispěje k rozvoji podnikatelského prostředí, tvorbě pracovních míst nebo zkvalitnění životního prostředí.

and completion of the data and information about the activities from the sector of tour operators and travel agencies, which is entirely missing as well. The Tourism Satellite Account portrays a particular example. The Ministry for Regional Development had been supporting its completion by financing from national sources a widespread statistical investigation of incoming tourism from 2005. From 2009 this investigation, in a significantly wider format, has been implemented from a project financed within the Integrated Operational Programme. Without implementation of this project, the Czech Statistical Office could not continue to compile the Tourism Satellite Account. Over the next few years, a project will be prepared with the aim of securing sufficient high-quality statistical information to form the basis of later regionalisation of the Tourism Satellite Account.

From the aforementioned activities, it is clear that the Ministry for Regional Development is currently sharing in a significant manner in improving the quality of statistical information on the tourism sector in the Czech Republic, and is thus helping many parties to implement sound decisions on the basis of better-quality and more accessible data. A statistical system which will produce high-quality data will have positive effects on the development of the whole tourism sector, and will contribute to the growth of business, the generation of jobs and the improvement of the environment.

1.4 Další vzdělávání, zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání a součinnost Odboru cestovního ruchu při naplňování autorizující role Ministerstva pro místní rozvoj

V dnešním přetechnologizovaném a stále složitějším světě se stává získávání, obnovování a doplňování vědomostí a dovedností celoživotním procesem, v podstatě každodenní činností, jak pro aktivní, tak i seniorský věk člověka.

Další vzdělávání, které navazuje na vzdělávání počáteční, je velmi důležitou součástí tohoto procesu.

Od 1. srpna 2007 je v České republice v účinnosti zcela nová právní úprava dalšího vzdělávání – zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání). Tento zákon provází prováděcí vyhláška č. 208/2007 Sb., o podrobnostech stanovených k provedení zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

Zákon reflektuje rychlost a složitost technologického a společenského vývoje a skutečnost, že získání kvalifikace dnes už nelze chápat jen jako počáteční vzdělání nabyté ve škole. Nová úprava zohledňuje získání kvalifikace v širším pohledu formálním vzděláváním (ve škole), neformálním vzděláváním (kurzy, školení, stáže...) a také informálním učením, tj. sebevzděláváním, samostudiem nebo životní praxí.

Pro zaměstnavatele již není podstatné, jak někdo určitou kvalifikaci získal, ale zda ji aktuálně ovládá a zda může doložit, že tato skutečnost byla věrohodně ověřena. Pracovník, který ovládá určitou kvalifikaci, ale nemá „na to papír“, má možnost si tuto kvalifikaci nechat oficiálně ověřit, a zajistit si tak např. start do nové kariéry.

Nová právní úprava daná zákonem č. 179/2006 se stala praktickým nástrojem, jak další vzdělávání uchopit a promítnout do konkrétních kvalifikací v zájmu flexibility pracovní síly, startu další kariéry a celkově možnosti zaměstnávat lidi na rychle se měnícím trhu práce.

Zákon 179/2006 Sb., kromě pojmů počáteční a další vzdělávání, dílčí a úplná kvalifikace, hodnotící a kvalifikační standard, vymezuje také pojmy autorizace, autorizovaná osoba, autorizovaný zástupce a autorizující orgán. Zde se dostáváme k roli MMR ve vztahu k uvedenému zákonu.

Spolu s dalšími ústředními správními orgány plní MMR ve smyslu zákona č. 179/2009 Sb., roli autorizujícího orgánu příslušného k autorizaci pro povolání v oblasti domovního a bytového fondu, územního plánování a stavebního řádu, investiční politiky, cestovního ruchu a pohřebnictví.

1.4 Further education, the Act on recognising further education results and cooperation with the Tourism Department in meeting the authorising role of the Ministry for Regional Development

In today's over-technologised and increasingly complicated world, the acquisition, renewal and completion of knowledge and skills has become a lifetime pursuit, indeed an everyday activity, both for those of working age, and for those in retirement. Further education, which follows on from initial education, is a very important part of this.

From 1st August 2007, an entirely new piece of legislation on further education has been in force – Act No. 179/2006 Coll., on the verification and recognition of the results of further education and on changes in certain laws (the Act on recognising further education results). This Act is accompanied by Decree No. 208/2007 Coll., on details set out in introducing the Act on recognising further education results.

The Act reflects the rapidity and complexity of technical and social developments and the fact that obtaining qualifications today requires more than the initial education acquired at school. The new legislation takes account of qualifications acquired in a wider context, through formal education (in school), informal education (courses, training, study visits, etc.), as well as informal learning, e.g. self-teaching, self-study or lifetime experience.

For an employer, it is no longer important just how someone obtained a particular qualification, but whether they currently command the skill in question and can provide evidence for it, that the fact has been credibly verified. An employee who commands a particular skill, but does not have it „in writing“ has the option of having this qualification officially verified, thus gaining a start, for example, in a new career.

The new legislation represented by Act No. 179/2006 has become a practical tool for taking further education and turning it into specific qualifications in the interest of workforce flexibility, the beginnings of new careers and the overall possibility of employing people on the rapidly growing labour market.

In addition to the concepts of initial and further education, partial and complete qualifications, assessment and qualification standards, Act No. 179/2006 Coll., also defines the terms authorisation, authorised person, authorised representative and authorising authority. Here we come to the role of the Czech Ministry for Regional Development in relation to the Act in question.

Together with other central administrative bodies, the Czech Ministry for Regional Development fulfils, in the sense of Act No. 179/2009 Coll., the role of authorising authority, appropriate to the authorisation of permissions in housing, territorial planning and building regulations, investment

Autorizací se rozumí oprávnění fyzické nebo právnické osoby ověřovat způsobem vymezeným v příslušném hodnoticím standardu dosažení odborné způsobilosti fyzické osoby vymezené v příslušném kvalifikačním standardu dílčí kvalifikace, pro kterou bylo oprávnění uděleno.

U oprávněné autorizované osoby má pak zájemce o uznání určité kvalifikace možnost si své dovednosti a znalosti ověřit, a získat tak tzv. Osvědčení o získání dílčí kvalifikace jako oficiální úřední dokument, kterým se pak prokazuje na trhu práce. Některé dílčí kvalifikace mohou být složkami kvalifikace úplné.

O autorizaci může MMR požádat fyzická osoba, právnická osoba nebo škola – příspěvková organizace – písemně prostřednictvím příslušné Žadosti doplněné požadovanými přílohami.

Písemné žádosti o autorizaci eviduje, kontroluje jejich formální správnost, posuzuje jejich obsah z právně-administrativního hlediska, kontaktuje žadatele a ověřuje čestná prohlášení personální odbor MMR. Písemnou žádost personální odbor postupuje věcně příslušnému odboru k dílčímu stanovisku a na jeho návrh poté rozhoduje o udělení, prodloužení platnosti nebo odnětí autorizace.

policy, tourism and the funeral trade.

Authorisation is understood to mean the authority of a physical or legal entity to verify, in a manner defined in the relevant assessment standard, the attainment of a specialised capability by a physical person defined in the relevant qualification standard of the partial qualification for which the authority was issued.

A party interested in obtaining recognition of a particular qualification can have his skills and knowledge verified by an authorised person, and thereby gains a so-called Partial Qualification Certificate as an official document which can be used in the labour market. Some partial qualifications can be parts of a complete qualification.

An authorisation can be requested in writing from the Czech Ministry for Regional Development by a physical person, a legal entity or a school or state-supported organisation using the appropriate Application, complete with the required enclosures.

Written applications for authorisation are recorded, checked for formal accuracy, assessed for content from a legal and administrative point of view, the applicant contacted and affidavits verified by the Personnel Department of the Czech Ministry for Regional Development. The written application is forwarded by the Personnel Department to the relevant department for a detailed standpoint, and on their recommendation, a decision is made on the extension or withdrawal of an authorisation.

Gastronomie, hotelnictví a turismus (kód: 65), celkem 20 DK
Gastronomy, the hotel trade and tourism (code: 65), 20 PQs in total

Název a kódové označení <i>Title and coding</i>	Kvalifikační úroveň <i>Qualification level</i>
Příprava teplých pokrmů (65-001-H) <i>Preparation of hot meals (65-001-H)</i>	3
Příprava pokrmů studené kuchyně (65-002-H) <i>Preparation of cold meals (65-002-H)</i>	3
Příprava pokrmů pro rychlé občerstvení (65-003-E) <i>Preparation of fast food meals (65-003-E)</i>	2
Příprava minutek (65-004-H) <i>Preparation of quick dishes (65-004-H)</i>	3
Výpomoc při přípravě pokrmů (65-005-E) <i>Assisting in the preparation of meals (65-005-E)</i>	2
Jednoduchá obsluha hostů (65-007-H) <i>Simple table waiting ((65-007-H)</i>	3
Složitá obsluha hostů (65-008-H) <i>Complex table waiting (65-008-H)</i>	3
Barman (65-009-H) <i>Barman (65-009-H)</i>	3
Sommelier (65-010-H) <i>Sommelier (65-010-H)</i>	3
Kuchař expedient (65-011-E) <i>Despatch cook (65-011-E)</i>	2
Výpomoc při obsluze hostů (65-012-E) <i>Assisting in table waiting (65-012-E)</i>	2
Výroba knedlíků (65-013-E) <i>Cooking of dumplings (65-013-E)</i>	2
Práce v ubytovacím zařízení (65-014-E) <i>Work in accommodation facilities (65-014-E)</i>	2
Úklidové práce v ubytovacím zařízení – pokojská (65-015-E) <i>Cleaning work in accommodation facilities – housemaid (65-015-E)</i>	2
Ubytování v soukromí (65-016-H) <i>Accommodation in private premises (65-016-H)</i>	3
Člen horské služby (65-017-M)* <i>Member of mountain rescue services (65-017-M)*</i>	4
Cvičitel horské služby (65-018-M)* <i>Trainer in mountain rescue services (65-018-M)*</i>	4
Instruktor horské služby (65-019-M)* <i>Instructor in mountain rescue services (65-019-M)*</i>	4
Horský průvodce (65-020-M)* <i>Mountain Guide (65-020-M)*</i>	4
Průvodce cestovního ruchu (65-021-N) <i>Tourist guide (65-021-N)</i>	5

Poznámka :)* agendu těchto dílčích kvalifikací zabezpečuje jako věcně příslušný odbor legislativně-právní
Note:)* the agenda for these partial qualifications is arranged by the relevant legislative-legal department

Pro oblast cestovního ruchu je věcně příslušný Odbor cestovního ruchu, který posuzuje žádosti z odborného hlediska a při hodnocení postupuje podle hodnotících standardů dílčích kvalifikací, pro které je autorizace požadována. Podle Klasifikace kmenových oborů vzdělávání náleží dílčí kvalifikace z oblasti cestovního ruchu do skupiny Gastronomie, hotelnictví a turismus s kódovým označením 65.

Hlavním smyslem celého procesu autorizace je udělení autorizace kvalitním a odborně zdatným, zkušeným a příslušně materiálně a technicky vybaveným subjektům, které mohou garantovat odbornost a kvalitu při přezkušování osob a ověřování jejich kvalifikace v rámci procesu dalšího vzdělávání a jeho výstupů.

MMR udělilo v období 2007–2009 v oblasti gastronomie, hotelnictví a turismu celkem 49 autorizací k ověřování a uznávání dílčích kvalifikací, z toho 45 právnickým osobám (z toho 42 školám) a čtyři fyzickým osobám.

Doba platnosti autorizace je pět let a může být opakovaně prodloužena vždy o dalších pět let. Může být ovšem také odňata (viz § 16, zákona 179/2006 Sb.).

Přehled dílčích kvalifikací (DK) s platnými standardy, o které může zájemce žádat na Ministerstvu pro místní rozvoj, hodlá-li se stát autorizovanou osobou a ověřovat u uchazečů odbornou způsobilost k povoláním z oblasti cestovního ruchu je v tabulce vlevo.

Na webu Ministerstva pro místní rozvoj www.mmr.cz (cesta je: ministerstvo – autorizace v oblasti dalšího vzdělávání) jsou k dispozici všechny potřebné formuláře žádostí o autorizaci pro zájemce z řad fyzických osob, právnických osob a škol – příspěvkových organizací, včetně formulářů čestných prohlášení. Nechybí ani informace pro žadatele, které krok za krokem podrobně popisují, co je míněno pod jednotlivými body formulářů a jaké přílohy jsou požadovány; tím je žadateli velmi usnadněno vyplňování a kompletování žádosti.

Webové stránky MMR jsou propojeny přes jednotlivé dílčí kvalifikace s hlavním portálem www.narodni-kvalifikace.cz, který poskytuje všechny detailní informace o jednotlivých schválených dílčích kvalifikacích a jejich kvalifikačních a hodnotících standardech, včetně organizačních a metodických pokynů, jako jsou pokyny k provádění zkoušek, způsob hodnocení uchazečů, požadavky na autorizované osoby, materiálně-technické zázemí, informace o výši poplatků apod.

Další podrobnosti uvádí přímo zákon č. 179/2006 Sb., který je zveřejněn na stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy <http://www.msmt.cz/> nebo ve Sbírce zákonů

The Department for Tourism is responsible for assessing applications from a specialist point of view, and in doing so, proceeds according to the assessment standards for the partial qualifications for which the authorisation has been requested. According to the Classification of core education fields, the partial qualification for tourism belongs to the Gastronomy, Hotel Trade and Tourism group, with the code 65.

The main purpose of the whole process of authorisation is the awarding of authorisations to high-quality, expertly able, experienced, and materially and technically equipped subjects, who can provide a guarantee of expertise and quality in testing people and in verifying their qualifications as part of the process of further education and its outcomes.

In 2007-2009 the Czech Ministry for Regional Development awarded a total of 49 authorisations for the verification and recognition of partial qualifications of which 45 were awarded to legal entities (42 to schools) and 4 to individuals.

An authorisation is valid for 5 years and can be renewed on a repeat basis for periods of 5 years. It can also be withdrawn (see §16 of Act 179/2006 Coll.)

A summary of partial qualifications (PQ), with the relevant standards, for which interested persons can apply at the Ministry for Regional Development, if they wish to become an authorised person who verifies specialist skills for occupations in tourism.

On the Ministry for Regional Development website www.mmr.cz (the path is: Ministry – further education authorisations) are all the forms needed by applicants for authorisation applications for physical persons, legal entities and schools/state-supported organisations, including affidavit forms. There is also Information for Applicants, a step-by-step explanation of the individual points of the forms, and of which enclosures are required; this makes completion of an application much easier for an applicant.

The Czech Ministry for Regional Development website is linked through the individual partial qualifications with the www.narodni-kvalifikace.cz main portal, which offers complete detailed information on approved partial qualifications, and their qualification and assessment standards, including the organisational and methodological instructions, such as the instructions for conducting tests, the method for assessing candidates, requirements for authorised persons, material and technical requirements, information on fees, etc.

Further details are given directly in Act No. 179/2006 Coll., which is published on the <http://www.msmt.cz/> website of the Ministry of Education, or in the Collection of Laws

1.5. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR jako významný subjekt působící v oblasti posilování ochrany spotřebitele, zákazníka cestovních kanceláří

Jednou z významných aktivit Odboru cestovního ruchu Ministerstva pro místní rozvoj České republiky je dohled nad vznikem a zakládáním cestovních kanceláří. Již od roku 1999 je v platnosti zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Jak ale postupně ukazovala praxe, bylo třeba do zákona zapracovat formou novel řadu dalších dílčích ustanovení tak, aby se ochrana konečného spotřebitele, tedy klienta cestovní kanceláře, ještě zvýšila. Tím podstatně vzrostla jistota klientů cestovních kanceláří, že v případě krachu cestovní kanceláře dostanou zpět nejen své finanční prostředky, ale budou zároveň z místa pobytu dopraveni domů.

Každý podnikatel, který chce provozovat cestovní kancelář, ať již jako fyzická nebo právnická osoba, musí v souladu s výše uvedeným zákonem č. 159/1999 Sb. předložit nejprve živnostenskému úřadu doklady, kterými prokáže, že splňuje podmínky odborné způsobilosti. Otázky odborné způsobilosti posuzuje tedy v první řadě obecně živnostenský úřad. Shledá-li živnostenský úřad žádost v pořádku, následně ji předloží ve smyslu § 52 živnostenského zákona (zákon č. 455/1991 Sb.) Ministerstvu pro místní rozvoj ČR.

U koncesovaných živností, jakou provozování cestovní kanceláře v souladu se zákonem je, bývá obvyklé, že posouzení určité odborné otázky je svěřeno zpravidla příslušnému ústřednímu orgánu státní správy. V případě koncesované živnosti provozování cestovní kanceláře je Ministerstvu pro místní rozvoj ČR svěřeno posouzení otázek spojených s pojištěním pro případ úpadku cestovní kanceláře. Ministerstvo vstupuje do řízení vedených před živnostenskými úřady tím, že vydává stanovisko k těmto otázkám. Doklady, které jsou nezbytné pro vydání stanoviska Ministerstva pro místní rozvoj ČR, vymezuje § 5 odst. 2 zákona č. 159/1999 Sb. Žadatel o koncesi musí předložit zejména smlouvu s pojišťovnou o pojištění v rozsahu stanoveném v § 6 až 8 zákona, podnikatelský záměr a prohlášení o předpokládaném datu zahájení činnosti. Dále pak požadují prohlášení, že v posledních pěti letech nebylo zrušeno živnostenské oprávnění k provozování cestovní kanceláře nebo cestovní agentury, a to z důvodu porušení povinností uložených zákonem nebo z důvodu úpadku, a to jak fyzické, tak právnické osobě, která je žadatelem, nebo fyzické osobě, která je statutárním orgánem právnické osoby, jež je žadatelem, nebo právnické osobě, jejímž statutárním orgánem byla osoba, která je žadatelem, nebo statutárním orgánem právnické osoby, která je žadatelem. Ač se tato procedura může jevit zdoluhavá nebo příliš přísná, je třeba si uvědomit, že na konci této procedury stojí vždy zákazník, klient cestovní kanceláře, kterého je třeba jako spotřebitele chránit. Na českém trhu působí v současné době přes 1000 cestovních kanceláří.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR posuzuje výše uvedené předložené doklady, a shledá-li, že jsou v souladu s § 5 odst. 2 zákona, vydá kladné stanovisko k žádosti o vydání živnostenského oprávnění. Pokud uzavřená pojistná smlouva nesplňuje zákonem požadované podmínky, vydá Ministerstvo pro místní rozvoj ČR stanovisko záporné.

Stanoviskem Ministerstva pro místní rozvoj ČR je živnostenský úřad vázán. V případě záporného

1.5 The Czech Ministry for Regional Development as an important party operating in the field of consumer protection for tour operator customers

One of the important activities of the Department of Tourism of the Czech Ministry for Regional Development is supervision over the establishment of travel agencies. Since 1999, Act No. 159/1999 Coll. has been in force, on certain conditions in the tourism industry and changes to Act No. 40/1964 Coll., the Civil code, as subsequently amended, and to Act No. 455/1991 Coll., the Trade Licensing Act, as subsequently amended. But as experience has shown over time, it has proved necessary to incorporate into the Act, in the form of amendments, a number of provisions to further increase the protection of the consumer, that is, the client of the tour operator. This significantly improved the certainty for clients of tour operators, who, in the event of the tour operator's failure, would not only get their money back, but also would be repatriated.

Any entrepreneur wishing to run a business as a tour operator, either as an individual or as a legal entity must first, in accordance with the aforementioned Act No. 159/1999 Coll., submit documents to the Trade Licensing Office which show that he meets the competence requirements. Matters of professional competence are first generally assessed by the Trades Licensing Office. If the Trades Licensing Office is satisfied with the application, it then sends it to the Czech Ministry for Regional Development, in accordance with §52 of the Trades Licensing Act (Act No. 455/1991 Coll.)

For licensed trades, which include tour operators according to the Act, it is usual that the assessment of professional matters is entrusted as a rule to the relevant central body of public administration. In the case of the licensed trade of operating a tour operator, the Czech Ministry for Regional Development is entrusted with assessing inquiries associated with insurance against bankruptcy of the tour operators. The Ministry is involved in proceedings brought before the Trades Licensing Office by giving its standpoint on these matters. The documents which are required for the issuing of a standpoint by the Czech Ministry for Regional Development are defined in §5 article 2 of Act No.159/1999 Coll. An applicant for a licence must in particular submit a contract with an insurance company for insurance in the scope set out in § 6 to 8 of the Act, a business plan and a declaration on the expected start-up date of the business activity. In addition, a declaration is required stating that over the previous 5 years the trade licence, either for operating a tour operator or a travel agency, has not been cancelled, either for breach of obligations as given in the Act or for bankruptcy, either as an individual or legal entity which is the applicant or as an individual who is a registered official of a legal entity which is the applicant, or as a legal entity for whom the applicant was a registered official, or a registered official of a legal entity which is the applicant. This procedure could seem to be protracted or excessive, however it should be remembered that at the end of this procedure stands the customer, the client of the tour operator, who must be protected as a consumer. Currently there are over 1000 tour operators operating in the Czech Republic.

The Czech Ministry for Regional Development assesses the aforementioned submitted documents, if it finds that they are in accordance with §5 article 2 of the Act, issues an affirmative standpoint on the issue of a trade licence. If the insurance policy does not meet the

stanoviska tedy musí žádost zamítnout. Kladné stanovisko neznamená ještě automaticky kladné rozhodnutí o koncesi. Živnostenský úřad posuzuje otázky, jejichž posouzení mu svěřuje živnostenský zákon, tj. všeobecné a zvláštní podmínky pro provozování živnosti a zda netrvá překážka provozování živnosti. Pokud některá z těchto podmínek není splněna, živnostenský úřad i v případě kladného stanoviska žádost zamítne ve smyslu § 53 odst. 2 živnostenského zákona. V případě, že jsou splněny všechny podmínky a je vydáno kladné stanovisko Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, živnostenský úřad vydává kladné rozhodnutí.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR musí po celou dobu trvání živnostenského oprávnění sledovat, zda jsou dodržovány podmínky, za kterých bylo vydáno kladné stanovisko. Pokud zjistí, že tyto podmínky byly porušeny nebo že podnikatel závažným způsobem porušil nebo porušuje povinnosti uložené právními předpisy, navrhne, aby živnostenský úřad zrušil živnostenské oprávnění nebo pozastavil provozování živnosti. Takovému návrhu je živnostenský úřad povinen vyhovět a živnostenské oprávnění zruší nebo rozhodne o pozastavení provozování živnosti. Na druhou stranu je příslušný živnostenský úřad povinen Ministerstvu pro místní rozvoj ČR oznámit, že podnikateli zaniklo živnostenské oprávnění nebo že bylo pozastaveno či přerušeno provozování činnosti.

Jak vyplývá z výše uvedeného, je provozovatel cestovní kanceláře podřízen zcela specifickému režimu a dohledu, jejichž účelem je v první řadě ochrana spotřebitele. To vyplývá nejen z vnitrostátní právní úpravy, ale i ze směrnice Evropské unie č. 90/314/EHS o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy z roku 1990. Česká obchodní inspekce je, v případě nevyřízených nebo nedostatečně vyřízených stížností na kvalitu poskytovaných služeb, oprávněna ke státnímu dozoru nad dodržováním kvality služeb poskytovaných spotřebiteli.

Každý i potenciální zákazník cestovní kanceláře má možnost si na webových stránkách podle desatera Ministerstva pro místní rozvoj ČR najít správný postup, jak koupit zájezd u cestovní kanceláře. Je lepší strávit o deset minut déle v cestovní kanceláři a ověřit si všechna data předkládaná cestovní kanceláři, než mít pokazenou celou dovolenou.

I přes snahu Ministerstva pro místní rozvoj ČR o co nejlepší a nejširší ochranu zákazníků cestovních kanceláří v současné právní úpravě se uvažuje o tom, že by měl být vypracován zcela nový právní předpis, který by se věnoval výhradně cestovnímu ruchu ve všech jeho podobách.

requirements set out in the Act, the Ministry for Regional Development will issue a negative standpoint.

The standpoint of the Ministry for Regional Development is binding on the Trades Licensing Office. In the event of a negative standpoint it must therefore reject the application. An affirmative standpoint does not automatically mean an affirmative decision on granting of the trade licence. The Trades Licensing Office assesses those matters whose assessment is entrusted to it by the Trades Licensing Act, i.e. the general and specific conditions to conduct the trade and whether there is no other impediment to conduct the trade. If any of the conditions are not met, the Trades Licensing Office, even if there has been an affirmative standpoint, will reject the application in accordance with §53 article 2 of the Trades Licensing Act. If all conditions have been met and an affirmative standpoint was issued by the Czech Ministry for Regional Development, the Trades Licensing Office issues an affirmative decision.

During the whole validity of the trade licence, the Czech Ministry for Regional Development must monitor whether the conditions against which the affirmative standpoint was issued are adhered to. Should the Czech Ministry for Regional Development determine that these conditions have been breached or that the entrepreneur is in breach of, or has previously breached, obligations under legal regulations, it will propose to the Trades Licensing Office to cancel the trade licence or suspend the operation of the trade. The Trades Licensing Office must comply with such a proposal and cancel the trade licence or make the decision to suspend the operation of the trade. On the other hand, the relevant Trades Licensing Office has to advise the Czech Ministry for Regional Development when the trade licence has been cancelled or suspended.

As follows from the aforementioned, the tour operator is subject to a quite specific regime and supervision, the purpose of which is above all consumer protection. This arises not only from domestic legislation, but also from European Union Directive No. 90/314/EHS on package travel, holidays and tours, dated 1990. Czech Trade Inspection Authority is entitled to maintain state supervisions over the quality of services provided to the consumer in the case of unresolved or inadequately resolved complaints about the quality of services provided.

All existing and potential clients of a tour operator have the option to use the ten-point guide on the Czech Ministry for Regional Development website to find out the right way to buy a holiday package from a tour operator. It is worth spending 10 minutes longer in the tour operator's office checking out the submitted data from the operator, than to have ones holiday ruined.

In spite of the efforts of the Czech Ministry for Regional Development for the best possible and widest protection of tour operator clients within the current legislation, consideration is being given to preparing an entirely new regulation which would deal exclusively with the tourist sector in all its forms.

Praha

1.6 Služby v našich službách

Název cyklu vzdělávacích pořadů, který pro Ministerstvo pro místní rozvoj ČR vyrobila Česká televize, má být ukázkou, jak zlepšit kvalitu služeb v cestovním ruchu pro všechny. Cyklus je pestrá mozaikou informací o odvětvích a tématech týkajících se cestovního ruchu. Informace v cyklu jsou určeny pro profesionály, profesní organizace, školy i pro běžné uživatele služeb. Úkolem cyklu je zvýšit prestiž služeb provozovaných v cestovním ruchu u široké veřejnosti. Práce ve službách je totiž dosud vnímána jako cosi podřadného.

Obsah dílů volně navazuje na výsledky hodnocení úrovně vzdělávání zjištěné ve všech oblastech cestovního ruchu jako výstupy projektu Zkvalitnění profesní přípravy a vzdělávání v cestovním ruchu, který byl realizován v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu. Aktivita Zpracování didaktických pomůcek by měla přispět ke zlepšení kvality služeb v cestovním ruchu a napomoci ke zvýšení kvality i kvantity vzdělávání pracovníků v tomto oboru.

Díly cyklu jsou zaměřeny na jednotlivá témata cestovního ruchu – hotely, cestovní kanceláře, gastronomii, na průvodce, statistiku v cestovním ruchu atd. Jednotlivé díly jsou tvořeny základními informacemi o dané tematice, kterou prezentují odborníci oblasti – zástupci profesních organizací, vysokých škol atd. V jednom z dílů vystupuje i ministr pro místní rozvoj. Dále jsou díly zpestřené hranými scénkami a výběrem ukázek z filmů, které tvoří protiklad ke vzdělávacím informacím. Průvodcem pořadů je ve všech dílech moderátor Václav Žmolík, který k pořadům uvádí, že cyklus by mohl zaujmout všechny diváky. Snad každý má své zkušenosti s cestovním ruchem, ne vždy ale víme, na jaký standard služeb máme právo, co máme očekávat a chtít, cyklus přináší odpovědi na řadu otázek a mnoho cenných rad a návodů, jak se v cestovním ruchu pohybovat.

Cílem projektu je zvýšení kvality poskytovaných služeb prostřednictvím vzdělávání profesionálů v cestovním ruchu, studentů a dalších lidí, kteří uvažují o práci v tomto oboru. Na své si ovšem přijde i široká veřejnost. Dozvíte se, co se rozumí tím a oním, jak se chovat, co očekávat, co můžete požadovat třeba v hotelu, restauraci, v lázních nebo od průvodce.

Vzdělávací cyklus obsahuje 28 dílů, celkem je to pět set minut vysílání, tedy zhruba pět celovečerních filmů z toho:

- A. na obrazovkách uvidíte tři televizní spoty Turista v tísni – na téma ubytování, gastronomie, cestovní kanceláře. Spoty jsou upoutávkou na vysílání cyklu pořadů. V nadsázce ukazují nešvary, se kterými se setkáváme v nejvíce využívaných oborech cestovního ruchu;
- B. v první etapě Česká televize od června 2009 vysílala 10dílný televizní cyklus Služby v našich službách, který je určen především široké veřejnosti. Každý díl je dlouhý 14 minut a je vždy zaměřen na určité téma. Dozvíte se užitečné informace o službách v cestovním ruchu a nahlédnete i do jeho zákulisí. Jak to chodí v hotelích? Jak funguje cestovní kancelář? V každém pořadu dostanou slovo i známé osobnosti z oblasti cestovního ruchu;
  - 1) Hotely I – Víte, že moderní hotely jsou rájem informačních technologií? O pohodlí i bezpečnost hostů pečují na slovo vzati odborníci, ale stále víc jim

1.6 Services in our service

The title of a series of educational programmes made by Czech Television for the Ministry for Regional Development should be a model for all of us of on how to improve the quality of services in the tourism industry. The series is a vivid mosaic of information on the activities and topics involved in the tourism industry. The information in the series is intended for professionals, professional organisations, schools and also for ordering users of services. The aim of the series is to increase the prestige of services operated in tourism in the eyes of the public. Working in these services is, in fact, seen as something inferior.

The contact of the episodes links freely to the results of education evaluations which were performed in all areas of tourism as outputs to the project entitled „Improving the Quality of Professional Preparation and Training in Tourism“, implemented under the „Development of Human Resources“ Operational Programme and co-financed by the European Social Fund. The activity entitled „Preparing Teaching Aids“ should help to improve the quality of services in tourism, and assist in improving the quality and volume of training for employees in this field.

The episodes in the series are focussed on individual topics in tourism including hotels, travel agencies, gastronomy, tour guides, and tourism statistics. The individual episodes are made up of basic information on the particular topic, which is presented by specialists in the area such as representatives of professional organisations and universities. The Minister for Regional Development appears in one of the episodes. The episodes are also enlivened with short scenes and a selection of scenes from files which complement the training information. All of the programmes are presented by Václav Žmolík, who says of the programmes that they should be interesting for all viewers. Surely everyone has their experience of tourism, but we do not always know what level of service we are entitled to, or what to expect and want. The series provides answers to many questions, as well as much good advice and tips on how to get about in tourism.

The aim of the project is to improve the quality of services being offered through the training of tourism professionals, students and others who are considering working in this field. Of course the public also benefits. You learn what is meant by this and that, how to behave, what to expect and what you can demand, for example, in a hotel, restaurant, at spas or from a tour guide.

The training series consists of 28 episodes, a total of five hundred broadcast minutes, the equivalent of five feature films, including:

- A. Three television adverts on the Tourist in Trouble, on the topics of accommodation, gastronomy and travel agencies that are trailers for the series of programmes. They show exaggerated examples of difficulties which we encounter in the most common areas of the tourism industry.
- B. In the first phase since June 2009, Czech Television has broadcast a 10 part television series, Services at our service, intended mainly for the public. Each episode in 14 minutes long and is devoted to a specific topic. One learns useful information about tourist services and gets to look behind the scenes. How do hotels work? How does a travel agency operate? Well-known people from tourism appear in every episode.
  - 1) Hotels I - Did you know that modern hotels are a paradise of information

v tom pomáhá i špičková technika. Navštivte zázemí hotelů na prahu třetího tisíciletí. Budete překvapeni.

- 2) Hotely II – Jak se přidělují hotelům hvězdičky? Co to je butikový hotel? A jak se v hotelu připravuje bylinná lázeň?
- 3) Gastronomie I - Kde se na jídelních listcích vzaly ty rádoby vtipné názvy jídel, ze kterých nepochopíte ani to, o jaký druh masa jde? Vždyť tam nemají co pohledávat!
- 4) Gastronomie II – S jakými nejčastějšími nešvary se jako hosté setkáváme v restauracích? A co se s tím dá dělat?
- 5) Cestovní kanceláře a agentury – Jezdíte na dovolenou s cestovní kanceláři? Víte, jaký je rozdíl mezi cestovní kanceláří a cestovní agenturou? A znáte svá práva jako jejich klienti?
- 6) Lázně – Hledáte místo, kde byste si odpočinuli? A proč nezkusit lázně? Jaké nejmodernější procedury nabízejí, to uvidíte v pořadu o cestovním ruchu. Co vás v lázních čeká.
- 7) Wellness – Chcete se cítit dobře? Tak zkuste wellness. Well přece anglicky znamená dobře. A vodní terapie, parní lázeň či vibrační masáž ani jiný stav přivodit nemohou.
- 8) Venkovská turistika – Jste už unaveni životem ve městě? Všim tím shonem a hlukem? Jeďte na venkov, ubytujte se na statku a užijte si života v souladu s přírodou. To není sen.
- 9) Průvodcovské služby – Pamatujete si na některého průvodce z nějaké své cesty? Byli jste spokojeni, anebo to byla hrůza? Co všechno by měl vlastně dobrý průvodce umět a znát?
- 10) Komunikace ve službách – Jak by se k vám měl chovat personál hotelu, restaurace či lázeňského zařízení? A co si počít, když se k vám nechová, jak by měl? Jste snad bezbranní? Nejste.

C. ve druhé etapě je připraveno 18 dílů cyklu ve stopáži 17 minut určených pro odbornou veřejnost, školy v cestovním ruchu, profesní organizace apod. I tyto díly bude vysílat na podzim roku 2009 Česká televize na programu ČT 1 s opakováním na ČT 2. DVD s tímto 18dílným cyklem je rozesíláno školám působícím v cestovním ruchu.

Kromě rozšířených dílů prvního cyklu je tento cyklus rozšířen o další obory cestovního ruchu.

1. Cestovní ruch obecně
2. Statistika v cestovním ruchu
3. Další formy ubytování
4. Kulturní cestovní ruch (jak dělat propagaci památek)
5. Informační centra
6. E-podnikání v cestovním ruchu
7. Kongresový a incentivní cestovní ruch
8. Komunikace ve službách
9. Hotely jsou lidé

technology? Top-ranking experts take care of the comfort and safety of guests, but more and more they are helped in this by top-level technology. Visit the background to hotels as we enter the 3rd millennium. You'll be surprised.

- 2) Hotels II – How are stars awarded to hotels? What is a boutique hotel? And how is a herbal bath prepared in a hotel?
- 3) Gastronomy I - Where do they get those so-called humorous menu names for dishes, where you can't even understand what kind of meat they use? They've no business being there!
- 4) Gastronomy II – What are the most frequent examples of bad treatment that guests come across in restaurants? And what to do about it?
- 5) Travel agencies and tour operators – Going on holiday through a travel agency? Do you know the difference between a travel agency and a tour operator? And do you know your rights as their customers?
- 6) Spas – Looking for a place to relax? Why not try a spa? You can see which of the latest treatments they offer in the programme on tourism. What you can expect in spas?
- 7) Wellness – Want to feel good? So try wellness. In English, the meaning is obvious.. and water therapy, steam baths and vibration massage could hardly make you feel otherwise.
- 8) Getting out to the country – Tired of life in the city? Of all that stress and noise? Get out to the country, live on a farm and enjoy life in tune with nature. It's not a dream.
- 9) Tourist guide services – Does a tourist guide from any of your trips come to mind? Were you satisfied, or was it a disaster? What indeed should a good tourist guide know?
- 10) Communication in services – How should hotel, restaurant or spa staff behave towards us? And what to do, if they don't behave as they should? Are we helpless? Certainly not!

C. The second phase consists of an 18 part series of 17 minute episodes intended for professionals, tourism schools, professional organisations etc. These episodes will be broadcast in the autumn by Czech Television, on the ČT1 channel with a repeat on ČT2. A DVD with this 18 part series is being sent out to tourism schools.

In addition to expanded episodes from the first series, this one has been extended for other fields in tourism.

1. Tourism in general
2. Statistics in tourism
3. Other forms of accommodation
4. Cultural tourism (how to promote monuments)
5. Information Centres
6. E-business in tourism
7. Conference and business incentive tourism
8. Communication in services

Slapy

10. Obraz hotelu
11. Kuchyně aneb co host nevidí
12. Obsluha aneb co host vidí
13. Lázně
14. Wellness
15. Venkovská turistika
16. Průvodcovské služby
17. Cestovní kanceláře
18. Cestovní agentury

D. k celému cyklu pořadů Česká televize připravila i webové stránky www.sluzbyvnasichsluzbach.cz. Na této adrese je možno si odvysílaný díl znovu přehrát, dozvíme se informace o jednotlivých dílech, zajímavosti z natáčení ohlasy na pořady. Můžeme zde chatovat s protagonisty jednotlivých dílů, přečteme si zajímavosti z natáčení a je možné zde vyjádřit své pocity a připomínky k jednotlivým dílům.

9. Hotels are people
10. The image of an Hotel
11. The kitchen, or what the guest doesn't see
12. Service, what the guest does see.
13. Spas
14. Wellness
15. Getting out to the country
16. Tourist guide services
17. Tour operators
18. Travel agencies

D. Czech Television has developed a website for the whole series of programmes: www.sluzbyvnasichsluzbach.cz On this site, a recently broadcast episode can be viewed again; there is also information about individual episodes, points of interest from the filming, and reactions to the programmes. Here we can chat on-line with the leading figures from various episodes, read items of interest from filming and express our feelings and comments on individual episodes.

Zkvalitnění profesní přípravy
a vzdělávání v cestovním ruchu

Služby v našich službách

Mezinárodní spolupráce
International Cooperation

2.1 Informace o mezinárodní spolupráci a aktivním zapojení Ministerstva pro místní rozvoj ČR za období 2008–2009

V oblasti mezinárodní spolupráce v cestovním ruchu naplňovalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR prostřednictvím Odboru cestovního ruchu, tak jako v minulých letech, členství České republiky v mezinárodních organizacích. Cílem aktivního působení v těchto organizacích je vyhodnocování světových trendů a jejich využití v politice cestovního ruchu v České republice, dále pak koordinace mezinárodních aktivit spojených s rozvojem cestovního ruchu a sjednávání mezinárodních dohod o spolupráci v cestovním ruchu.

V rámci mezinárodní spolupráce v cestovním ruchu je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Odbor cestovního ruchu spojeno s následujícími mezinárodními organizacemi:

- UNWTO;
- OECD;
- Spolupráce v rámci Evropské komise;
- V4;
- CEI.

SVĚTOVÁ ORGANIZACE CESTOVNÍHO RUCHU (UNWTO)

Tato světová organizace UNWTO je významnou mezinárodní specializovanou agenturou OSN se sídlem v Madridu, vznikla přeměnou organizace nevládního charakteru IUOTO na vládní organizaci, jejíž stanovy nabýly platnost v roce 1974, od tohoto roku je členem i Česká republika (ještě jako ČSSR). UNWTO se řadí mezi nejvýznamnější vládní organizace cestovního ruchu se 161 členskými zeměmi (zastoupenými ministerstvy zodpovědnými za cestovní ruch) a 390 přidruženými členy s pozorovatelským statutem a členství v této organizaci nabývá celosvětově stále většího významu. Sídlem UNWTO je Madrid.

Orgány UNWTO jsou:

- Valné shromáždění (General Assembly);
- Výkonná rada (Executive Council);
- Sekretariát (Secretariat).

Pomocnými orgány Valného shromáždění jsou regionální komise. V rámci UNWTO působí **šest regionálních komisí: pro Afriku, Ameriku, východní Asii a Pacifik, Evropu, Blízký východ a jižní Asii.**

Dále jsou v této organizaci zřízeny pracovní výbory, jejichž úkolem je podpora programových aktivit UNWTO v oblasti statistiky, kvality, udržitelného rozvoje, vzdělávání, financí atd. Česká republika aktivně působí v rámci Komise pro Evropu a byla zvolena do Výboru pro statistiku a TSA na období 2008–2011.

2.1 Information on international cooperation and active involvement of the Ministry for Regional Development in 2008–2009

In the area of international cooperation in tourism, the Czech Ministry for Regional Development – Department of Tourism again represented the Czech Republic in international organisations. The aim of this active participation in these organisations is the assessment of global trends and their use in tourism policy in the Czech Republic, as well as the coordination of international activities connected to the growth of tourism and the negotiation of international agreements on cooperation in tourism.

As part of international cooperation in tourism the Czech Ministry for Regional Development – Department of Tourism is involved in the following international organisations:

- UNWTO
- OECD
- Cooperation within the European Commission
- The Visegrad 4
- CEI

WORLD TOURISM ORGANISATION (UNWTO)

The global UNWTO organisation is a major United Nations international specialised agency located in Madrid, which arose through the change of the IUOTO non-governmental organisation into a governmental organisation, whose Articles of Association came into force in 1971, and of which the Czech Republic (then still the CSSR) was an initial member. The UNWTO is ranked among the most important government tourist organisation with 161 member countries (represented by ministries responsible for tourism) and 390 affiliated members with observer status; membership of this organisation continues to increase in importance throughout the world. The headquarters of UNWTO is in Madrid.

The constituent bodies of UNWTO are the:

- General Assembly
- Executive Council
- Secretariat.

Regional commissions are support bodies for the General Assembly. **Six regional commissions** operate within UNWTO: **Africa, America, Eastern Asia and the Pacific, Europe, the Middle East, and Southern Asia.**

In addition, working committees have been set up, the purpose of which is to support UNWTO programme activities in areas such as statistics, quality, sustainable development, education, and finance. The Czech Republic is actively involved in the Commission for Europe and was elected to the Committee for Statistics and the Tourism Satellite Account for 2008-2011.

Aktivity MMR ČR–Odboru cestovního ruchu za rok 2008 a 1. pololetí roku 2009

Významnou událostí roku 2008 bylo 48. zasedání Komise pro Evropu, které spolu s UNWTO uspořádal Odbor cestovního ruchu. Zasedání se konalo v Praze ve dnech 14.–16. května 2008 a zabývalo se tématem Politika cestovního ruchu a problematika lidských zdrojů. Zúčastnilo se ho více jak 70 delegátů z 32 členských zemí Komise pro Evropu. V rámci 48. zasedání regionální Komise pro Evropu byly mimo jiné prodiskutovány současné trendy cestovního ruchu v celosvětovém i evropském měřítku, pokrok v implementaci hlavního programu činností pro období 2008–2009 a hostitelem následujícího 49. zasedání regionální Komise pro Evropu v roce 2009 byl zvolen Ázerbajdžán.

Nejvyšším orgánem UNWTO je **Valné shromáždění**, které zasedá každé dva roky a umožňuje setkání nejvyšších představitelů světového cestovního ruchu, zástupců vlád členských států, odborníků a organizací působících v oblasti cestovního ruchu. XVIII. zasedání Valného shromáždění bude organizováno v kazachstánské Astaně, (5.–9. 10. 2009). Zástupci MMR a MZV budou reprezentovat ČR během tohoto zasedání v rámci Komise pro Evropu.

Úspěšná příprava 48. zasedání komise v roce 2008 v Praze spolu se členstvím ve Výboru pro statistiku a TSA na období 2008–2011 významně zvýšily prestiž ČR na mezinárodní úrovni a měly zásadní význam pro prezentaci a propagaci České republiky jako atraktivní, kvalitní a konkurenceschopné destinace v oblasti cestovního ruchu.

Podrobné informace o UNWTO: www.unwto.org

ORGANIZACE PRO EKONOMICKOU SPOLUPRÁCI A ROZVOJ (OECD)

Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj je prestižní ekonomickou organizací sdružující 30 nejvyspělejších států světa. V čele OECD stojí rada, v níž má každá členská země jednoho představitele. Těžiště činnosti OECD a smysl její existence spočívá v práci tzv. věcných (odborných) výborů a jejich pracovních skupin, které jsou složeny z vládních expertů roku 1995. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR od té doby s organizací spolupracuje a pravidelně se účastní jednání Výboru pro cestovní ruch (Tourism Committee). Zasedání výboru probíhají dvakrát ročně většinou v sídle OECD v Paříži.

Činnost Výboru pro cestovní ruch se obecně zaměřuje především na výměnu zkušeností při tvorbě národních politik, koncepcí a strategických dokumentů v oblasti cestovního ruchu; velmi přispívá k analyzování makroekonomických efektů prostřednictvím podpory vývoje Satelitního účtu CR a významně se podílí na uznání celého odvětví cestovního ruchu jako silného hospodářského sektoru v mezinárodním měřítku. Rovněž se podílí na zpracování celé řady projektů, které svým charakterem souvisí s cestovním ruchem nebo statistikou cestovního ruchu, a jsou tak pro Českou republiku velmi dobře využitelné, nebo vznik takových projektů iniciuje. OECD je jediná mezinárodní organizace na světě, která má na odvětví cestovního ruchu ryze ekonomický pohled a tím se výrazně odlišuje od činnosti ostatních organizací relevantních pro cestovní ruch.

Activities of the Czech Ministry for Regional Development – Tourism Department for 2008 and 1st Half 2009

A significant event in 2008 was the 48th meeting of the Commission for Europe, which was organised by the Tourism Department in conjunction with UNWTO. The Meeting took place in Prague from 14–16 May 2008, on the theme of „Tourism Policy and the Issue of Human Resources“. More than 70 delegates from 32 member states of the Commission for Europe took part. During the 48th Meeting of the regional Commission for Europe the following were discussed, among others: current tourism trends in Europe and worldwide, and progress in implementing the main activity programme for 2008 – 2009. Azerbaijan was elected host for the next, 49th Meeting of the regional Commission for Europe in 2009.

The highest executive body of the UNWTO is the General Assembly, which meets every two years bringing together the most senior representatives of global tourism, representatives of member state governments, specialists and organisations operating in the field of tourism. The 18th session of the General Assembly will be organised in Astana, Kazakhstan (5–9 October 2009). Representatives of the Czech Ministry for Regional Development and Foreign Ministry will represent the Czech Republic during this session as part of the Commission for Europe.

The successful preparation of the 48th Meeting of the Commission in Prague in 2008, together with membership of the Committee for Statistics and TSA for 2008-2011 has significantly raised the prestige of the Czech Republic at international level, and has had major significance for the presentation and promotion of the Czech Republic as an attractive, high-quality and competitive tourism destination.

For detailed information on UNWTO: www.unwto.org

ORGANISATION FOR ECONOMIC COOPERATION AND DEVELOPMENT (OECD)

The Organisation for Economic Cooperation and Development is a prestigious economics organisation linking the 30 most developed countries in the world. The OECD is headed by a Council in which each member country has one representative. The focus of OECD activity, and the purpose of its existence, consists of the work of its so-called specialist committees and their working groups made of up government experts since 1995. Since then, the Ministry for Regional Development cooperates with, and regularly attends meetings of, the Tourism Committee. Sessions of the Committee take place twice a year, usually at OECD headquarters in Paris.

The activities of the Tourism Committee are generally focussed mainly on exchange of experience in developing national policies, concepts and strategic documents in the area of tourism, and contribute significantly to the analysis of macroeconomic effects through support for the development of the Tourism Satellite Account, and play an important part in the recognition of the whole tourism industry as a strong economic sector on an international scale. At the same time it initiates or takes part in the preparation of a number of projects connected by their nature to tourism or tourism statistics, and which are thus very useful for the Czech Republic. The OECD is the only global international organisation which takes a purely economic view of the tourism industry and thus is markedly different from the activities of other organisations involved in tourism.

Hlavní aktivity Výboru pro cestovní ruch jsou vždy definovány v Programu práce a rozpočtu na každé dva roky, přičemž v současné době je tento Program platný na období 2009–2010. Hlavní aktivity výboru jsou pro období 2009–2010 tyto:

1. význam kultury pro rozvoj cestovního ruchu;
2. vzdělávání a profesní příprava v cestovním ruchu jako základ pro inovace;
3. cestovní ruch v zemích OECD: trendy a politiky;
4. udržitelný rozvoj a cestovní ruch.

Česká republika se zapojila do druhé a třetí aktivity. V rámci druhé aktivity Výbor pro cestovní ruch zpracovává studii, která evaluuje systém vzdělávání v jednotlivých členských zemích. V rámci třetí aktivity je to zejména pravidelné vydávání analytické publikace *Tourism in OECD Countries: Trends and Policies*, která mapuje aktivity v oblasti cestovního ruchu v členských a některých přidružených zemích OECD.

The main activities of the Tourism Committee are always defined in the Work Programme and Budget for each two year period, where in the current period the Programme is valid for 2009–2010. The Committee's main activities for 2009–2010 are:

1. The importance of culture for the growth of tourism
2. Training and professional preparation in tourism as a basis for innovation
3. Tourism in OECD countries: Trends and Policies
4. Sustainable development and tourism

The Czech Republic is now involved in the second and third of these activities. As part of the second activity the Tourism Committee is preparing a study evaluating the training systems in individual member countries. For the third activity there is the regular issue of the analytical publication entitled „Tourism in OECD Countries: Trends and Policies“, which maps activities in tourism in member and some affiliated OECD countries.

Aktivity MMR ČR – Odboru cestovního ruchu za rok 2008 a 1. pololetí roku 2009

V roce 2008 se zástupci Odboru cestovního ruchu zúčastnili pravidelného zasedání výboru ve dnech 21.–22. dubna v Paříži. Na podzim téhož roku se ve dnech 9.–10. října 2008 za účasti vrcholných představitelů OECD, členských a nečlenských zemí OECD zúčastnili zasedání Výboru na vysoké úrovni v Riva del Garda v Itálii.

V roce 2009 se již zástupci Odboru cestovního ruchu zúčastnili pravidelného zasedání výboru ve dnech 29.–30. dubna v Paříži a ve dnech 26.–27. února odborného semináře zabývajícího se využitím kultury pro rozvoj cestovního ruchu, jenž se konal v Bregenzu v Rakousku. Na podzim tohoto roku je ve dnech 12.–13. října připravováno druhé pravidelné zasedání výboru v Paříži.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR každoročně přispívá na aktivity výboru finanční částkou ve výši 10 000 eur, stejně tak se stalo i v roce 2008.

Informace o činnosti výboru pro cestovní ruch: www.oecd.org/cfe/tourism

SPOLUPRÁCE V RÁMCI EU

Poradní výbor pro cestovní ruch (TAC)

Poradní výbor zajišťuje spolupráci v rámci EU v oblasti cestovního ruchu mezi komisí ES a členskými státy. Tento výbor se schází zhruba třikrát do roka a jeho účastníky jsou zástupci jednotlivých ministerstev nebo orgánů odpovědných za cestovní ruch z jednotlivých členských států EU. Byl zřízen na základě rozhodnutí rady v roce 1986 „k vytvoření procedury konzultací a spolupráce v cestovním ruchu“ (86/664/EEC). Hlavním cílem tohoto Výboru je zejména naplňování politik EU v oblasti cestovního ruchu a usnadnění vzájemné spolupráce, napomáhání vzájemně informovanosti a koordinaci aktivit členských zemí a EK. Po metodické stránce spadá cestovní ruch pod gesci DG Enterprise and Industry.

Aktivity MMR ČR – Odboru cestovního ruchu za rok 2008 a 1. pololetí roku 2009

V roce 2008 se Odbor cestovního ruchu zapojoval do řešení následujících oblastí:

- European Destinations of Excellence Awards (EDEN);
- udržitelný a konkurenceschopný cestovní ruch;
- satelitní účet cestovního ruchu;
- sociální turistika – program Calypso;
- stezka železné opony—workshop k 20. výročí pádu železné opony. Pro země střední Evropy, kam patří Česká republika se uskuteční v Maďarsku;
- informace jednotlivých členských států o jejich předsednictví (připravované nebo již uskutečněné akce, úkoly pro další období apod.);
- aktuální otázky týkající se cestovního ruchu.

Další informace o TAC: http://ec.europa.eu/enterprise/services/tourism/index_en.htm

Activities of the Czech Ministry for Regional Development – Tourism Department for 2008 and 1st Half 2009

In 2008 representatives of the Tourism Department took part in the regular session of the Committee on 21-22 April in Paris. In autumn of the same year, from 9-10 October 2008 they attended a high-level session of the Committee in Riva del Garda in Italy, together with top representatives of the OECD and OECD member and non-member states.

So far in 2009 representatives of the Tourism Department have taken part in the regular session of the Committee on 29-30 April in Paris and from 26-27 February in a specialist seminar dealing with the use of culture for tourism growth, which took place in Bregenz in Austria. This autumn from 12-13 October a second regular session of the Committee is being prepared in Paris.

Each year the Ministry for Regional Development contributes financially to Committee activities to the value of 10 thousand EUR, as in 2008.

For information on the activities of the Tourism Committee see: www.oecd.org/cfe/tourism

COOPERATION WITHIN THE EU

Tourism Advisory Committee (TAC)

The Advisory Committee secures cooperation inside the EU between the EC Commission and member states, in the area of tourism. This Committee meets three times a year, its members are representatives of individual ministries or those bodies responsible for tourism in individual EU member states. It was set up on the basis of a Council Decision in 1986 „to develop a process for consultations and cooperation in tourism“ (86/664/EEC). The main purpose of this Committee is the implementation of EU policies in tourism and the simplification of mutual cooperation, to assist the exchange of information and the coordination of member states' activities and the European Commission. From the methodological standpoint tourism falls under the control of the „Enterprise and Industry“ Directorate General.

Activities of the Czech Ministry for Regional Development – Tourism Department for 2008 and 1st Half 2009:

In 2008 the Tourism Department was involved in the following areas:

- European Destinations of Excellence Awards (EDEN)
- Sustainable and competitive tourism
- The Tourism Satellite Account
- Social tourism – the Calypso programme
- The Iron Curtain Path – a workshop on the 20th anniversary of the fall of the Iron Curtain. For the countries of Central Europe, to which the Czech Republic belongs, the workshop will take place in Hungary.
- Information from individual member states on their presidency including events that have already taken place or are scheduled to, tasks for the future, etc.)
- Current issues concerning tourism.

For further information on the TAC see: http://ec.europa.eu/enterprise/services/tourism/index_en.htm

Pracovní skupina na ochranu spotřebitele (SANCO)

Jedná se o agendu spojenou s procesem liberalizace obchodu službami v rámci aktivit Světové obchodní organizace (WTO). V této činnosti MMR aktivně spolupracuje s MPO a vyjadřuje se k problematice související s cestovním ruchem.

Zabývá se nařízením 2006/2004/ES, které se týká spolupráce mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování zákonů na ochranu zájmů spotřebitele („nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele“) v návaznosti na směrnici 90/314/EHS o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy. Pro lepší komunikaci mezi členskými státy bylo zprovozněno připojení do sítě sTESTA II, které umožňuje lepší vzájemnou informovanost v rámci zemí EU. Jedná se o souhrn komunikačních služeb, které mohou být využívány v rámci přeshraniční elektronické komunikace při výkonu veřejné správy.

Dne 3. února 2009 byla v Úředním věstníku EU zveřejněna směrnice Evropského parlamentu a rady 2008/122/ES ze dne 14. ledna 2009 o ochraně spotřebitele ve vztahu k některým aspektům smluv o dočasném užívání ubytovacího zařízení (timeshare), o dlouhodobých rekreačních produktech, o dalším prodeji a o výměně. V průběhu loňského roku byl v pracovní skupině Rady EU (PS pro ochranu a informování spotřebitele I3) projednáván návrh této nové směrnice jako celku i jeho jednotlivé kapitoly. Jednání se vždy zúčastňovalo MPO jako ústřední styčný úřad. Zápisy z jednotlivých zasedání byly zaslány na jednotlivé rezorty a projednávána ustanovení s nimi MPO konzultovalo. Stanoviska všech zúčastněných stran byla využívána v jednání s Evropskou komisí. Výsledkem těchto jednání je již uvedená modernizace platné právní úpravy.

Working Group for Consumer Protection (SANCO)

This is an agenda linked to the process of the liberalisation of services within the activities of the World Trade Organisation (WTO). In this activity, the Czech Ministry for Regional Development works actively with the Ministry of Trade and Industry and expresses its views on issues connected with tourism.

It deals with Regulation 2006/2004/ES, which concerns cooperation between those internal (domestic) bodies relevant to the enforcement of laws on consumer protection („Regulation on cooperation in the area of consumer protection“) further to Directive 90/314/EHS on collected services for travel, accommodation and trips. For improved communication between member states a link has been made to the TESTA II network, which permits better levels of mutual information between EU countries. This is a set of communication services which can be used in cross-border electronic communication for public administration.

On 3rd February 2009, the EU Official Gazette published European Parliament and Council Directive 2008/122/ES dated 14th January 2009 on consumer protection in relation to some aspects of timeshare contracts, on long-term recreational products, on re-sale and on exchange. During last year the EU Council (working group on protection and informing of consumers I3) discussed a draft of this new directive, as a whole and chapter by chapter. The Ministry of Trade and Industry was involved in all sessions as the central contact office. Minutes of the individual sessions were sent to individual departments; the Ministry of Trade and Industry undertook consultations with them on the provisions which had been discussed. The opinions of all parties involved were used in discussions with the European Commission. The result of these discussions is the modernisation of current legislation, which has already been mentioned.

VISEGRÁDská ČTYŘKA (V4)

Česká republika je jedním ze čtyř členů Visegrádské čtyřky (V4). Společnou propagaci zemí V4 v oblasti cestovního ruchu zastřešuje platforma European Quartet – One Melody. European – Quartet sdružuje národní centrály cestovního ruchu České republiky, Slovenska, Maďarska a Polska. Cílem spolupráce zemí V4 je rozvoj příjezdového cestovního ruchu, zejména ze vzdálených zdrojových destinací. Společné aktivity jsou proto realizovány na trzích Japonska, Číny, USA a od roku 2007 také v asijské části Ruské federace, kde se země V4 prezentují jako jeden marketingový celek, k čemuž využívají jednotlivých projektů a akcí stanovených v plánu marketingových aktivit V4 vždy pro příslušný rok.

Aktivity MMR ČR – Odboru cestovního ruchu za rok 2008 a 1. pololetí roku 2009

Česká republika v červnu 2008 předala předsednictví v rámci uskupení států Visegrádské čtyřky Polské republice. Během polského předsednictví byla uskutečněna tři setkání, dvě na marketingové úrovni a třetí, během kterého došlo k podpisu Protokolu o spolupráci zemí V4 v oblasti cestovního ruchu, kombinovalo marketingové setkání na pracovní úrovni a oficiální setkání na úrovni náměstků ministerstev členských zemí, zodpovědných za cestovní ruch (5. – 6. 3. 2008 Krakov).

V červnu 2009 převzalo předsednictví v rámci V4 Maďarsko.

Veškeré materiály a informace o regionu zemí V4 jsou k dispozici rovněž v elektronické podobě na webovém portálu www.european-quartet.com

STŘEDOEVROPSKÁ INICIATIVA (CEI)

V gesci Ministerstva pro místní rozvoj ČR této mezinárodní organizace je pracovní skupina pro cestovní ruch. Cílem těchto pracovních skupin jednotlivých členských států CEI je prohloubit všestrannou spolupráci mezi členskými státy a podporovat jejich zapojení do procesu Evropské integrace. V současnosti tvoří CEI osmnáct evropských států. Česká republika je zastoupena Ministerstvem zahraničních věcí ČR. Výkonný sekretariát CEI sídlí v Terstu (Itálie).

Aktivity MMR ČR – Odboru cestovního ruchu za rok 2008 a 1. pololetí roku 2009

V roce 2008 se zástupci MMR ČR a MŽP ČR zúčastnili ve dnech 9.-10. října semináře na téma „Management chráněných území ve vztahu k cestovnímu ruchu“, pořádaným Chorvatským ministerstvem turismu v oblasti Plitvických jezer.

Dne 10. října 2008 se v Moldávii, předsednické zemi CEI pro rok 2008, konala konference Středoevropské iniciativy na téma „Cestovní ruch a regionální rozvoj: nové směry, výzvy a možnosti“ na úrovni ministrů cestovního ruchu. Hlavními tématy konference byly vinařský cestovní ruch, udržitelný cestovní ruch, klimatické změny a kulturní rozmanitost. MMR ČR zajistilo účast na této konferenci.

Dne 12. listopadu 2009 se v Bukurešti bude konat 12. summit ekonomického fora CEI pod rumunským předsednictvím v CEI, kterého se hodlají zástupci MMR ČR rovněž zúčastnit.

Více informací naleznete na webovém odkazu: www.ceinet.org

THE VISEGRAD 4

The Czech Republic is one of the four members of the Visegrad 4 (V4). Joint promotion of the V4 countries in tourism is covered by the European Quartet – One Melody platform. The European Quartet brings together the national tourist head offices of the Czech Republic, Slovakia, Hungary and Poland. The aim of cooperation of the V4 countries is the growth of incoming tourism, particularly from long-haul destinations. Joint activities are therefore conducted on the Japanese, Chinese and US markets, and, since 2007, on the Asia part of the Russian Federation, where the V4 countries are represented as a single marketing unit, for which they use the individual projects and events set out in the V4 marketing activities plan for the year in question.

Activities of the Czech Ministry for Regional Development – Department of Tourism for 2008 and 1st Half 2009

In June 2008, the Czech Republic handed over the presidency within the V4 grouping to Poland. During the Polish presidency, three meetings took place, two at the marketing level and a third, during which the Protocol on Tourist Cooperation between the V4 countries was signed, combined a marketing meeting at working level and an official meeting at Deputy Minister level of those responsible for tourism in member countries (5–6 March 2008 in Krakow).

In June 2009 the V4 presidency was taken over by Hungary.

All material and information on the V4 region countries is also available electronically on the www.european-quartet.com web portal

THE CENTRAL EUROPEAN INITIATIVE (CEI)

A tourism working group has been established in this international organisation, under the management of the Czech Ministry for Regional Development. The aim of the working groups of the individual CEI member states is to deepen general cooperation between member states and to support their involvement in the process of European integration. At present the CEI is composed of eighteen European countries. The Czech Republic is represented by the Czech Ministry of Foreign Affairs. The CEI Executive Secretariat is located in Trieste.

Activities of the Czech Ministry for Regional Development – Department of Tourism for 2008 and 1st Half 2009

In 2008, representatives of the Czech Ministry for Regional Development and the Czech Ministry for the Environment attended a seminar on 9-10 October on the topic of „Management of Protected Territories with reference to tourism“, organised by the Croatian Ministry of Tourism in the area of the Plitvic Lakes.

On 10th October 2008 a CEI conference took place in Moldavia, CEI president country for 2008, on the topic of „Tourism and regional development: new directions, challenges and possibilities“ at the minister level. The main topics of the conference were vineyard tourism, sustainable tourism, climate change, and cultural diversity. The Czech Ministry for Regional Development arranged to take part in the conference.

On 12th November 2009, the 12th Summit of the CEI Economic Forum will take place in Bucharest, under the Romanian CEI presidency, which representatives of the Czech Ministry for Regional Development also expect to attend.

For more information see the web link: www.ceinet.org

2.2 Mezinárodní konference cestovního ruchu v rámci předsednictví České republiky v Radě EU v 1. pol. roku 2009

Odbor cestovního ruchu připravil v rámci předsednictví ČR v Radě EU mezinárodní konferenci „Průmysl cestovního ruchu: Výzvy v oblasti zaměstnanosti a trhu práce“ ve spolupráci s Odborem evropských záležitostí a za podpory Senátu ČR. Těto významné akce se zúčastnili zástupci z 19 členských států EU a další hosté především ze zahraničních velvyslanectví. Tato konference byla jednotlivými účastníky hodnocena velmi pozitivně jak z hlediska odborného, tak z hlediska organizačního. Závěry a jednotlivé prezentace byly Odborem cestovního ruchu uveřejněny na oficiálních webových stránkách českého předsednictví a MMR ČR. Na základě diskuse během konference byly postoupeny závěry z předsednické konference švédskému předsednictví s doporučením možnosti navázání na tuto akci formou konference, semináře či workshopu.

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE CESTOVNÍHO RUCHU „PRŮMYSL CESTOVNÍHO RUCHU: VÝZVY V OBLASTI ZAMĚSTNANOSTI A TRHU PRÁCE“ 10. – 11. 6. 2009

Odbor cestovního ruchu připravil v rámci předsednictví ČR v Radě EU mezinárodní konferenci „Průmysl cestovního ruchu: Výzvy v oblasti zaměstnanosti a trhu práce“ ve spolupráci s Odborem evropských záležitostí a za podpory Senátu ČR.

Cílem realizace mezinárodní konference cestovního ruchu bylo na evropské úrovni projednat nové výzvy a problémy, se kterými se nyní odvětví cestovního ruchu potýká ve spojitosti s pracovním trhem a zaměstnaností, prezentovat trendy a možnosti vývoje v oblasti vytváření pracovních příležitostí na evropském trhu práce v oblasti cestovního ruchu a rovněž konkurenceschopnost malých a středních podniků, které podnikají v tomto odvětví.

Během této mezinárodní konference, která se pořádala v prostorách Senátu ČR ve dnech 10. a 11. června, byly na evropské úrovni projednány cíle a opatření vedoucí ke zvýšení konkurenceschopnosti sektoru cestovního ruchu a snížení dopadů ekonomické krize. Bylo konstatováno, že tohoto lze dosáhnout zvýšenou podporou výzkumu a vývoje nebo investic do kvality lidských zdrojů a vzdělávání, a že cestovní ruch je jedním z nejvýznamnějších odvětví světové ekonomiky s vysokou dynamikou rozvoje.

Na jednotlivé panely byli pozváni a vystoupili zástupci významných mezinárodních organizací, jakými jsou Generální ředitelství pro podnikání a průmysl a Generální ředitelství pro zaměstnanost Evropské komise, Výbor regionů, Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), Mezinárodní organizace práce (ILO), Evropská asociace hotelů, restaurací a kaváren (HOTREC), Evropský statistický úřad (Eurostat), Federace evropských asociací průvodců (FEG), zástupci prestižních univerzit a další významní odborníci. Z českých zástupců se konference zúčastnil ministr pro místní rozvoj Rostislav Vondruška a místopředseda senátního Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Vítězslav Jonáš, dále ředitelka

2.2 International tourism conference as part of the Czech presidency of the EU Council during the 1st half of 2009

As part of the Czech Presidency of the EU Council, the Department of Tourism prepared an international conference entitled „The Tourist Industry: Challenges in Employment and the Labour Market“, in conjunction with the European Affairs Department, and with the support of the Senate of the Czech Republic. This important event was attended by representatives of 19 EU member states and by other guests, primarily from foreign embassies. The conference was given very positive evaluations by individual participants for both its specialised and organisational aspects. The conclusions and individual presentations were published by the Department of Tourism on both the Czech Presidency and the Czech Ministry for Regional Development official websites. On the basis of discussion during the conference, the conclusions of the presidency conference were transferred to the Swedish presidency with a recommendation of the option to follow up this event in the form of a conference, seminar or workshop.

INTERNATIONAL TOURISM CONFERENCE: „THE TOURIST INDUSTRY: CHALLENGES IN EMPLOYMENT AND THE LABOUR MARKET“ 10–11 JUNE 2009

As part of the Czech Presidency of the EU Council, the Department of Tourism prepared an international conference entitled „The Tourist Industry: Challenges in Employment and the Labour Market“ in conjunction with the European Affairs Department, and with the support of the Senate of the Czech Republic.

The purpose of holding an international tourism conference was to discuss at European level the new challenges and problems which the tourism industry is now encountering in connection with the labour market and employment, and to present trends and options for growth in the creation of job opportunities in the European tourist labour market, taking into consideration the competitiveness of small- and medium-sized companies doing business in this sector.

During this international conference, which took place in the Czech Senate building on the 10th and 11th June, goals and measures were discussed which will lead to improved competitiveness in the tourism sector, and to a reduction of the impact of the economic crisis. It was stated that this can be achieved through increased support for research and development or investment in the quality of human resources and training, and that tourism is one of the most important branches of the global economy with a high growth rate.

Representatives of important international organisations were invited to perform on individual panels: The Directorate General for Commerce and Industry, the European Commission Directorate General for Employment, the Committee for the Regions, the Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD), the International Labour Organisation (ILO), The European Association of Hotels, Restaurants and Cafeterias (HOTREC), the European Statistical Office (Eurostat), the Fédération Européenne de Guides (FEG), representatives of prestigious universities and other important experts. The Czech representatives, attending the conference were Minister for Regional Development, Rostislav Vondruška and Vice-Chairman of the Senate Committee for the Economy, Agriculture and Transport, Vítězslav Jonáš, as well as the Director of the Department of Tourism at the Ministry for Regional Development, Blažena

Odboru cestovního ruchu z Ministerstva pro místní rozvoj Blažena Křížová a zástupkyně katedry cestovního ruchu Vysoké školy ekonomické Zdenka Petrů. Těto významné akce se zúčastnili zástupci z 19 členských států EU a další hosté především ze zahraničních velvyslanectví.

Na závěr konference bylo shrnuto, že cestovní ruch se potýká s nedostatkem kvalifikovaných pracovních sil a nízkým zájmem mladé generace o práci ve službách, což je stále společné téma pro všechny členské státy Evropské unie. V rámci řešení této situace bylo navrženo: lepší přístup k inovacím, aktivní politika zaměstnanosti, využití sociálního cestovního ruchu jako nástroje zaměstnanosti a efektivní využití Evropského sociálního fondu. Je nutné odstranit bariéry na pracovním trhu, zahájit dialog mezi nejdůležitějšími aktéry cestovního ruchu a podporovat opatření, která vedou ke zvýšení zaměstnanosti. Mezi podpůrná opatření bylo zařazeno i snížení sazby DPH ve stravovacích zařízeních a daňové zvýhodnění tvůrců nových pracovních míst.

Křížová, and the representative of the Department of Tourism at the Prague Business School (VŠE), Zdenka Petrů. This important event was attended by representatives of 19 EU member states and by other guests, primarily from foreign embassies.

At the close of the conference, it was concluded that tourism will encounter a lack of qualified labour and a lack of interest on the part of the younger workforce in the service sector, which continues to be a joint topic for all European Union member states. As part of the solutions to this position the following were proposed: better access to innovations, an active employment policy, use of social tourism as an employment instrument and efficient use of the European Social Fund. Barriers in the labour market must be removed, dialogue between the most important players in tourism must be initiated and support provided for measures which lead to an increase in employment. These support measures include a reduction of the VAT rate in catering establishments and tax breaks for those who create new jobs.

Žďár nad Sázavou – kostel sv. Jana Nepomuckého

2.3. Uzavřené mezinárodní smlouvy v oblasti cestovního ruchu

Na základě Usnesení vlády České republiky č. 131 ze dne 11. února 2004, které schvaluje Směrnice vlády pro sjednávání vnitrostátního projednávání, provádění a ukončování platnosti mezinárodních smluv, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR eviduje již 37 mezinárodních smluv, z toho od roku 1993 je jich uzavřeno 19. Na základě těchto dokumentů jsou vytvářeny Pracovní skupiny, které se scházejí jednou za dva roky, jednají střídavě v daných zemích a stanovují pracovní program na určené období. V rámci těchto skupin dochází k výměně informací a zkušeností v oblasti cestovního ruchu a dále pak k navázání kontaktů z různých oblastí cestovního ruchu.

Za rok 2008 a 1. pololetí 2009 byly uzavřeny tyto smlouvy o spolupráci v oblasti cestovního ruchu: s Ministerstvem cestovního ruchu Egyptské arabské republiky, Vládou Bulharské republiky, Ministerstvem cestovního ruchu Jordánského hášimovského království a Ministerstvem cestovního ruchu Salvadorské republiky.

Za rok 2008 Odbor cestovního ruchu dále připravuje podklady pro uzavření následujících meziresortních smluv: s Ministerstvem cestovního ruchu Malajsijské federace, Ministerstvem turismu a řemesel Marockého království, Ministerstvem cestovního ruchu Keňské republiky.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR SE TAKÉ V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU ÚČASTNÍ V NĚKTERÝCH MEZIVLÁDNÍCH KOMISÍCH.

Účast MMR (Odbor cestovního ruchu) ve smíšených komisích s vybranými zeměmi:

- **Ruská federace** – Mezivládní komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědeckotechnickou spolupráci mezi Českou republikou a Ruskou federací;
- **Ukrajina** – Smíšená komise pro hospodářskou, průmyslovou a vědeckotechnickou spolupráci mezi Českou republikou a Ukrajinou;
- **Kazachstán** – Mezivládní komise pro ekonomickou, průmyslovou a vědeckotechnickou spolupráci mezi Českou republikou a Kazachstánem;
- **Uzbekistán** – Mezivládní komise pro ekonomickou, průmyslovou a vědeckotechnickou spolupráci mezi Českou republikou a Uzbekistánem;
- **Moldávie** – Smíšená pracovní skupina pro hospodářskou a průmyslovou spolupráci;
- **Srbsko** – Smíšený výbor pro hospodářskou spolupráci.

2.3. Concluded International Treaties on Tourism

Pursuant to the Resolution of the Government of the Czech Republic No. 131 from February 11, 2004, approving the Government Guideline for the negotiation, internal deliberations, implementation and termination of the validity of international treaties, the Ministry for Regional Development of the Czech Republic now registers as many as 37 international treaties, out of which 19 have been concluded since 1993. Based on these documents, Working Groups have been set up which meet once in 2 years, alternately in the member countries to establish working programmes for a specific period. As part of the activities of these groups, information and know-how in the tourist sector is exchanged, and new contacts are established.

Treaties on cooperation in tourism with the following institutions were concluded in 2008 and in the first half of 2009: the Ministry of Tourism of the Arab Republic of Egypt; the Government of the Republic of Bulgaria; the Ministry of Tourism of the Hashemite Kingdom of Jordan; and the Ministry of Tourism of the Republic of El Salvador.

From 2008, the Department of Tourism has been also preparing background documents for the conclusion of the following interdepartmental agreements: the Ministry of Tourism of the Federation of Malaysia; the Ministry of Tourism and Trades of the Kingdom of Morocco; and the Ministry of Tourism of the Republic of Kenya.

IN THE SECTOR OF TOURISM, THE CZECH MINISTRY FOR REGIONAL DEVELOPMENT HAS ALSO BEEN PARTICIPATING IN THE WORK OF SOME INTERGOVERNMENTAL COMMISSIONS.

Participation of the Ministry for Regional Development (its Department of Tourism) in the activities of joint commissions with selected countries:

- **Russian Federation** – Intergovernmental Commission for Economic, Industrial and Scientific-Technological Cooperation Between the Czech Republic and the Russian Federation;
- **Ukraine** – Joint Commission for Economic, Industrial and Scientific-Technological Cooperation Between the Czech Republic and Ukraine;
- **Kazakhstan** – Intergovernmental Commission for Economic, Industrial and Scientific-Technological Cooperation Between the Czech Republic and Kazakhstan;
- **Uzbekistan** – Intergovernmental Commission for Economic, Industrial and Scientific-Technological Cooperation Between the Czech Republic and Uzbekistan;
- **Moldova** – Joint Commission for Economic and Industrial Cooperation;
- **Serbia** – Joint Committee for Economic Cooperation.

2.4. Propagační činnost agentury CzechTourism – rok 2008 a 1. pololetí 2009

Aktivity státní agentury CzechTourism směřují k tomu, aby se Česká republika etablovala jako uznávaná evropská destinace cestovního ruchu. Síť fungujících zahraničních zastoupení po celém světě, reklamní kampaně, webové prezentace pro tuzemskou i zahraniční veřejnost, ale i účasti na veletrzích jsou některými z prostředků, jak tohoto cíle dosáhnout.

REKLAMNÍ KAMPANĚ A EDIČNÍ ČINNOST

Kromě tradičních PR aktivit agentura připravila kampaň České republiky v Rusku ve formě největší vlakové roadshow po Transsibiřské magistrále. Tuto akci navštívilo téměř 500 představitelů ruských médií a význačných touroperatorů. Proběhlo několik velkých mediálních kampaní organizovaných v zahraničí (Vídeň, Dublin a londýnský Underground).

Mezi marketingový projekt patřila i v roce 2008 spolupráce s agenturou Česká olympijská na propagaci České republiky v rámci Letní olympiády v Pekingu.

2.4. Promotional Activities of the CzechTourism Agency – 2008 and the First Half of 2009

The activities pursued by the state-owned agency CzechTourism are focused on helping the Czech Republic establish itself as an acknowledged European tourist destination. Its network of well-functioning foreign representations all over the world, advertising campaigns, web presentation for domestic and foreign public as well as participation in trade fairs represent some of the tools for accomplishing this particular objective.

ADVERTISING CAMPAIGNS AND PUBLISHING ACTIVITIES

In addition to traditional PR activities, the agency prepared a campaign for the promotion of the Czech Republic in Russia as the biggest train road show along the Trans-Siberian Railroad. This event was visited by almost 500 representatives of the Russian media and major tour operators. There were also several large-scale media campaigns organised abroad (Vienna, Dublin and the London Underground).

Another marketing project in 2008 was cooperation with the Česká olympijská (Czech Olympic) agency for the promotion of the Czech Republic as part of the Summer Olympic Games in Beijing.

The year 2008 saw a brand-new project involving preparation and production of a CD containing comprehensive information on the Czech Republic and its individual regions, including maps and a video spot.

V roce 2008 vznikl zcela nový projekt zpracování a výroba CD se souhrnnými informacemi o České republice a jednotlivých regionech s mapami a videospotem.

Na začátku roku 2009 připravila agentura CzechTourism propagaci české lyžařské sezóny 08/09 ve formě 250 billboardů, které byly po dobu tří měsíců umístěny v top 10 českých městech a na hlavních dopravních komunikacích.

V první polovině roku 2009 se v Latinské Americe a USA uskutečnila největší mediální kampaň v oblacích. Třicetiminutový dokument, spot a inzerce v palubním časopisu představily turistickou nabídku České republiky na palubách aerolinek LAN a Aeromexiko, které pokrývají celou Střední a Jižní Ameriku. Naproti tomu pětiminutový spot na amerických linkách Delta Airlines lákal americké turisty a to nejen záběry z Prahy, ale především regionálními atraktivitami a památkami UNESCO.

Inzerce v palubních časopisech SkyEurope a EasyJet seznámila čtenáře s turistickou nabídkou Česka v několika tematických okruzích: Golf a pivo, Golf a víno, Zima v České republice nebo Golf a lázně. Také byly vydány 2 nové tituly (Lázeňství a Jednodenní výlety z Prahy).

POZNÁVACÍ CESTY PRO TOUROPERÁTORY A NOVINÁŘE

V roce 2008 se úspěšného projektu „LOOKING FOR CHARM AND ATMOSPHERE? ENJOY THE CZECH REPUBLIC“ zúčastnilo celkem 206 zahraničních účastníků (128 touroperátorů a 78 novinářů).

K dalším významným akcím patří press trip „Perly pražské architektury“, press trip na podporu

Mistrovství světa v klasickém lyžování v Liberci 2009 (realizovaný v prosinci 2008) či press trip „Za historií a moderní architekturou České republiky“.

V první polovině roku 2009 proběhla akce Enjoy s tématem „The way we were“ aneb Taková jsme byli. Akce se zúčastnilo 113 osob (62 zahraničních touroperátorů a 51 novinářů) z 25 zemí světa. Tématem jednotlivých cest do regionů České republiky tentokrát byly: aktivní dovolená (Český ráj a Krkonoše), zážitková dovolená (střední a jižní Čechy), ohlédnutí za érou komunismu (severozápadní Čechy) a církevní památky (střední a východní Morava).

VELETRHY CESTOVNÍHO RUCHU

V roce 2008 měla Česká republika oficiální stánek na 49 veletrzích cestovního ruchu a v prvním pololetí 2009 byla Česká republika prezentována, prostřednictvím oficiální expozice, na 31 veletrzích cestovního ruchu, dalších veletržních akcí se zúčastnili zahraniční zástupci agentury prostřednictvím menších prezentací.

At the beginning of 2009, the CzechTourism agency was involved in the promotion of the Czech skiing season 08/09, namely through 250 billboards that were displayed for three months in the 10 largest Czech cities and along the country's main roads.

The largest media campaign in the sky got under way in Latin America and the United States in the first half of 2009. A 30-minute documentary and a spot were shown, and advertisements for the Czech Republic's tourist offers were published in the onboard magazines of LAN and Aeromexico airlines which cover all of Central and South America. Another 5-minute spot, screened onboard the American Delta Airlines aircraft, attracted tourists with scenes from Prague as well as by highlighting regional attractions and UNESCO Heritage monuments throughout the country.

Advertisements published in the onboard magazines of the SkyEurope and EasyJet airlines introduced readers to the Czech Republic's tourist offers in several thematic areas: Golf and Beer, Golf and Wine, Winter in the Czech Republic, and Golf and Spas. Two new titles (Spas and One-Day Trips from Prague) were also published.

FAM TRIPS FOR TOUR OPERATORS AND JOURNALISTS

In 2008, the agency's successful project "LOOKING FOR CHARM AND ATMOSPHERE? ENJOY THE CZECH REPUBLIC" attracted as many as 206 foreign participants (128 tour operators and 78 journalists).

Other major events included a press trip called „Perly pražské architektury“ (The Pearls of Prague Architecture), a press trip in support of the World Championships in Nordic Skiing in Liberec 2009 (that event was held in December 2008), and a press trip entitled „Za historií a moderní architekturou České republiky“ (Tracing the History and Modern Architecture of the Czech Republic).

The first half of 2009 saw an enjoyable event known as "The Way We Were". Attended by 113 people (62 foreign tour operators and 51 journalists) from 25 countries of the world, this event featured individual trips to the regions of the Czech Republic, advertised as an "active holiday" (the Bohemian Paradise and the Giant Mountains), an "experience holiday" (Central and South Bohemia), "looking back at the country's communist era" (North-western Bohemia), and "church monuments" (Central and East Moravia).

TOURIST TRADE FAIRS

During 2008, the Czech Republic had its official stands at a total of 49 tourist trade fairs, while in the first half of 2009 the Czech Republic was presented through official exhibitions at 31 trade fairs on tourism. The CzechTourism agency participated in other trade fair events with smaller presentations.

ZAHRANIČNÍ ZASTOUPENÍ

CzechTourism spravuje celkem 26 zahraničních zastoupení. Na základě stále rostoucího zájmu švédských turistů o ČR bylo v roce 2008 otevřeno zahraniční zastoupení prvního stupně ve Stockholmu. Nárůst švédských turistů za rok 2008 o 11 % v hromadných ubytovacích zařízeních (ve srovnání s rokem 2007) svědčí o vzrůstající oblíbenosti ČR. Jednou z nejvýznamnějších akcí konaných v ČR byl bezpochyby šestisetčlenný kongres asociace sdružující elitní touroperátory z Latinské Ameriky – OMVESA.

Otevření nové kanceláře zahraničního zastoupení ve Frankfurtu nad Mohanem v květnu roku 2009 posílilo postavení a vnímání České republiky v Německu, které je pro nás nejvýznamnějším zdrojovým trhem. Významné ocenění „Česká republika – Hvězdná destinace“ udělené v červnu 2009 ve španělském Torremolinos svědčí o oblíbenosti České republiky i v této destinaci.

KONGRESY A INCENTIVA

Na poli kongresové a incentivní turistiky byl představen strategický projekt pro rozvoj kongresové turistiky v celé České republice – Czech Convention Bureau. Konkrétně se jedná o vytvoření jednotlivých kongresových kanceláří v regionech, které umožní lepší koordinaci marketingových aktivit a využijí synergického efektu prezentací na zahraničních trzích.

FOREIGN REPRESENTATIONS

CzechTourism administers a total of 26 foreign representations. Responding to a constantly growing interest shown by Swedish tourists in the Czech Republic, a first-degree foreign representation of the CzechTourism agency was opened in Stockholm in 2008. An 11% growth-rate in the number of Swedish tourists in Czech accommodation facilities (as compared with 2007) attests to a mounting popularity of the Czech Republic in that region. One of the most important events held in the Czech Republic was, undoubtedly, the convention of an association incorporating elite tour operators from Latin America – OMVESA. This particular event brought together 600 delegates.

Since its inauguration in May 2009, CzechTourism's new foreign representation office in Frankfurt am Main has helped to strengthen the position and to improve public perception of the Czech Republic in Germany, the Czech Republic's most important source market. The prestigious distinction "The Czech Republic – Star Destination", awarded in the Spanish Torremolinos in June 2009, also corroborates the popularity of the Czech Republic in that destination.

CONVENTIONS AND INCENTIVES

As far as convention and incentive tourism is concerned, CzechTourism unveiled its strategic project aimed at promoting convention tourism throughout the Czech Republic – the Czech Convention Bureau. Specifically, this involves the establishment of individual convention offices in the regions that will assist in improving coordination of marketing activities, while making better use of the synergy effect of this country's presentation on foreign markets.

One of the specific projects in support of winning bids for organisation of major convention events in Prague and the Czech Republic is a joint project of the CzechTourism agency and the Prague Convention Bureau, known as "Bidding for Prague, Bidding to Win".

In an effort to improve the status of the Czech Republic among the other world convention destinations, the Department of Convention and Incentive Tourism of the CzechTourism agency

Jedním z konkrétních projektů, který podporuje získávání velkých kongresových akcí pro Prahu a Českou republiku, je společný projekt agentury CzechTourism a Prague Convention Bureau „Bidding for Prague, bidding to win“.

Pro zlepšení pozice ČR mezi ostatními světovými kongresovými destinacemi oddělení kongresové a incentivní turistiky agentury CzechTourism vyvinulo značnou marketingovou aktivitu, v prvním pololetí r. 2009 se zúčastnilo šest mezinárodních veletrhů zaměřených na MICE segment, dále realizovalo čtyři zahraniční workshopy a dvě roadshow. Dále proběhla aktualizace oficiálního Kongresového katalogu, který je hlavním katalogem České republiky v rámci segmentu MICE. V rámci projektu Czech Convention Bureau, jehož hlavním cílem je rozvoj kongresové turistiky v ČR, byla vytvořena koncepce marketingového plánu pro nadcházející období.

GOLF

V roce 2008 bylo realizováno šest zahraničních veletrhů a tři tuzemské. Nově v roce 2008 byla zajištěna účast na třech PGA turnajích v zahraničí, a to formou informačního stánku se spoluvystavovatelem z ČR, a vznikl nový golfový film s Alešem Valentou – Welcome to the Golf Republic.

V roce 2009 bylo realizováno osm veletrhů zahraničních a tři tuzemské. Dále byla zajištěna účast na PGA turnajích v Německu a nově i v České republice, a to formou informačního stánku. Proběhly tři press tripy pro zahraniční golfové novináře, kteří poznali 14 českých golfových hřišť, nadále pokračuje propagace v zahraničních médiích.

LÁZEŇSTVÍ

V roce 2008 pomohl CzechTourism zviditelnit unikátní české medicínské lázeňství nejen v tuzemsku, ale také na zahraničních trzích. Hned tři lázeňské workshopy proběhly v ruských regionech (Rostov na Donu, Volgograd, Krasnodar) a poprvé i v Pobaltí (Talin, Riga, Vilnius), dále pak, též nově, dva ve Skandinávii (dánská Kodaň a švédský Stockholm) a jeden na Ukrajině (Doneck). Poprvé proběhly prezentace v zahraničních obchodních centrech v polské Wroclawi a slovenské Bratislavě. V Německu se lázeňské společnosti mohly představit v drážďanské Markthalle na prezentaci českého lázeňství, která proběhla v rámci Dnů české a německé kultury. Pokračovala také propagace lázeňství na domácím trhu, proběhly tři prezentace v nákupních centrech v Praze, Liberci a Ostravě.

V první polovině roku 2009 se CzechTourism zúčastnil hned tří lázeňských workshopů, které proběhly v arabských zemích, z toho poprvé dva v Saúdské Arábii (Rijád, Jeddah) a 1 v Kuvajtu. Po sérii workshopů v ruských regionech v minulých letech se letos konal první workshop také v Kaliningradu. Poprvé se české lázeňství samostatně představilo na prezentacích v Japonsku (Tokio) a v Číně (Peking, Shanghai), dále pak, též nově, ve francouzské Paříži. Po loňském enormním zájmu polských klientů proběhla v pořadí již druhá prezentace v zahraničních obchodních centrech, tentokrát v Krakově. Ve spolupráci se zahraničním zastoupením CzechTourism v Moskvě se české lázně představily na mezinárodním veletrhu s jiným zaměřením než cestovní ruch, a to Oil & Gas v ázerbájdžánském Baku. V rámci poznávacích cest pro zahraniční novináře a CK k nám na základě úspěšného workshopu v Kaliningradu přicestovala skupina zástupců CK a CA z této oblasti a v návaznosti na loňskou roadshow ve Skandinávii i zástupci norských a švédských médií. Pokračovala také propagace lázeňství na domácím trhu, proběhly dvě prezentace v nákupních centrech v Praze a Brně.

has been working hard in the marketing sector, having attended in the first half of 2009 a total of 6 international trade fairs focussed on the MICE segment, and staged 4 foreign workshops and 2 road shows. Another project was the updating of the official Convention Catalogue, this country's principal catalogue in the MICE segment. Part and parcel of the Czech Convention Bureau project, whose key goal is to promote convention tourism in the Czech Republic, was the drafting of a marketing plan policy.

GOLF

Six foreign and three domestic trade fairs were held in 2008. For the first time in 2008, the agency's participation in three PGA tournaments abroad by means of information stands with a Czech co-exhibitor, and a new golf documentary featuring Aleš Valenta and called "Welcome to the Golf Republic".

Eight foreign and three domestic trade fairs were staged in 2009. Participation was arranged in PGA tournaments in Germany, and newly in the Czech Republic, namely through the agency's information stands. There were three press trips for foreign journalists writing on golf who visited 14 golf courses in the Czech Republic, while the promotion of the opportunities for playing golf in the Czech Republic in the foreign media has continued.

SPAS

In 2008, CzechTourism helped to highlight the Czech Republic's unique curative spa sector, not only at home but also in foreign markets. Three spa workshops were held in the Russian regions (Rostov on the Don, Volgograd, Krasnodar) and, for the first time, in the Baltic countries (Talin, Riga, Vilnius). In addition, two workshops were staged in Scandinavia (in Denmark's capital of Copenhagen and in Stockholm, Sweden) and one in Ukraine (Doneck). Presentations of the Czech spas in foreign trade centres in Poland's Wroclaw and the Slovak capital of Bratislava were also held for the first time. In Germany, the Czech spa companies had an opportunity to present their services in Dresden's Markthalle at a presentation of Czech balneology, held as part of the Week of Czech and German Culture. Promotion of the Czech spa sector continued also on the domestic scene – three presentations were staged in shopping centres in Prague, Liberec and Ostrava.

In the first half of 2009, the CzechTourism agency attended three spa workshops held in the Arab countries, two – organized for the first time in that country – were held in Saudi Arabia (Riyadh, Jeddah) and one in Kuwait. Following a series of workshops in the Russian regions in the past few years, the first workshop was also held in Kaliningrad earlier this year. The Czech spas were independently promoted for the first time at presentations in Japan (Tokyo) and China (Beijing, Shanghai), and, also newly, in the French capital of Paris. Responding to what turned out to be an enormous interest shown by Polish clients, a second presentation in foreign trade centres was held, this time in Krakow. Working in conjunction with the CzechTourism office in Moscow, the Czech spas were also presented at an international trade fair focussed on topics other than tourism, namely at the Oil & Gas fair in Azerbaijan's capital Baku. As part of fact-finding tours for foreign journalists and travel agencies, and responding to the successful workshop in Kaliningrad, a group of officials from the travel bureaus and tourist agencies in that region came to the Czech Republic, as did Norwegian and Swedish journalists, reacting to last year's road show in Scandinavia. Meanwhile, promotion of the Czech spas and balneology on the domestic market continued with two presentations in shopping centres in Prague and Brno.

REGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE

CzechTourism pokračoval v propagaci domácího cestovního ruchu mimo jiné prostřednictvím portálu Kudy z nudy, který byl v roce 2008 obohacen o další aktivity, a zároveň byla spuštěna možnost jejich jednotlivého hodnocení. Pro návštěvníky portálu tato služba přináší „nový pohled“ na nabídku českých podnikatelů z oblasti turistiky a přispívá k výrazně vyšší atraktivitě tohoto webu a vyšší interakci s návštěvníky. Součástí hodnocení jsou i statistiky zobrazení stránek jednotlivých aktivit.

Česká republika se v roce 2008 poprvé zapojila do přípravy projektu European Destination of Excellence (EDEN), který je vyhlašován Evropskou komisí. Garantem projektu byla agentura CzechTourism. V roce 2008 byla připravena a schválena žádost k účasti v tomto projektu a započalo se s jeho propagací.

Novinkou roku je soutěž Ceny Kudy z nudy 2009, jejímž cílem je podpora a oživení domácího cestovního ruchu, motivace českých turistů k cestování po tuzemsku a pomoc podnikatelům s propagací jejich nabídek. Výsledkem se stal soubor nejatraktivnějších turistických cílů v České republice. Vyhlášení výsledků soutěže proběhlo v rámci Fóra cestovního ruchu v červnu v Praze. Na soutěž navázala rozsáhlá letní mediální kampaň ve spolupráci s partnery soutěže – Česká televize, pořad Toulavá kamera, Český rozhlas 2, Google ČR, Idnes.

V roce 2009 se Česká republika poprvé zapojila do mezinárodního projektu European Destination of Excellence (EDEN) a tento titul udělila destinaci České Švýcarsko.

SPOLEČNÁ TURISTICKÁ PROPAGACE ČR V RÁMCI VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY

V rámci aktivit Visegrádské čtyřky, kde byla odpovědnou stranou Česká republika (CzechTourism), byly realizovány následující projekty: European Quartet Promotional Road Show USA – ve čtyřech amerických městech, European Quartet Destination Specialist Training (program pokračoval on-line výukovým programem pro severoamerické travel agenty a home-based travel agenty), vydání mapy regionu zemí V4 a participace na Rusia Study Tour.

V prvním pololetí roku 2009 pokračovala spolupráce České republiky (CzechTourism) se zeměmi Visegrádské čtyřky a navázalo se na zlepšení propagace v Číně, Rusku a Severní Americe. Také byly realizovány následující projekty: veletrh Intourmarket Trade Show v Moskvě, veletrh COTTM Trade Show v Číně a Road Show Číně – ve dvou městech Peking a Quanzhou. I nadále pokračuje výukový program E-learning system operation zaměřený na USA.

Podrobnější informace o činnosti agentury CzechTourism je možné najít na webových stránkách www.czechtourism.cz, www.czechtourism.com a www.kudyznudy.cz

REGIONAL COOPERATION

CzechTourism has also been promoting domestic tourism through its Internet portal „Kudy z nudy“ (Bore No More), to which some other activities were added in 2008, and a programme for their individual evaluation has also been launched. Visitors of the portal now have “a new perspective” of the overall supply of tourism related services in the Czech Republic, which considerably enhances the attractiveness of this website and its interaction with visitors. In addition, statistics on the number of visits to the individual sites are tracked.

In 2008, for the first time, the Czech Republic joined preparations of the project European Destination of Excellence (EDEN), announced by the European Commission; the project's guarantor for the Czech Republic was the CzechTourism agency. An application for participation in the project was drafted and approved in 2008, and its promotion was under way.

A newly established competition entitled „Ceny Kudy z nudy 2009“, is aimed at supporting and reviving domestic tourism, stimulating Czech tourists to visit domestic tourist destinations and helping entrepreneurs in tourism with the promotion of services they offer. This has resulted in an inventory of the most attractive tourist destinations in the Czech Republic. The competition results were announced at the Tourism Forum held in Prague in June of this year. The contest was followed by a large-scale summer media campaign, held in cooperation with the partners of the competition – Czech Television, its domestic tourist programme called Toulavá kamera (Roving Camera), Czech Radio 2, Google ČR, Idnes.

In 2009, the Czech Republic for the first time participated in the international project European Destination of Excellence (EDEN), granting this title to its destination known as České Švýcarsko (Bohemian Switzerland).

JOINT TOURIST PROMOTION OF THE CZECH REPUBLIC WITHIN THE VISEGRAD FOUR

The following projects were carried out within the Visegrad 4 Group, activities for which the Czech Republic (CzechTourism) bears responsibility: European Quartet Promotional Road Show USA – staged in four US cities; European Quartet Destination Specialist Training (this was a continuation of the on-line training programme for North American travel agents and home-based travel agents); publication of a map of the region showing the countries of the V4 Group; and participation in the Russia Study Tour.

In the first half of 2009, the Czech Republic (CzechTourism) fostered its contacts with the countries of the Visegrad 4 and linked up to its improved PR activities in China, Russia and North America. The following projects were also implemented: Intourmarket Trade Show in Moscow, COTTM Trade Show in China, and Road Show in China – held in two cities: Beijing and Quanzhou. The E-learning system operation program focussed on the United States has also been in progress.

More information on the activities of the CzechTourism agency may be found on the web pages at www.czechtourism.cz, www.czechtourism.com and www.kudyznudy.cz

Cestovní ruch v ČR – základní data
Tourism in the Czech Republic – Principal Data

3.1 Kapacity hromadných ubytovacích zařízení

Metodika

Údaje o kapacitách vycházejí od roku 2008 ze statistického šetření ČSÚ o návštěvnosti v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu, které je založeno na využívání Registru ubytovacích zařízení. Do zjišťování jsou zahrnuta plošně všechna hromadná ubytovací zařízení. Publikovaná data jsou souhrnem zpracovaných údajů za předložené dotazníky a dopočtených údajů za ta zařízení, od kterých nebyl vyplněn dotazník získán. V tomto případě byly použity informace o kapacitě z Registru ubytovacích zařízení, který je průběžně aktualizován z výsledků šetření a z dostupných informačních zdrojů.

Hlavní sledované ukazatele

- **Hromadné ubytovací zařízení (HUZ)** – zařízení s minimálně pěti pokoji nebo deseti lůžky, sloužící pro účely cestovního ruchu, tj. poskytující přechodné ubytování hostům za účelem dovolené, zájezdu, lázeňské péče, služební cesty, školení, kursu, kongresu, symposia, pobytu dětí ve škole v přírodě, v letních a zimních táborech apod. Mezi hromadná ubytovací zařízení patří hotely, motely, botely, penziony, turistické ubytovny, chatové osady, kempy a ostatní ubytovací zařízení. Mezi ostatní ubytovací zařízení patří např. rekreační zařízení podniků, školící střediska, kulturně-historické objekty, lázeňská zařízení a jiná ubytovací zařízení, která vyčleňují lůžkovou kapacitu pro cestovní ruch (např. domovy mládeže, vysokoškolské koleje, podnikové ubytovny apod.).
- **Počet pokojů** – celkový počet pokojů sloužících pro cestovní ruch. Nezapočítávají se pokoje pro ubytování personálu, majitelů zařízení a pokoje dlouhodobě sloužící pro ubytování zaměstnanců jiných podniků (déle než 1 rok). Jako jeden pokoj se počítá i apartmá či chatka, které slouží k ubytování jedné rodiny.
- **Počet lůžek** – celkový počet stálých lůžek vyčleněných výhradně pro odpočinek hostů – nezahrnují se příležitostná lůžka, tzv. přistýlky.
- **Počet míst pro stany a karavany** – počet stanovišť pro umístění stanů, obytných přívěsů a karavanů. Minimální průměrná čistá plocha pro stan a osobní automobil je 30 m², pro obytný přívěs a osobní automobil nebo obytné motorové vozidlo 60 m².

Podrobnější informace naleznete na www.czso.cz

3.1 Capacity of Collective Accommodation Establishments

Methodology

Since 2008 information on capacities is derived from the statistical research by CZSO about guests at tourism collective accommodation establishments, which is based on utilization of the Register of Accommodation Establishments. All collective accommodation establishments are embodied into the survey. The published data are a summary of processed data for submitted questionnaires and additionally calculated data for those facilities from which the questionnaire was not received. In this case information on capacity from the Register of Accommodation Establishments was used, which is continuously updated from the research results and from available information sources.

Main published indicators

- **Collective accommodation establishments** – facilities with at least five rooms or ten beds serving the purposes of tourism, i.e. providing temporary accommodation of guests for holiday, tour, spa care, business trip, training, course, congress, symposium, stay of children on school trips, summer and winter camps etc. Among collective accommodation establishments belong hotels, motels, boatels, pensions, hostels for tourists, holiday dwellings, camps and other accommodation premises. Among other accommodation facilities belong for example corporate recreational establishments, training centres, cultural-historical buildings, spa facilities and other accommodation complexes, which have bed capacity for tourism (e.g. youth homes, college dormitories, company dormitories etc.)
- **Number of rooms** – total number of rooms serving tourism. Not included are rooms accommodating staff, owners of facilities and rooms for long term accommodation of employees of other companies (more than 1 year). Apartment or cottage, which serves to accommodate a single family, counts as one room.
- **Number of beds** – total number of permanent beds allocated exclusively for the rest of guests – not including occasional beds, so called extra beds.
- **Number of beds for tents and caravans** – number of lots for placement of tents, house trailers, caravans. Minimum average net area for a tent and a passenger vehicle is 30 m², for a house trailer and a passenger vehicle or a caravan 60 m².

More detailed information is found at www.czso.cz

Tab. 3.1.1 Kapacity hromadných ubytovacích zařízení cestovního ruchu ČR dle kategorií k 31.12.2008
Capacity of Collective Accommodation Establishments of the Czech Republic by Category 31st December 2008

	Počet zařízení <i>Number of Establishments</i>	Počet pokojů <i>Number of Rooms</i>	Počet lůžek <i>Number of Beds</i>	Počet míst pro stany a karavany <i>Number of Places for Tents and Caravans</i>
Hromadná ubytovací zařízení celkem <i>Collective Accommodation Establishments, Total</i>	7 705	180 162	466 832	53 118
<i>v tom / including</i>				
Hotely a podobná zařízení celkem <i>Hotels and Similar Establishments, Total</i>	4 483	111 891	258 076	.
<i>v tom / including</i>				
Hotely ***** <i>Hotels *****</i>	41	5 660	11 280	.
Hotely **** <i>Hotels ****</i>	360	26 422	52 578	.
Ostatní hotely a pensiony <i>Other Hotels and Boarding Houses</i>	4 082	79 809	194 218	419
Ostatní hromadná ubytovací zařízení celkem <i>Other Collective Accommodation Establishments, Total</i>	3 222	68 271	208 756	52 699
<i>v tom / including</i>				
Kempy <i>Tourist Campsites</i>	509	8 275	29 486	50 305
Chatové osady a turistické ubytovny <i>Holiday Dwellings and Hostels for Tourists</i>	941	15 061	56 480	761
Ostatní zařízení jinde nespécifikovaná <i>Other Establishments n.e.c.</i>	1 772	44 935	122 790	1 633

Praha – Staroměstské náměstí

Tab. 3.1.2 Přehled kapacit hromadných ubytovacích zařízení podle krajů k 31.12.2008
Capacity of Collective Accommodation Establishments of Tourism by Regions 31st December 2008

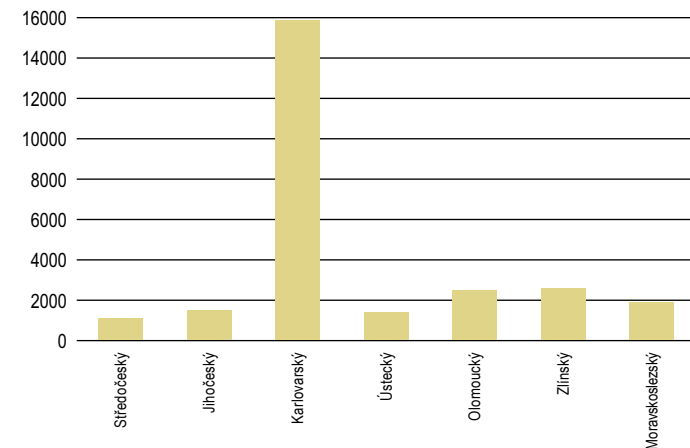
	Počet zařízení Number of Establishments	Počet pokojů Number of Rooms	Počet lůžek Number of Beds	Počet míst pro stany a karavany Places for Tents and Caravans
ČR celkem / CR Total	7 705	180 162	466 832	53 118
<i>v tom / including</i>				
Praha / Prague	656	38 013	82 809	1 633
Středočeský kraj / Region	544	11 237	30 407	6 709
Jihočeský kraj / Region	984	17 691	51 381	13 967
Plzeňský kraj / Region	501	9 608	26 635	3 826
Karlovarský kraj / Region	417	14 267	29 425	1 433
Ústecký kraj / Region	391	7 407	19 647	2 752
Liberecký kraj / Region	890	14 049	42 155	2 894
Královéhradecký kraj / Region	941	15 905	45 170	5 467
Pardubický kraj / Region	338	6 938	19 607	1 795
Vysočina / Region	348	6 481	19 053	3 119
Jihomoravský kraj / Region	518	12 831	32 212	5 267
Olomoucký kraj / Region	357	7 674	20 553	989
Zlínský kraj / Region	352	7 934	20 926	1 214
Moravskoslezský kraj / Region	468	10 127	26 852	2 053

Tab. 3.1.3 Přehled kapacit lázeňských ubytovacích zařízení podle krajů k 31.12.2008
Capacity Survey of Balneological (Spa) Accommodation Establishments by Regions 31st December 2008

	Počet zařízení Number of Establishments	Počet pokojů Number of Rooms	Počet lůžek Number of Beds
ČR celkem / CR Total	163	16 704	30 202
<i>v tom / including</i>			
Praha / Prague	-	-	-
Středočeský kraj / Region	11	576	1 085
Jihočeský kraj / Region	5	811	1 453
Plzeňský kraj / Region	1	i.d.	i.d.
Karlovarský kraj / Region	101	8 697	15 921
Ústecký kraj / Region	7	778	1 381
Liberecký kraj / Region	2	i.d.	i.d.
Královéhradecký kraj / Region	3	i.d.	i.d.
Pardubický kraj / Region	1	i.d.	i.d.
Vysočina / Region	-	-	-
Jihomoravský kraj / Region	1	i.d.	i.d.
Olomoucký kraj / Region	8	1 440	2 489
Zlínský kraj / Region	19	1 395	2 544
Moravskoslezský kraj / Region	4	1 151	1 862

Pozn./Note: i.d. = individuální data/individual data

Graf 3.1.1 Kapacity lázeňských zařízení podle krajů k 31.12.2008 (počet lůžek)
Capacity Survey of Balneological Accommodation Establishments 31st December 2008, Czech Republic by Regions – Beds

3.2 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení

Metodika

Zdrojem údajů o návštěvnosti v hromadných ubytovacích zařízeních a kongresovém cestovním ruchu je pravidelné šetření ČSÚ, do kterého jsou od roku 2003 zahrnuta plošně všechna hromadná ubytovací zařízení. Šetření je rozděleno na měsíční zjišťování, do kterého jsou zahrnuty hotely a podobná hromadná ubytovací zařízení, a čtvrtletní šetření, zahrnující zbylá hromadná ubytovací zařízení.

Údaje o návštěvnosti jsou souhrnem zpracovaných dat za předložené dotazníky a za statisticky dopočetná data ubytovacích zařízení, od kterých nebyl vyplněný dotazník získán.

Údaje o počtu kongresů/konferencí a počtu účastníků jsou souhrnem dat za zpracované dotazníky. Do počtu zařízení byla zahrnuta všechna hromadná ubytovací zařízení, která v průběhu sledovaného období vykazala alespoň jednu akci se 100 a více účastníky.

Hlavní sledované ukazatele

- **Hromadné ubytovací zařízení** – viz. definice v kapitole 3.1 – Kapacity.
- **Host** – každá osoba (nezahrnuje personál a majitele ubytovacího zařízení, kteří zde bydlí), která použila služeb zařízení k přechodnému ubytování včetně dětí. Host může použít služby ubytovacího zařízení z různých důvodů vyjma za účelem zaměstnání, či řádného studia (pokud doba jeho trvání překročí 1 rok). V rekreačních zařízeních a školících střediscích podniků (odborových svazů) se hostem rozumí každá osoba, která použila zařízení k přechodnému ubytování z výše jmenovaných důvodů, ať se jedná o vlastní zaměstnanec podniků (např. členy odborových svazů), jejich rodinné příslušníky nebo externí osoby. V léčebných lázních se hostem rozumí každá osoba, která podstoupí lázeňskou léčbu bez ohledu na způsob hrazení léčby, komplexnost léčby apod. Mezi hosty se nezapočítávají osoby využívající služby ubytovacího zařízení k přechodnému ubytování. Příjezd hosta nastává v okamžiku jeho nahlášení v ubytovacím zařízení.
- **Počet přenocování** – celkový počet přenocování (strávených nocí) hostů ubytovaných v ubytovacích zařízeních ve sledovaném období.
- **Čisté využití lůžek** – udává čistou obsazenost stálých lůžek, která byla hostům skutečně k dispozici.
- **Využití pokojů** – vychází z počtu realizovaných pokojodnů (tj. celkového počtu dnů, kdy byl pokoj obsazen alespoň jedním hostem).
- **Kongres/konference** – za kongres/konferenci se považuje formální setkání většího počtu lidí (od 100 osob) určitého odborného zaměření, jehož předmětem jsou prezentace, přednášky, diskuse a konzultace. Může se jednat o sjezd vědeckých pracovníků, shromáždění diplomatických zástupců jednotlivých států apod. Typickým znakem kongresu/konference je doprovodný program (bývá spojen s exkurzí, kulturním a společenským programem a gastronomickými akcemi).
- **Počet zařízení** – zahrnují se hromadná ubytovací zařízení, ve kterých došlo k uspořádání kongresu/konference o počtu alespoň 100 účastníků.
- **Počet akcí** – zahrnují se kongresy/konferencemi v hromadných ubytovacích zařízeních s počtem účastníků 100 a více.
- **Počet účastníků** – zahrnují se zúčastněné osoby na kongresech/konferencích pro 100 a více účastníků v hromadných ubytovacích zařízeních.

Podrobnější informace naleznete na www.czso.cz

3.2 Guests at Collective Accommodation Establishments

Methodology

Source of information about visitor rate in collective accommodation establishments and congress tourism is the regular research carried out by CZSO, which since 2003 includes full scope of collective accommodation establishments. Research is divided into monthly survey based on hotels and similar collective establishments and quarterly research containing remaining accommodation facilities.

Information on guests is a summary of processed data for submitted questionnaires and data statistically calculated for accommodation facilities, from which the completed questionnaire was not obtained.

Information about the number of congresses/conferences and the number of participants is a summary of data from processed questionnaires. The number of facilities includes all collective accommodation establishments, which during the reference period have recorded at least one event with 100 and more participants.

Main published indicators

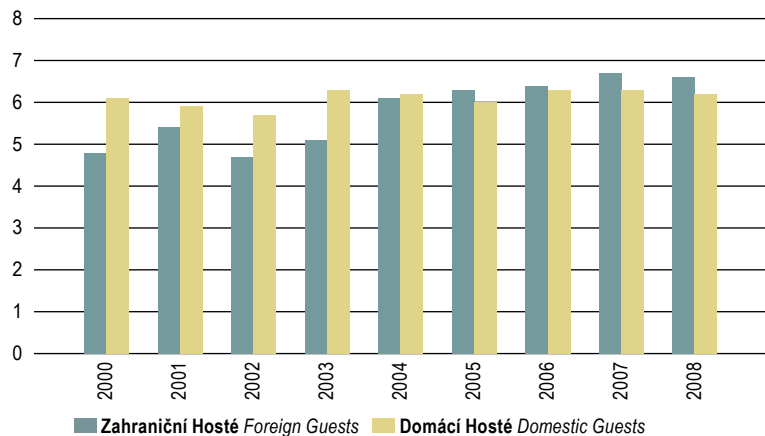
- **Collective accommodation establishments** – see definition in chapter 3.1 – Capacity
- **Guest** – every person (not including staff and owner of the accommodation facility, who live here), who used the services of the facility for temporary accommodation including children. A guest can use the services of the accommodation facility for various purposes with the exception where it would be used for employment services or a proper study (if the time of its use exceeds 1 year). In corporate (union) recreational establishments and training centres a guest is deemed to be every person, who used the facilities for temporary accommodation for the abovementioned reasons, whether these are company's employees themselves (e.g. union members), their family members or outside people. In therapeutic spas a guest is deemed to be every person who undergoes a spa treatment regardless of the complexity of treatment etc. Persons using accommodation facilities services as temporary residence are not counted as guests. Arrival of a guest starts at the moment of his registration in the accommodation establishment.
- **Number of overnights** – total number of overnights (nights spent) of guests staying in accommodation establishment in the monitored period.
- **Net use of beds** – states the occupancy of permanent beds, which was actually available for guests.
- **Use of rooms** – is based on the number of realized room days (i.e. total number of days that the room was occupied by at least one guest).
- **Congress/Conference** – a congress/conference is deemed formal meeting of a greater number of people (starting at 100 persons) with a certain expert focus, subject of which are presentations, lectures, discussions and consultations. This can be a convention of science workers, assembly of diplomats from individual states and so on. A typical characteristic of a congress is an accompanying programme (it's usually connected with excursions, cultural and social programme and gastronomy events).
- **Numbers of establishments** – included are collective accommodation facilities, which hosted a congress/conference with at least 100 participants.
- **Numbers of events** – included are congresses/conferences in collective accommodation establishments with the number of participants of 100 and more.
- **Numbers of participants** – included are persons attending congresses/conferences for 100 and more participants in collective accommodation establishments.

More detailed information is found at www.czso.cz

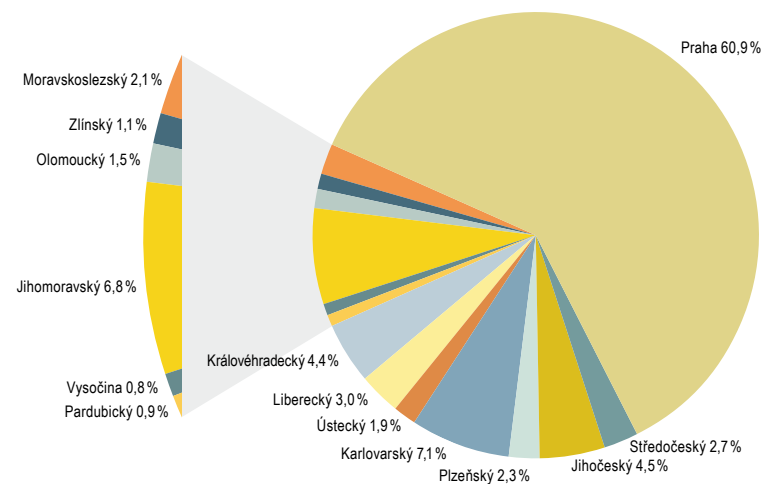

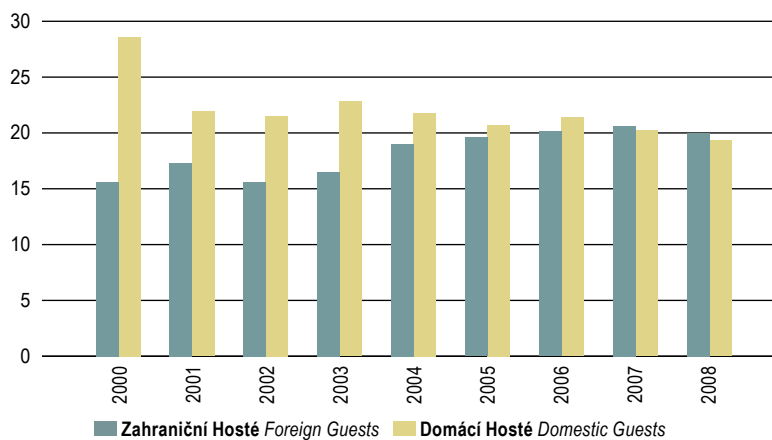
Graf 3.2.1 Hosté v HUZ cestovního ruchu (v milionech)
Guests at Collective Accommodation Establishments of Tourism (Millions)

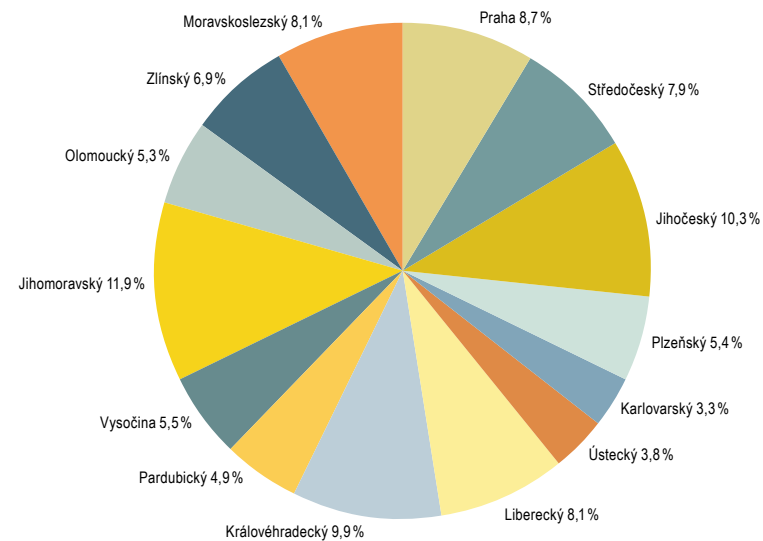
Graf 3.2.3 Zahraniční hosté v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu v krajích v roce 2008
Foreign Guests at Collective Accommod. Establishments of Tourism by Regions, in 2008

Graf 3.2.2 Počet přenocování hostů v HUZ cestovního ruchu (v milionech)
Overnight Stays of Guests at Collective Accommodation Establishments of Tourism (Millions)

Graf 3.2.4 Domáci hosté v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu v krajích v roce 2008
Domestic Guests at Collective Accommodation Establishments of Tourism by Regions, in 2008

Tab. 3.2.1 Počet přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu v krajích v roce 2008
Number of Overnight Stays of Guests in Collective Accommodation Establishments of Tourism by Regions, in 2008

	Přenocování celkem <i>Overnight Stays Total</i>	v tom / including		% z celku / in % of Total		
		Zahraniční hosté <i>Foreign Guests</i>	Domácí hosté <i>Domestic Guests</i>	Příjezdy celkem <i>Arrivals Total</i>	Zahraniční hosté <i>Foreign Guests</i>	Domácí hosté <i>Domestic Guests</i>
Česká republika celkem <i>Czech Republic Total</i>	39 283 474	19 987 022	19 296 452	100,0	100,0	100,0
<i>v tom / including</i>						
Hlavní město Praha	12 174 591	11 070 652	1 103 939	31,0	55,4	5,7
Středočeský	1 806 363	445 803	1 360 560	4,6	2,2	7,1
Jihočeský	2 954 129	730 141	2 223 988	7,5	3,7	11,5
Plzeňský	1 448 988	379 957	1 069 031	3,7	1,9	5,5
Karlovarský	4 451 001	3 316 702	1 134 299	11,3	16,6	5,9
Ústecký	1 126 856	366 574	760 282	2,9	1,8	3,9
Liberecký	2 433 746	760 229	1 673 517	6,2	3,8	8,7
Královéhradecký	3 386 951	1 069 929	2 317 022	8,6	5,4	12,0
Pardubický	1 059 064	166 844	892 220	2,7	0,8	4,6
Vysočina	989 571	135 771	853 800	2,5	0,7	4,4
Jihomoravský	2 299 763	778 565	1 521 198	5,9	3,9	7,9
Olomoucký	1 541 368	223 328	1 318 040	3,9	1,1	6,8
Zlínský	1 682 314	209 243	1 473 071	4,3	1,0	7,6
Moravskoslezský	1 928 769	333 284	1 595 485	4,9	1,7	8,3

Tab. 3.2.2 Čisté využití lůžek (ČVL) a využití pokojů (VP) v hotelech a podobných ubytovacích zařízeních v krajích České republiky (v %) v roce 2008
Net Use of Beds (NUB) and Use of Rooms (UR) at Hotels and Similar Accommodation Establishments in Regions of the Czech Republic (in %), in 2008

	ČVL / NUB	VP / UR	Meziroční vývoj (rozdíl) Year on Year Differents	
Česká republika celkem <i>Czech Republic Total</i>	35,7	42,4	-0,1	-0,4
v tom dle krajů <i>including by Regions:</i>				
Praha	49,1	55,4	-2,6	-3,7
Středočeský	27,6	33,9	-1,7	-1,6
Jihočeský	28,8	34,0	2,7	3,1
Plzeňský	24,4	29,4	-2,4	-2,3
Karlovarský	48,8	55,0	3,4	3,0
Ústecký	20,4	26,0	-0,4	-0,3
Liberecký	26,9	31,1	1,5	1,4
Královéhradecký	31,1	36,1	2,2	2,5
Pardubický	24,8	30,5	-0,2	0,9
Vysočina	22,6	28,0	-3,4	-2,3
Jihomoravský	28,6	37,0	0,3	0,0
Olomoucký	24,9	31,4	-1,8	-0,7
Zlínský	34,0	39,6	0,7	-0,4
Moravskoslezský	26,0	33,1	-1,4	-1,3

Mostecké lázně

Tab. 3.2.3 Zahraniční hosté v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu v ČR v roce 2008

Foreign Guests at Collective Accommodation Establishments in the Czech Republic, in 2008

	Počet příjezdů <i>Numer of Arrivals</i>	% z celku <i>% of Total</i>	Průměrná doba pobytu <i>Average Days of Stay</i>
Cizinci celkem <i>Foreigners, Total</i>	6 649 410	100	4,0
Německo / <i>Germany</i>	1 475 858	22,2	4,6
Velká Británie / <i>U. K.</i>	484 279	7,3	3,6
Rusko / <i>Russia</i>	418 184	6,3	6,0
Polsko / <i>Poland</i>	376 592	5,7	3,1
Itálie / <i>Italy</i>	374 632	5,6	3,9
USA / <i>U.S.A.</i>	305 057	4,6	3,8
Slovensko / <i>Slovak Republic</i>	299 278	4,5	3,2
Španělsko / <i>Spain</i>	247 240	3,7	4,1
Nizozemsko / <i>Netherlands</i>	236 193	3,6	4,7
Francie / <i>France</i>	235 654	3,5	3,5
Rakousko / <i>Austria</i>	170 663	2,6	3,1
Japonsko / <i>Japan</i>	123 275	1,9	3,0
Dánsko / <i>Denmark</i>	108 552	1,6	4,2
Maďarsko / <i>Hungary</i>	103 826	1,6	3,2
Belgie / <i>Belgium</i>	87 240	1,3	3,8
Švédsko / <i>Sweden</i>	84 185	1,3	3,6
Norsko / <i>Norway</i>	79 773	1,2	3,9
Ukrajina / <i>Ukraine</i>	76 126	1,1	4,9
Řecko / <i>Greece</i>	74 737	1,1	4,1
Jižní Korea / <i>Republic of Korea</i>	68 478	1,0	2,5
TOP 20 zemí celkem <i>TOP 20 Countries Total</i>	5 429 822	81,7	.
Ostatní / <i>Others</i>	1 219 588	18,3	.

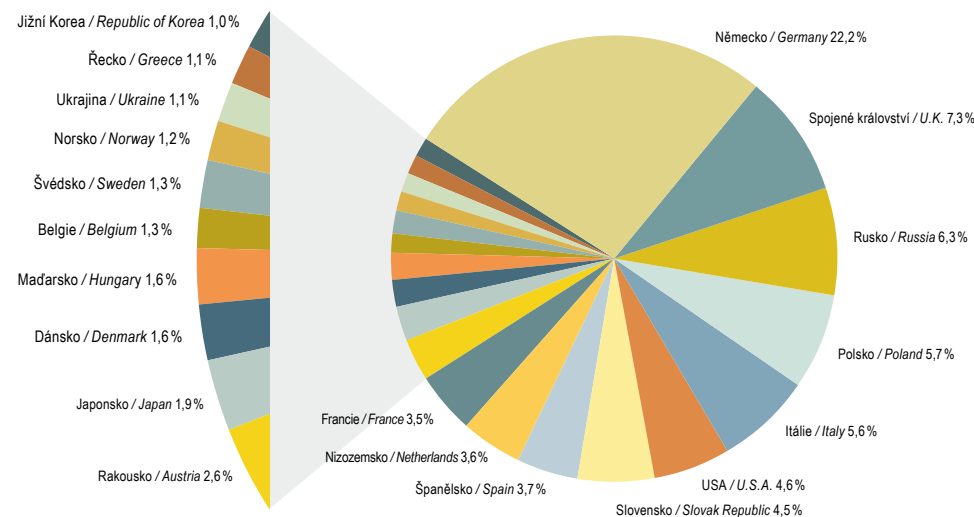
Tab. 3.2.4 Hosté v lázeňských zařízeních cestovního ruchu dle regionů České republiky v roce 2008

Guests at Balneological Establishments of Tourism by Region of the Czech Republic, in 2008

	Počet příjezdů <i>Guests Arrivals</i>		Počet přenocování <i>Number of Overnight Stays</i>	
	celkem <i>Total</i>	z toho cizinci <i>from it Foreigners</i>	celkem <i>Total</i>	z toho cizinci <i>from it Foreigners</i>
Česká republika <i>Czech Republic</i>	674 313	336 921	7 045 620	3 059 764
z toho / from it				
Středočeský	28 453	3 417	254 090	24 284
Jihočeský	30 789	1 604	394 296	20 120
Karlovarský	390 061	310 157	3 581 447	2 784 456
Ústecký	25 195	6 866	313 060	85 958
Olomoucký	51 940	3 095	614 842	15 788
Zlínský	67 943	5 723	585 382	49 042
Moravskoslezský	25 968	1 339	446 747	28 718

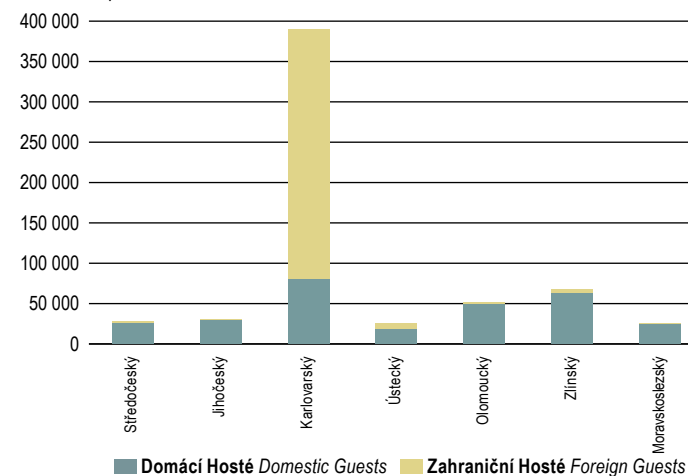
Graf 3.2.5 Zahraniční hosté v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu v České republice v roce 2008

Foreign Guests at Collective Accommodation Establishments of Tourism in the Czech Republic, in 2008

Graf 3.2.6 Hosté v lázeňských zařízeních cestovního ruchu ČR v roce 2008 podle krajů

Guests at Balneological Establishments of Tourism by Regions of the Czech Republic, in 2008

Tab. 3.2.5 Kongresy a konference v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu podle kategorie ubytovacího zařízení v ČR
Congresses and Conferences at Collective Accommodation Establishments of Tourism by the Category of Accommodation Establishment in the Czech Republic

	2008			2008 – meziroční index 2008 – Year on Year Index		
	Počet zařízení Number of Establishments	Počet akcí Number of Congresses	Počet účastníků Number of Participants	Počet zařízení Number of establishments	Počet akcí Number of congresses	Počet účastníků Number of participants
Hromadná ubytovací zařízení celkem <i>Collective Accommodation Establishments, Total</i>	177	3 832	761 901	96,2	108,9	108,4
v tom / including						
Hotely ***** <i>Hotels *****</i>	15	417	84 162	100,0	95,6	81,7
Hotely **** <i>Hotels ****</i>	67	1 825	421 812	119,6	120,6	124,8
Hotely *** <i>Hotels ***</i>	75	1 424	225 768	85,2	106,8	103,0
Ostatní hotely a penziony <i>Other Hotels and Boaring Houses</i>	8	76	14 443	57,1	59,4	63,2
Ostatní ubytovací zařízení <i>Other Accommodation Establishments</i>	12	90	15 716	109,1	83,3	79,6

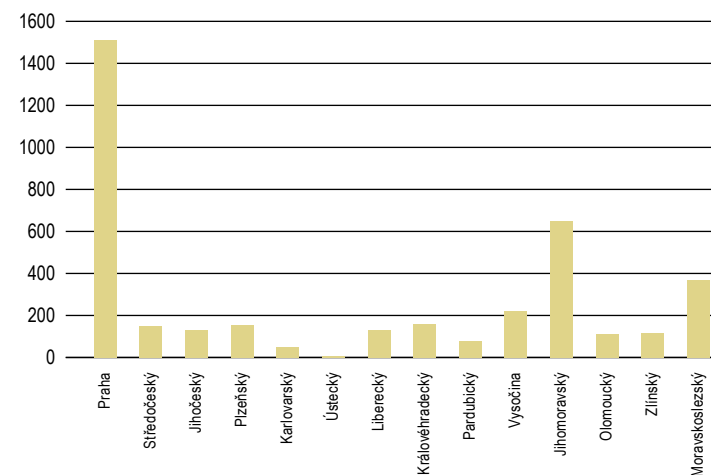
Pozn.: Zahrnuty jsou akce od 100 účastníků
 Note: Congresses/conferences with 100 and more participants

Tab. 3.2.6 Kongresy a konference v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu podle krajů ČR
Congresses and Conferences at Collective Accommodation Establishments of Tourism by Regions of the Czech Republic

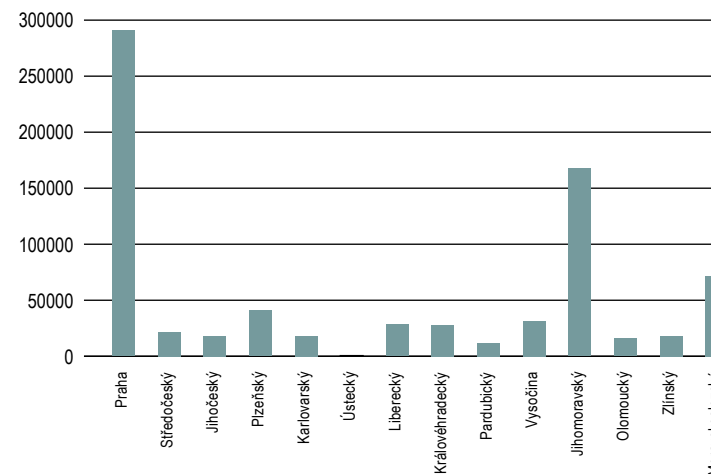
	2008			2008 – meziroční index 2008 – Year on Year Index		
	Počet zařízení Number of Establishments	Počet akcí Number of Congresses	Počet účastníků Number of Participants	Počet zařízení Number of Establishments	Počet akcí Number of Congresses	Počet účastníků Number of Participants
ČR celkem / CR Total	177	3 832	761 901	96,2	108,9	108,4
v tom dle krajů <i>including by Regions</i>						
Praha	44	1 511	290 649	102,3	106,8	96,2
Středočeský	21	148	21 728	131,3	80,4	79,6
Jihočeský	10	132	18 019	83,3	194,1	192,0
Plzeňský	8	154	40 645	114,3	90,1	114,8
Karlovarský	8	52	17 997	160,0	65,0	51,5
Ústecký	3	5	590	60,0	22,7	21,6
Liberecký	5	129	28 194	50,0	368,6	409,2
Královéhradecký	10	159	27 938	76,9	115,2	129,1
Pardubický	5	77	11 767	100,0	122,2	132,0
Vysočina	13	219	31 540	86,7	93,2	93,7
Jihomoravský	19	649	167 696	105,6	109,4	127,4
Olomoucký	6	110	15 772	60,0	90,9	77,0
Zlínský	11	118	17 865	84,6	91,5	82,5
Moravskoslezský	14	369	71 501	116,7	139,8	156,7

Pozn.: Zahrnuty jsou akce od 100 účastníků
 Note: Congresses/conferences with 100 and more participants

Graf 3.2.7 Počet kongresů a konferencí v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu dle krajů ČR v roce 2008
Number of Congresses and Conferences at Collective Accommodation Establishments of Tourism by Regions of the Czech Republic, in 2008

Graf 3.2.8 Počet účastníků kongresů a konferencí v HUZ cestovního ruchu dle krajů ČR v roce 2008
Number of Participants of Congresses and Conferences at Collective Accommodation Establishments of Tourism by Regions of the Czech Republic, in 2008

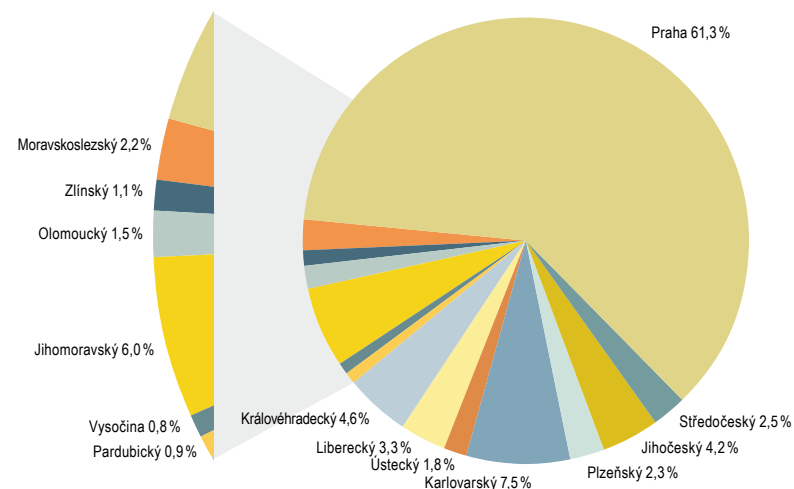
Tab. 3.2.7 Počet přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu v krajích – 1. pololetí 2009
Number of Overnight Stays of Guests at Collective Accommodation Establishments of Tourism by Regions of the Czech Republic – 1st Half 2009

	Příjezdy celkem Overnight Stays Total	v tom / including		% z celku / in % of Total		
		Zahraníční hosté Foreign Guests	Domácí hosté Domestic Guests	Příjezdy celkem Arrivals Total	Zahraníční hosté Foreign Guests	Domácí hosté Domestic Guests
Česká republika celkem <i>Czech Republic Total</i>	16 131 185	8 063 181	8 068 004	100,0	100,0	100,0
v tom / including						
Praha	4 986 838	4 478 465	508 373	30,9	55,5	6,3
Středočeský	661 134	163 691	497 443	4,1	2,0	6,2
Jihočeský	975 613	255 242	720 371	6,0	3,2	8,9
Plzeňský	567 234	146 427	420 807	3,5	1,8	5,2
Karlovarský	1 895 534	1 400 543	494 991	11,8	17,4	6,1
Ústecký	380 936	123 846	257 090	2,4	1,5	3,2
Liberecký	1 150 003	344 190	805 813	7,1	4,3	10,0
Královéhradecký	1 678 726	468 271	1 210 455	10,4	5,8	15,0
Pardubický	402 121	54 491	347 630	2,5	0,7	4,3
Vysočina	358 619	49 396	309 223	2,2	0,6	3,8
Jihomoravský	794 587	269 004	525 583	4,9	3,3	6,5
Olomoucký	686 841	85 455	601 386	4,3	1,1	7,5
Zlínský	680 973	81 554	599 419	4,2	1,0	7,4
Moravskoslezský	912 026	142 606	769 420	5,7	1,8	9,5

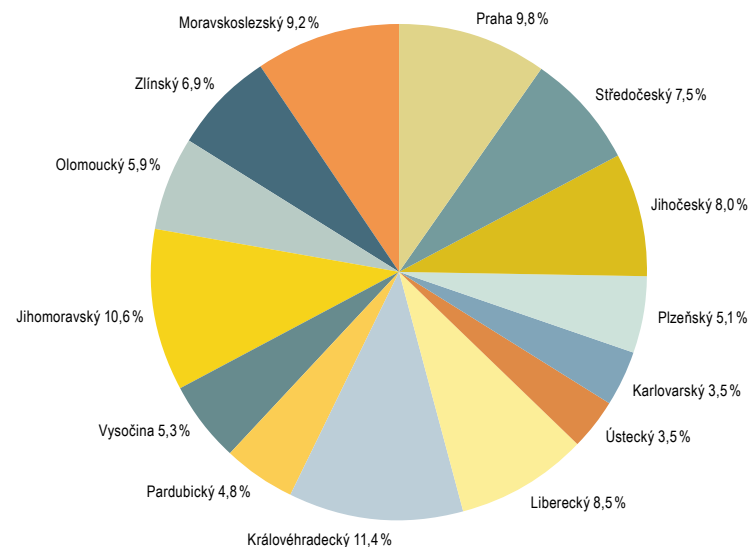
Tab. 3.2.8 Čistě využití lůžek (ČVL) a využití pokojů (VP) v hotelech a podobných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu v krajích České republiky (v %) – 1. pololetí roku 2009
Net Use of Beds (NUB) and Use of Rooms (UR) at Hotels and Similar Accommodation Establishments of Tourism in Regions of the Czech Republic (in %) – 1st Half 2009

	ČVL / NUB	VP / UR	Meziroční vývoj (rozdíly) Year on Year Differents	
			-2,9	-4,0
Česká republika celkem <i>Czech Republic Total</i>	31,3	37,0	-2,9	-4,0
v tom dle krajů <i>including by Regions</i>				
Hlavní město Praha	41,2	46,6	-5,3	-7,0
Středočeský	23,0	28,6	-2,6	-3,5
Jihočeský	24,7	30,0	-0,1	-0,2
Plzeňský	21,9	26,4	-1,3	-1,6
Karlovarský	43,6	48,8	-3,1	-3,7
Ústecký	18,0	22,2	-0,8	-2,3
Liberecký	27,8	27,8	0,4	0,4
Královéhradecký	31,4	36,7	-0,6	-0,1
Pardubický	20,2	24,7	-4,0	-5,4
Vysočina	18,9	23,5	-1,8	-2,4
Jihomoravský	21,9	27,7	-4,5	-7,9
Olomoucký	22,4	22,4	-2,0	-2,0
Zlínský	28,4	34,0	-3,9	-3,7
Moravskoslezský	23,8	23,8	-2,1	-2,1

Graf 3.2.9 Zahraníční hosté v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu v krajích – 1. pololetí 2009
Foreign Guests at Collective Accom. Establishments of Tourism by Regions – in 1st Half 2009

Graf 3.2.10 Domácí hosté v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu v krajích – 1. pololetí roku 2009
Domestic Guests at Collective Accommodation Establishments of Tourism by Regions – in 1st Half 2009

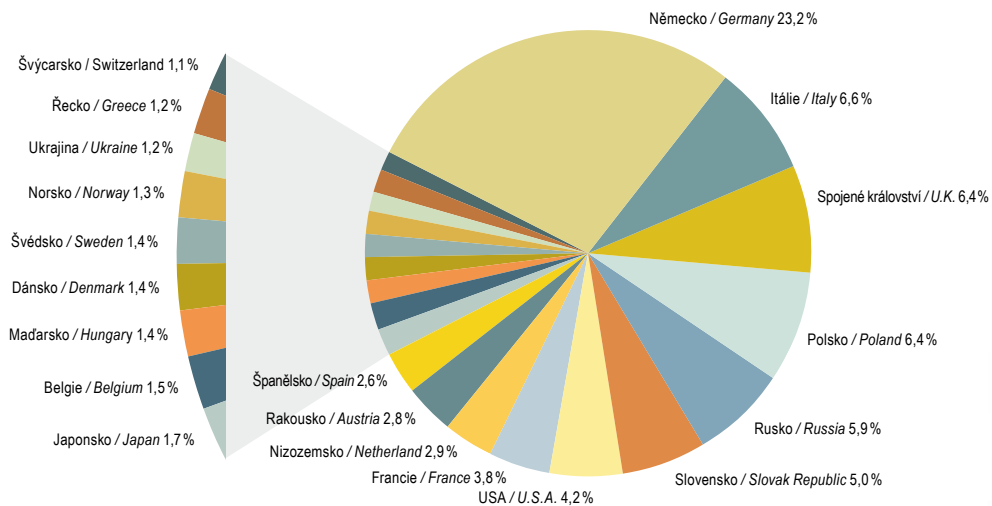

Tab. 3.2.9 Zahraniční hosté v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu v ČR – 1. pololetí roku 2009
Foreign Guests at Collective Accommodation Establishments of Tourism in the Czech Republic – 1st Half 2009

	Počet příjezdů Numer of Arrivals	% z celku % of Total	Průměrná doba pobytu Average Days of Stay
Cizinci celkem / Foreigners Total	2 715 571	100,0	4,0
Německo / Germany	629 301	23,2	4,6
Itálie / Italy	179 699	6,6	3,9
Velká Británie / U. K.	173 787	6,4	3,6
Polsko / Poland	172 919	6,4	3,2
Rusko / Russia	161 285	5,9	6,3
Slovensko / Slovak Republic	136 494	5,0	3,0
USA / U.S.A.	114 300	4,2	3,8
Francie / France	103 773	3,8	3,5
Nizozemsko / Netherlands	77 995	2,9	4,5
Rakousko / Austria	76 634	2,8	3,1
Španělsko / Spain	71 841	2,6	4,0
Japonsko / Japan	47 065	1,7	3,0
Belgie / Belgium	40 296	1,5	3,6
Maďarsko / Hungary	39 316	1,4	3,0
Dánsko / Denmark	38 343	1,4	4,1
Švédsko / Sweden	37 250	1,4	3,7
Norsko / Norway	35 866	1,3	4,0
Ukrajina / Ukraine	32 882	1,2	4,6
Řecko / Greece	31 387	1,2	4,1
Švýcarsko / Switzerland	30 095	1,1	3,5
TOP 20 zemí celkem / TOP 20 Countries Total	2 230 528	82,1	.
Ostatní / Others	485 043	17,9	.

Graf 3.2.11 Zahraniční hosté v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu v České republice – 1. pololetí roku 2009
Foreign Guests at Collective Accommodation Establishments of Tourism in the Czech Republic – 1st Half 2009

3.3 Výjezdový a domácí cestovní ruch

Metodika

Zdrojem údajů o výjezdovém a domácím cestovním ruchu občanů České republiky je výběrové šetření cestovního ruchu (VŠCR), které provádí ČSÚ v domácnostech. Údaje o cestovních zvyklostech se zjišťují u jednoho vybraného člena domácnosti staršího 15-ti let, který obvykle bydlí v šetřeném bytě. Ten je dotazován na cesty, jež uskutečnil ve sledovaném měsíci za účelem trávení volného času, rekreace nebo služební cesty mimo své obvyklé prostředí (tj. mimo své trvalé bydliště, pracoviště, školu apod.). Údaje zjištěné ve výběrovém šetření jsou přepočteny na celou populaci starší 15 let. Jedná se o dvoustupňový náhodný výběr. Jednotkou výběru prvního stupně je sčítací obvod a na druhém stupni se provádí prostý náhodný výběr bytů ve sčítacích obvodech. VŠCR probíhá na území ČR s měsíční periodicitou a výsledky se publikují čtvrtletně.

Hlavní sledované ukazatele

- **Domácí cestovní ruch** – cestovní ruch realizovaný rezidenty v domácím prostředí (v ČR) mimo jejich obvyklé prostředí.
- **Výjezdový cestovní ruch** – představuje cestovní ruch rezidentů ČR v zahraničí.
- **Delší cesta** – cesta za účelem trávení volného času a rekreace, při které osoba alespoň 4x za sebou přenocovala mimo své obvyklé prostředí.
- **Kratší cesta** – cesta za účelem trávení volného času a rekreace, při které osoba alespoň 1x a nejvíce 3x nepřetržitě za sebou přenocovala mimo své obvyklé prostředí (včetně víkendových pobytů).
- **Služební cesta** – pobyt služební/pracovního charakteru mimo obvyklé prostředí osoby s nejméně jedním přenocováním, jejíž délka nesmí překročit 12 měsíců (kongresy a konference, veletrhy a výstavy, obchodní jednání a firemní mise, cesty za účelem uzavření obchodní a jiné smlouvy, montáže a opravy, obchod (nákup a prodej), profesní cesty, školení za účelem zvyšování odbornosti a kvalifikace, služební doprovod jiných osob apod.).
- **Průměrný počet přenocování** – připadající na jednu cestu, charakterizuje délku cesty.
- **Průměrné výdaje na 1 cestu/1 den cesty** – průměrné výdaje účastníka na jednu cestu/jeden den cesty v Kč.

Podrobnější informace naleznete na www.czso.cz

3.3 Outgoing and Domestic Tourism

Methodology

Source of information about outgoing and domestic tourism by the citizens of the Czech Republic is the sample survey on tourism, which is performed by the CZSO in households. Information on travelling habits is collected from one selected family member older than 15 years, who usually lives in the household surveyed. He/she is asked about trips that he/she has realized in the reference month for the purpose of holiday or leisure time or a business trip; outside the usual environment (i.e. outside of permanent residence, workplace, school etc.). Information collected in selection research is calculated for the entire population above 15 years of age. It is a two step random survey. Unit of survey on the first level is the census district and on the second level there is a simple random selection of households in the census districts. Sample survey on tourism takes place on the territory of the Czech Republic with a one month period and results are published quarterly.

Main published indicators

- **Domestic tourism** – tourism realized by residents in domestic environment in the Czech Republic outside of their usual environment
- **Outgoing tourism** – represents tourism by Czech residents abroad.
- **Long trip** – trip for the purpose of spending leisure time and recreation, where a person at least 4x in a row has stayed overnight outside of his/her usual environment.
- **Short trip** – trip for the purpose of spending leisure time and recreation, where a person at least 1x and at most 3x continuously stayed overnight outside of his/her usual environment (including weekend stays).
- **Business trip** – stay that is of employment/work character outside of the usual environment of a person with at least one overnight, length of which cannot exceed 12 months (congresses and conferences, trade fairs and exhibitions, business negotiations and company missions, trips for the purpose of signing a business or another contract, installation and repair, trade (purchase and sale), professional trips, trainings for the purpose of raising expertise and qualifications, service accompaniment of other persons etc.)
- **Average number of overnights** – charged to one trip, characterizes the trip length.
- **Average costs per 1 trip/1 day of trip** – average expenses per participant for one trip/one day of trip in CZK.

More detailed information is found at www.czso.cz

Tab. 3.3.1 Počet cest občanů ČR a jejich průměrné výdaje na cestovní ruch v roce 2008
Number of Trips of Czech Residents and Average Tourism Expenditure, in 2008

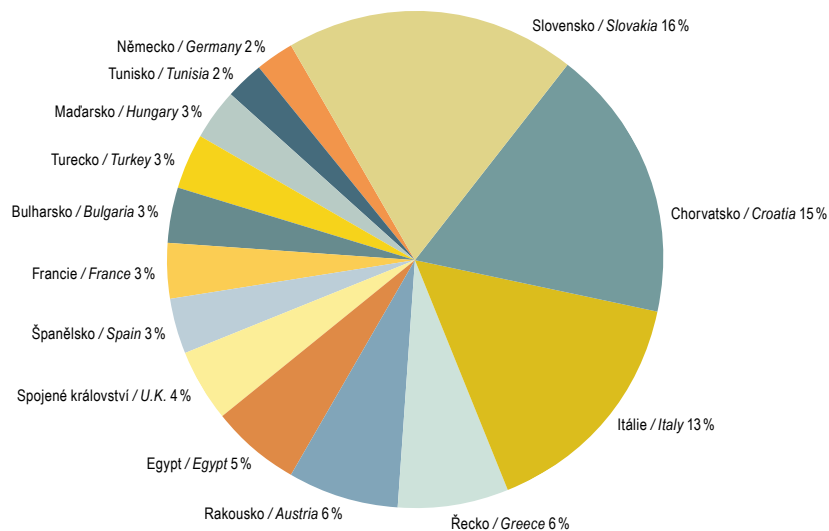
	v tom / including			Meziroční index Year on Year Index (%)		
	Celkem Total	v ČR In CR	v zahraničí Abroad	v tom / including		
				Celkem Total	v ČR In CR	v zahraničí Abroad
Všechny cesty celkem <i>Trips (1 or more overnight stays) total</i>						
Počet všech cest (v tis.) / Number of Trips (thous.)	28 132,9	20 447,9	7 685,0	95,8	92,4	106,0
Přenocování na všech cestách (v tis.) <i>Overnight Stays (thous.)</i>	125 171,9	69 085,3	56 086,6	99,3	92,6	109,1
Prům. počet přenocování na 1 cestě <i>Average Overnight Stays for 1 Trip</i>	4,4	3,4	7,3	103,7	100,2	102,9
v tom / including						
Delší cesty / Long Trips (thous.)						
Počet cest (v tis.) / Number of Trips (thous.)	9 905,9	4 919,3	4 986,6	105,0	100,2	110,2
Počet přenocování (v tis.) <i>Overnight Stays (thous.)</i>	84 233,3	38 203,6	46 029,7	103,7	96,0	111,0
Prům. počet přenocování na 1 cestě <i>Average Overnight Stays for 1 Trip</i>	8,5	7,8	9,2	98,7	95,8	100,8
Prům. výdaje na 1 cestu (v Kč) <i>Average Expenditures for 1 Trip (CZK)</i>	10 096	4 496	15 621	114,4	115,8	110,1
Prům. výdaje na 1 den cesty (v Kč) <i>Average Expenditures for 1 Day of the Trip (CZK)</i>	1 062	513	1 527	115,7	120,2	109,4
Kratší cesty / Short Trips						
Počet cest (v tis.) / Number of Trips (thous.)	14 625,8	13 154,8	1 471,0	90,8	89,6	102,6
Počet přenocování (v tis.) <i>Overnight Stays (thous.)</i>	27 900,2	24 597,4	3 302,8	88,5	86,7	104,0
Prům. počet přenocování na 1 cestě <i>Average Overnight Stays for 1 Trip</i>	1,9	1,9	2,2	97,4	96,8	101,4
prům. výdaje na 1 cestu (v Kč) <i>Average Expenditures for 1 Trip (CZK)</i>	1 765	1 357	5 413	145,5	138,4	150,6
prům. výdaje na 1 den cesty (v Kč) <i>Average Expenditures for 1 Day of the Trip (CZK)</i>	607	473	1 668	148,0	141,5	149,1
Služební cesty / Business Trips						
Počet cest (v tis.) / Number of Trips (thous.)	3 601,2	2 373,8	1 227,4	94,2	93,6	95,3
Počet přenocování (v tis.) <i>Overnight Stays (thous.)</i>	13 038,4	6 284,3	6 754,1	98,7	97,5	99,8
Prům. počet přenocování na 1 cestě <i>Average Overnight Stays for 1 Trip</i>	3,6	2,6	5,5	104,7	104,1	104,7
Prům. výdaje na 1 cestu (v Kč) <i>Average Expenditures (CZK)</i>	7 436	4 109	13 870	82,0	125,7	67,7

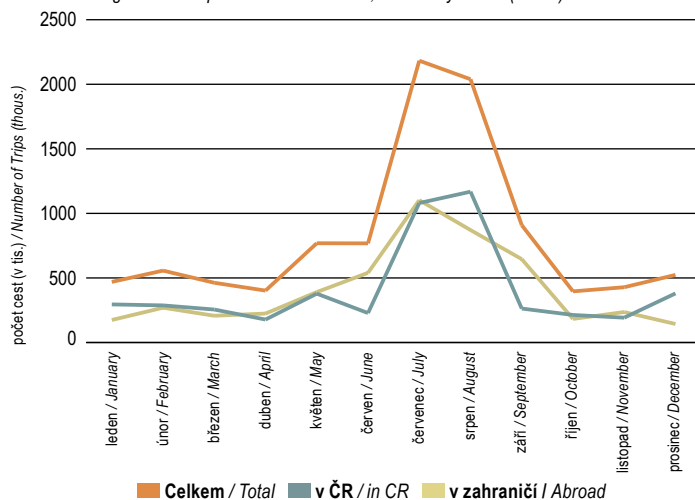
Tab. 3.3.2 Delší cesty občanů ČR do zahraničí dle cílové destinace (v tis.)
Long trips of Czech Residents Abroad by Country of Destination (thous.)

	2007		2008		meziroční index Year on Year Index	
	Cesty Trips	Přenocování Overnight Stays	Cesty Trips	Přenocování Overnight Stays	Cesty Trips	Přenocování Overnight Stays
Celkem / Total	4 525	41 453	4 987	46 030	110,2	111,0
z toho / including						
Evropa / Europe	3 882	34 234	4 343	36 695	111,9	107,2
EU 27	2 816	24 055	3 118	25 889	110,7	107,6
Amerika / America	114	1 904	164	3 134	143,3	164,6
Asie / Asia	81	1 130	74	941	91,3	83,3
Afrika / Africa	433	4 087	388	4 030	89,5	98,6
Slovensko / Slovakia	722	5 116	780	4 715	108,0	92,2
Chorvatsko / Croatia	801	6 846	734	6 206	91,6	90,7
Itálie / Italy	510	4 183	629	4 572	123,3	109,3
Řecko / Greece	309	3 222	308	3 199	99,8	99,3
Rakousko / Austria	205	1 155	283	1 542	138,3	133,5
Egypt / Egypt	185	1 846	242	2 505	131,2	135,7
Velká Británie / U.K.	184	1 813	175	2 877	94,8	158,7
Španělsko / Spain	203	2 085	163	1 725	80,5	82,8
Francie / France	184	1 575	163	1 281	88,4	81,3
Bulharsko / Bulgaria	96	996	146	1 310	151,5	131,5
Turecko / Turkey	90	806	137	1 373	151,6	170,3
Maďarsko / Hungary	91	659	133	858	146,3	130,2
Tunisko / Tunisia	216	2 001	121	1 171	55,8	58,5
Německo / Germany	76	1 172	111	823	146,0	70,2

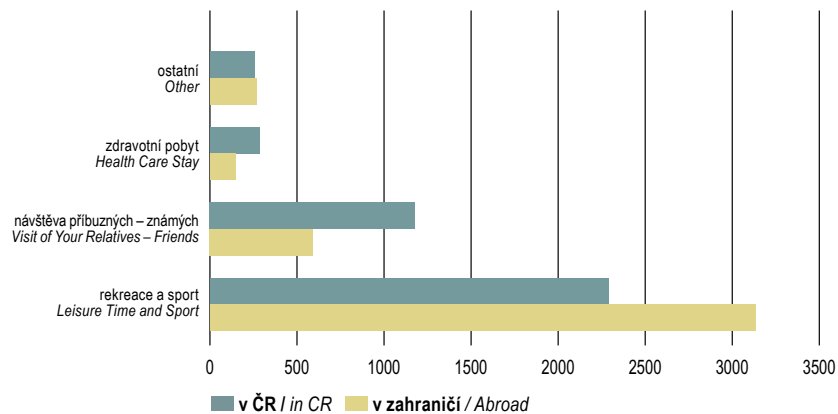
Graf 3.3.2 Zahraniční delší cesty českých občanů podle místa pobytu v roce 2008 – TOP 14
Long Trips of Czech Residents Abroad by Country of Destination, in 2008 -TOP 14

Graf 3.3.1 Delší turistické cesty občanů ČR v roce 2008 podle měsíců (v tis.)
Long Tourism Trips of Czech Residents, in 2008 by Month (thous.)

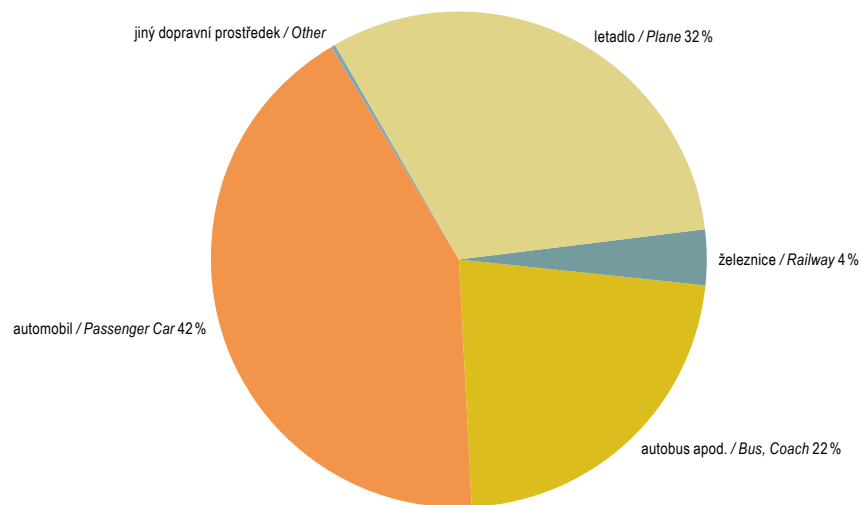

Graf 3.3.3. Delší cesty občanů ČR dle hl. účelu cesty v roce 2008 (v tis.)
Long Trips of Czech Residents by Main Purpose, in 2008 (thous.)

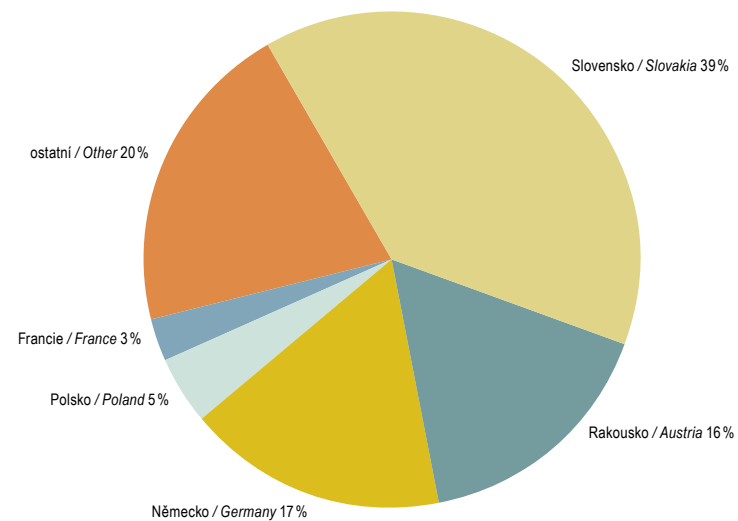

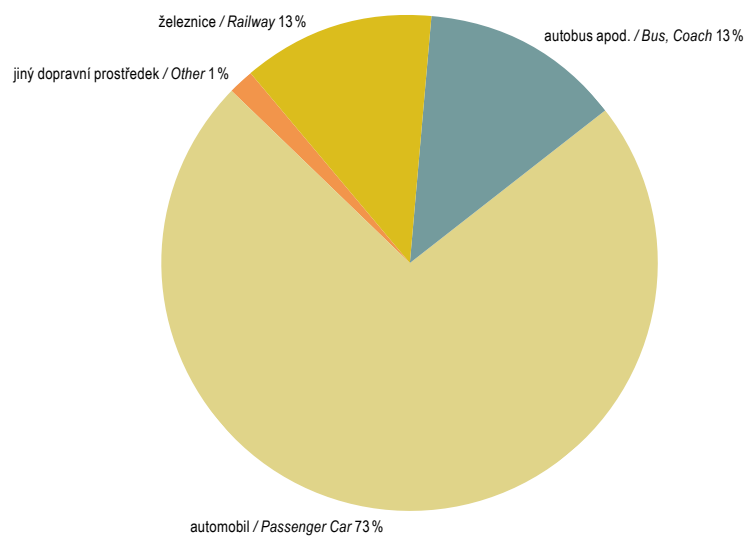
Graf 3.3.4 Delší cesty českých občanů do zahraničí podle druhu dopravy v roce 2008 (%)
Long Trips of Czech Residents Abroad by Mode of Transport, in 2008 (%)

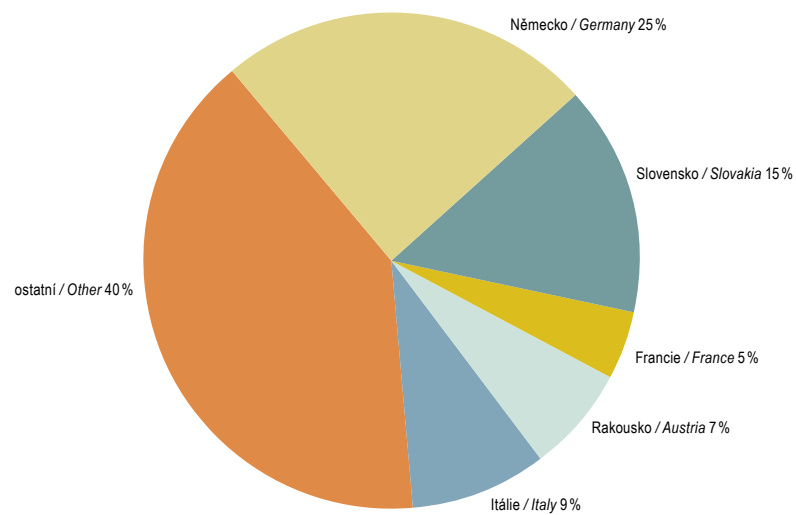
Graf 3.3.6 Zahr. kratší cesty českých občanů dle místa pobytu v roce 2008 (%)
Short Trips of Czech Residents Abroad by Place of Destination, in 2008 (%)

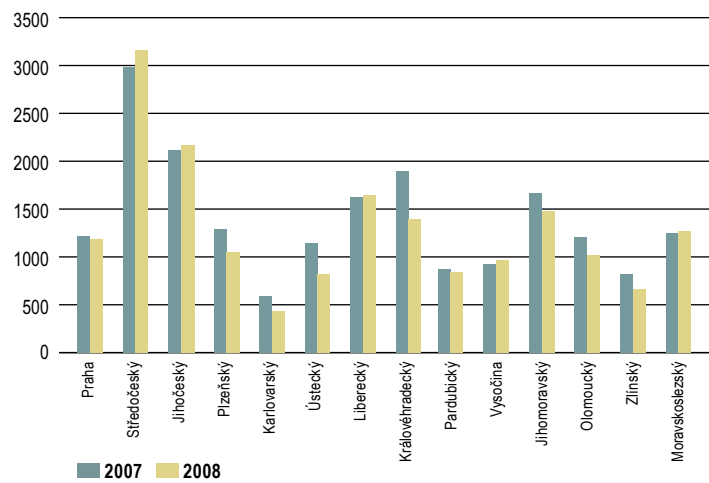
Graf 3.3.5 Delší cesty českých občanů po ČR podle druhu dopravy v roce 2008 (%)
Long Trips of Czech Residents in Czech Republic by Mode of Transport, in 2008 (%)

Graf 3.3.7 Zahr. služební cesty českých občanů dle místa pobytu v roce 2008 (%)
Business Trips of Czech Residents Abroad by Place of Destination, in 2008 (%)

Graf 3.3.8 Všechny tuzemské turistické cesty občanů ČR v letech 2007 – 2008 (v tis.)
Long and Short Tourism Trips of Czech Residents in Czech Republic in 2007 – 2008 (thous.)

Tab. 3.3.3 Počet cest občanů ČR a jejich průměrné výdaje na cestovní ruch – 1. čtvrtletí 2009
Number of Trips of Czech Residents and Average Tourism Expenditure – 1st quarter 2009

	v tom / including			Meziroční index Year on Year Index (%)		
	Celkem Total	v ČR In CR	v zahra- ničí Abroad	v tom / including		
				Celkem Total	v ČR In CR	v zahraničí Abroad
Všechny cesty celkem Trips (1 or more overnight stays) total						
Počet všech cest (v tis.) / Number of Trips (thous.)	5 523	4 534	989	102,9	107,1	87,1
Přenocování na všech cestách (v tis.) Overnight Stays (thous.)	16 897	9 998	32 814	98,9	104,0	97,8
Prům. počet přenocování na 1 cestě Average Overnight Stays for 1 Trip	3,3	2,9	5,5	91,9	98,0	87,9
v tom / including						
Delší cesty / Long Trips (thous.)						
Počet cest (v tis.) / Number of Trips (thous.)	1 517	947	570	101,9	113,1	87,5
Počet přenocování (v tis.) Overnight Stays (thous.)	10 214	6 232	3 982	89,6	109,6	69,8
Prům. počet přenocování na 1 cestě Average Overnight Stays for 1 Trip	6,7	6,6	7,0	88,0	96,9	79,7
Prům. výdaje na 1 cestu (v Kč) Average Expenditures for 1 Trip (CZK)	8 477	4 669	14 810	84,6	100,5	87,5
Prům. výdaje na 1 den cesty (v Kč) Average Expenditures for 1 Day of the Trip (CZK)	1 096	616	1 853	94,7	103,3	106,9
Kratší cesty / Short Trips						
Počet cest (v tis.) / Number of Trips (thous.)	3 334	3 109	224	106,6	111,3	67,2
Počet přenocování (v tis.) Overnight Stays (thous.)	6 223	5 725	499	108,2	113,2	71,7
Prům. počet přenocování na 1 cestě Average Overnight Stays for 1 Trip	1,9	1,8	2,2	101,4	101,6	106,6
Prům. výdaje na 1 cestu (v Kč) Average Expenditures for 1 Trip (CZK)	1 384	1 206	3 852	88,0	92,2	101,6
Prům. výdaje na 1 den cesty (v Kč) Average Expenditures for 1 Day of the Trip (CZK)	483	425	1 194	87,2	91,3	97,3
Služební cesty / Business Trips						
Počet cest (v tis.) / Number of Trips (thous.)	673	477	195	89,4	79,3	129,7
Počet přenocování (v tis.) Overnight Stays (thous.)	2 053	1 085	968	85,7	64,5	135,6
Prům. počet přenocování na 1 cestě Average Overnight Stays for 1 Trip	3,1	2,3	5,0	95,9	81,4	104,5
Prům. výdaje na 1 cestu (v Kč) Average Expenditures (CZK)	7 037	4 124	14 153	128,0	112,5	110,4

Tab. 3.3.4 Delší cesty občanů ČR v tuzemsku a do zahraničí (v tis.)
Long Trips of Czech Residents in CR and Abroad (thous.)

	1.Q. 2008	1.Q. 2009	Meziroční index Year on Year Index
Počet cest Number of Trips			
celkem / Total	1 489	1 517	101,9
v ČR / in CR	838	947	113,1
do zahraničí / Abroad	651	570	87,5
v tom / including			
dle pohlaví by Sex			
muži / Males	762	779	102,1
ženy / Females	727	738	101,6
dle hlavního účelu by Main Reason of Trip			
rekreace, dovolená a volný čas Leisure Time and Sport	1 129	1 143	101,3
návštěva příbuzných, známých Visit of Your Relatives-Friends	250	289	115,5
zdravotní pobyt / Health Care Stay	52	57	109,0
ostatní / Other	58	28	48,2
dle typu ubytování by Type of Accommodation			
hotel a podobné zařízení Hotel and Similar Establishment	698	716	102,7
ostatní hromadné ubytování Other Collective Accommodation	92	146	159,3
vlastní rekreační zařízení Stay on Own Cottage/Weekend House	108	93	85,9
u příbuzných a známých Visit of Your Relatives-Friends	354	399	112,8
ostatní ubytování v soukromí Other Private Accommodation	238	163	68,4
dle hlavního DP by Main Mean of Transport			
automobil / Passenger Car	932	969	104,0
autobus / Bus, Coach	252	316	125,5
letadlo / Plane	170	120	70,9
vlak / Railway	132	65	49,4
ostatní / Other	4	47	1 189,5
dle organizace by Organization of the Trip			
individuální organizace Individual Organization of the Whole Trip	1 034	1 095	105,9
zájezd s CK/CA Package Travel (Organized by TO, TA*)	322	302	93,7
ubytování či doprava u CK/CA Only Accommodation or Only Transport Organized by TO, TA*	12	59	496,4
ostatní / Other	120	60	50,3
dle délky cesty by Length of the Trip			
4-7 přenocování / from 4 to 7 Nights	1 194	1 268	106,2
8-14 přenocování / from 8 to 14 Nights	198	185	93,5
15 přenocování a více / 15 Nights and more	97	64	65,8

3.4 Příjezdový cestovní ruch (šetření na hranicích)

Základní informace

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR je zadavatelem šetření, které slouží ke stanovení odhadu celkového počtu zahraničních návštěvníků v ČR v členění na jednodenní návštěvníky, tranzitující a turisty a k získání jejich charakteristik včetně výše a struktury jejich výdajů. Šetření je jedním z hlavních zdrojů dat pro sestavení Satelitního účtu cestovního ruchu ČR. Výsledky jsou zveřejňovány čtvrtletně.

Metodika

U tohoto kvantitativního čtvrtletního výzkumu formou face-to-face rozhovoru se zahraničními návštěvníky, kteří opouštějí Českou republiku, je používán tištěný dotazník. Místem dotazování jsou vybrané hraniční přechody, vybraná vlaková nádraží, letiště Praha Ruzyně a další menší letiště s mezinárodním provozem. Respondenti jsou vybíráni metodou náhodného výběru. Dotazování je rozloženo v místě a čase tak, aby pokrylo všechny socio-demografické skupiny cizinců.

Hlavní sledované ukazatele

- **Zahraníční návštěvník** – nerezident, který se účastní cestovního ruchu v ČR, zahrnuje následující kategorie zahraničních respondentů:
  - jednodenní návštěvník – zahraniční účastník cestovního ruchu bez přenocování v ČR, tzn. účastník jednodenního výletu;
  - turista – osoba, která se účastní cestovního ruchu s alespoň jedním přenocováním v ČR;
  - tranzitující návštěvník – účastník cestovního ruchu bez přenocování v ČR, který územím ČR pouze projíždí, hlavním cílem jeho cesty je místo mimo území ČR
- **Stát trvalého pobytu**
- **Frekvence návštěv**
- **Důvod návštěvy**
- **Forma návštěvy** – pouze u jednodenních návštěvníků a turistů
- **Délka pobytu** – pouze u turistů
- **Navštívená místa** – pouze u jednodenních návštěvníků a turistů
- **Ubytování** – pouze u turistů
- **Výdaje a jejich struktura**
- **Spokojenost s návštěvou**

Podrobnější informace naleznete na www.mmr.cz

3.4 Incoming Tourism

Basic information

Ministry for Regional Development of the Czech Republic ordered a survey, purpose of which is to determine the estimated total number of foreign visitors to the Czech Republic categorized into same-day visitors, transiting and tourists and to obtain their characteristics including volume and structure of their expenses. Survey is one of the main sources of data for putting together the Tourism Satellite Account of the Czech Republic. Results are published quarterly.

Methodology

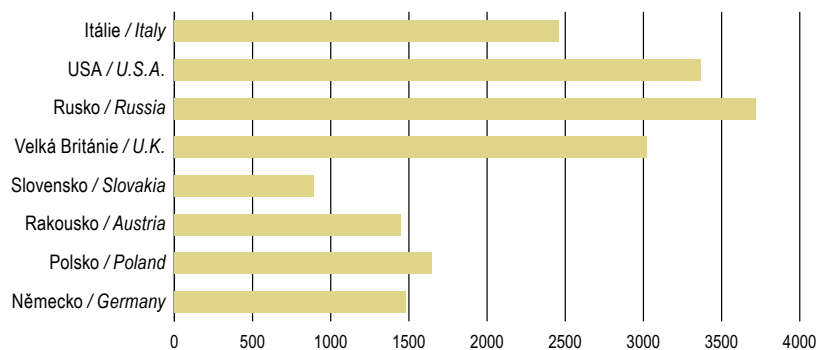
A printed questionnaire is used for this quantitative quarterly research which is a face-to-face form of discussion with foreign visitors, who leave the Czech Republic. The place for questioning is selected border crossings, selected train stations, Prague Airport Ruzyně and other smaller airports with international traffic. Respondents are selected in the form of random sampling. Questioning is split up by place and time in a way that it covers all social demographic groups of foreigners.

Main published indicators

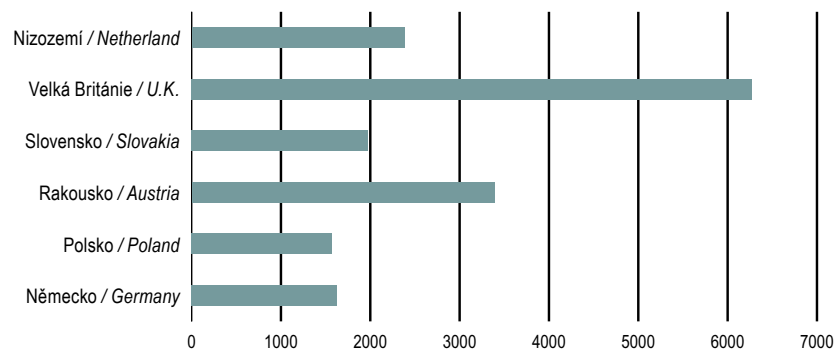
- **Foreign visitor** – non-resident, who participates in tourism in the Czech Republic, includes the following categories of foreign respondents:
  - Same-day visitor – foreign tourism participant without an overnight stay in the Czech Republic, meaning a same-day tour participant
  - Tourist – a person, who participates in tourism with at least a one day overnight stay in the Czech Republic
  - Transiting visitor – participant of tourism without an overnight stay in the Czech Republic, who only passes through the Czech territory, main destination of his/her trip is a place outside of the Czech territory
- **Place of permanent residence**
- **Frequency of visit**
- **Purpose of visit**
- **Form of visit** – only for some-day visitors and tourists
- **Length of stay** – only for tourists
- **Places visited** – only for same-day visitors and tourists
- **Accommodation** – only for tourists
- **Expenses and their structure**
- **Visit satisfaction**

More detailed information is found at www.mmr.cz

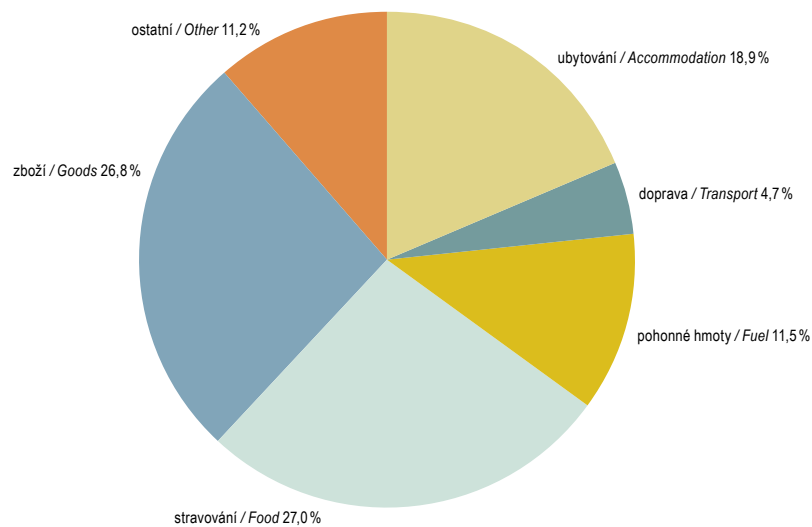
Graf 3.4.1 Průměrné výdaje zahraničních turistů na 1 den pobytu v ČR v roce 2008 v Kč
Average Expenditure per Person/per Day of Foreign Tourists during Stay in the Czech Republic, in 2008 (CZK)

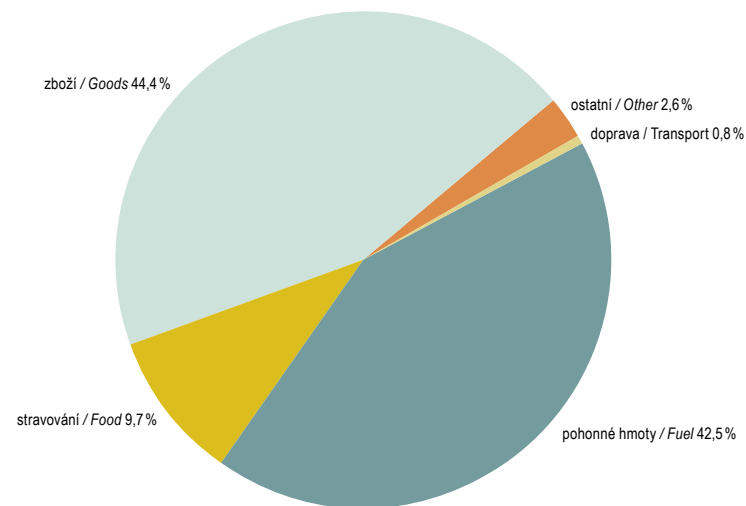
Graf 3.4.2 Průměrné výdaje jednodenních návštěvníků během pobytu v ČR v roce 2008 v Kč
Average Expenditure per Person of Same-day Visitors during Stay in the Czech Republic, in 2008 (CZK)

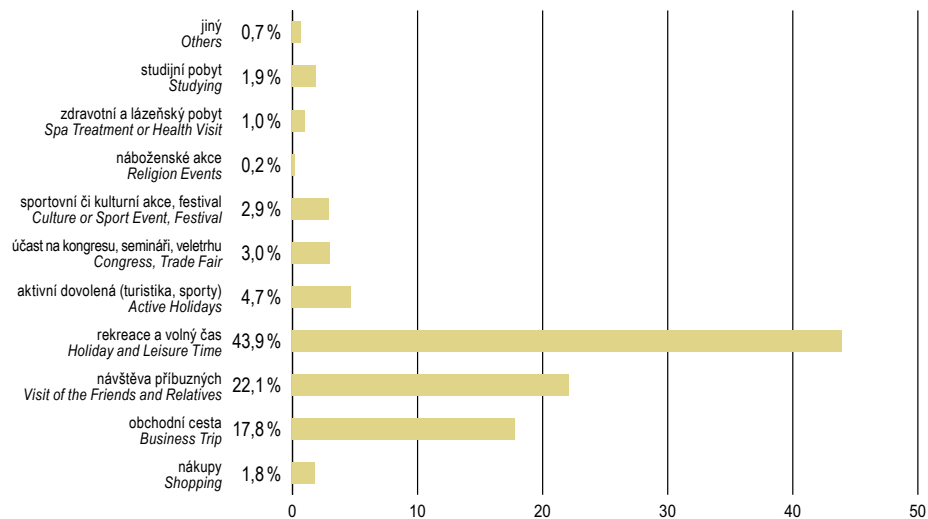
Graf 3.4.3 Struktura výdajů zahraničních turistů během pobytu v ČR v roce 2008
Expenditure Structure of Foreign Tourists During a Stay in the Czech Republic, in 2008

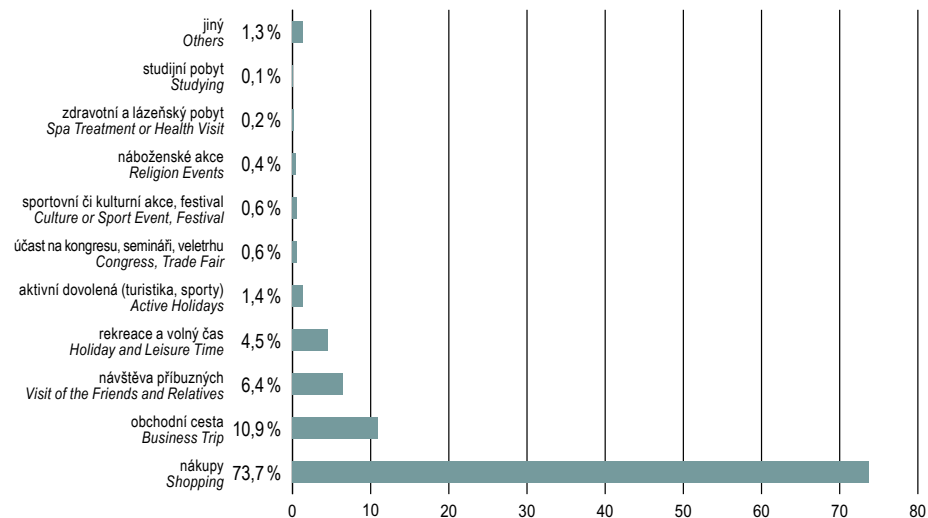
Graf 3.4.4 Struktura výdajů jednodenních návštěvníků během pobytu v České republice v roce 2008
Expenditure Structure of Same-day Visitors During a Stay in the Czech Republic, in 2008

Graf 3.4.5 Hlavní důvod návštěvy České republiky zahraničními turisty v roce 2008 (%)
Main Purpose of Visit to the Czech Republic, in 2008 – Foreign Tourists (%)

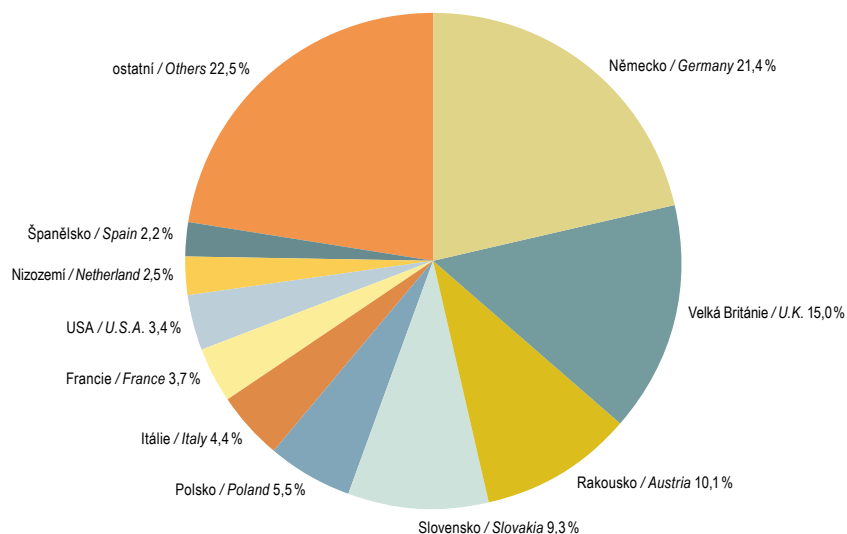

Graf 3.4.6 Hlavní důvod návštěvy České republiky jednodenními návštěvníky v roce 2008 (%)
Main Purpose of Visit to the Czech Republic, in 2008 – Foreign Tourists (%)

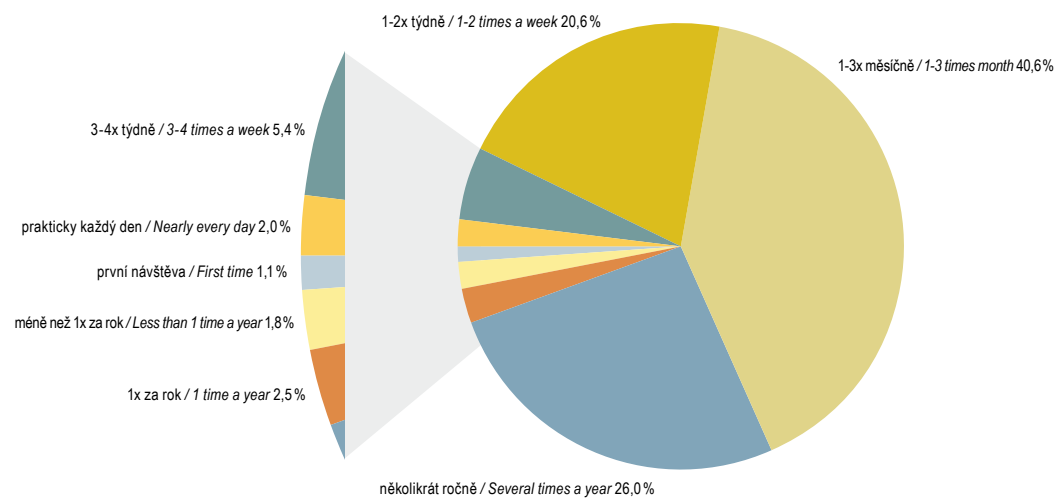

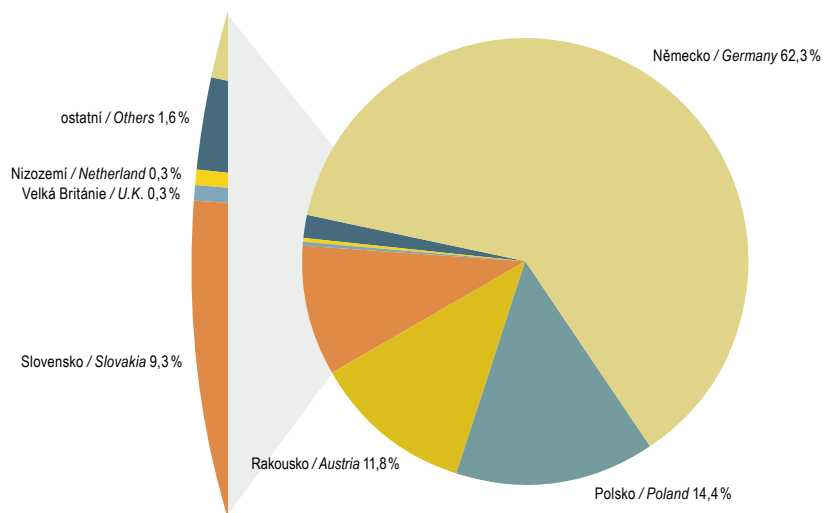
Graf 3.4.7 Zahraniční turisté v ČR podle státu trvalého pobytu v roce 2008
Foreign Tourists in the Czech Republic by the State of Origin, in 2008

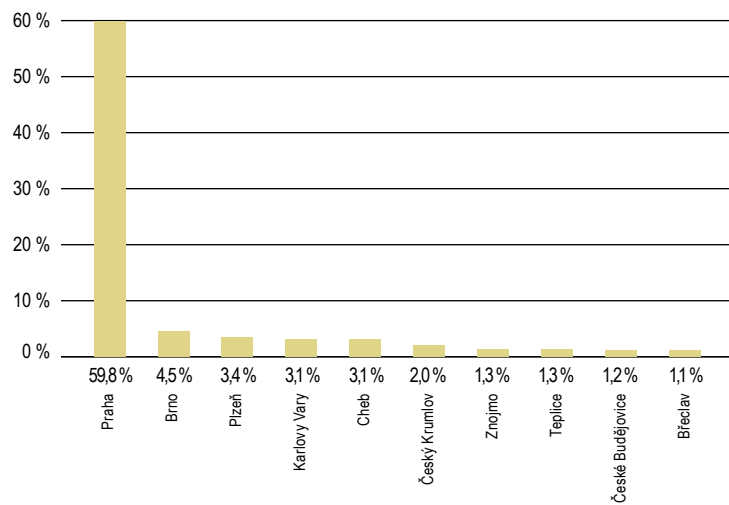
Graf 3.4.9 Frekvence návštěv jednodenních návštěvníků České republiky v roce 2008
Same-day Visitors of the Czech Republic by the Periodicity of the Visit, in 2008

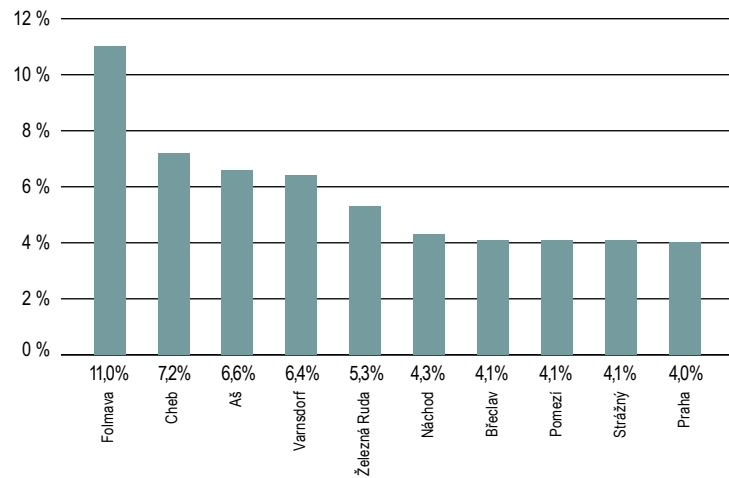
Graf 3.4.8 Jednodenní návštěvníci v ČR podle státu trvalého pobytu v roce 2008
Same-day Visitors of the Czech Republic by the State of Origin, in 2008

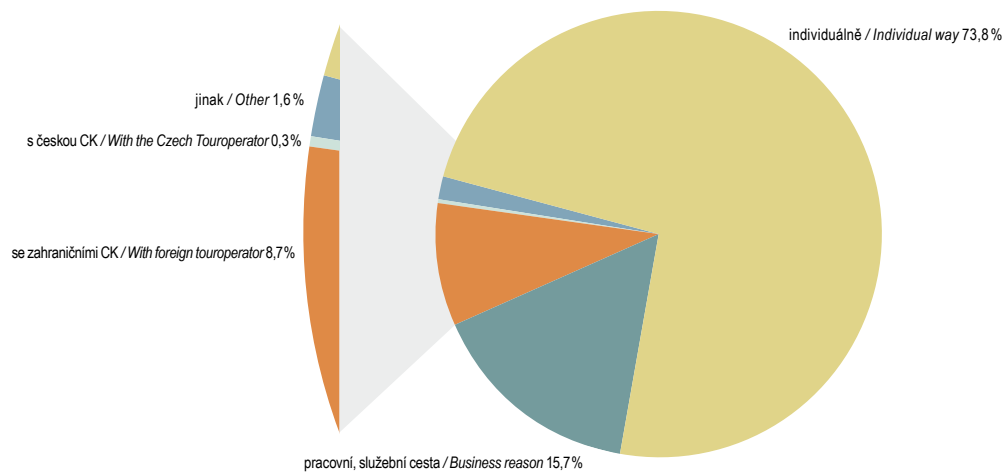
Graf 3.4.10 Místa navštívená v ČR zahraničními turisty v roce 2008 (TOP 10)
Places Visited in the Czech Republic by Foreign Tourists, in 2008 (Top 10)

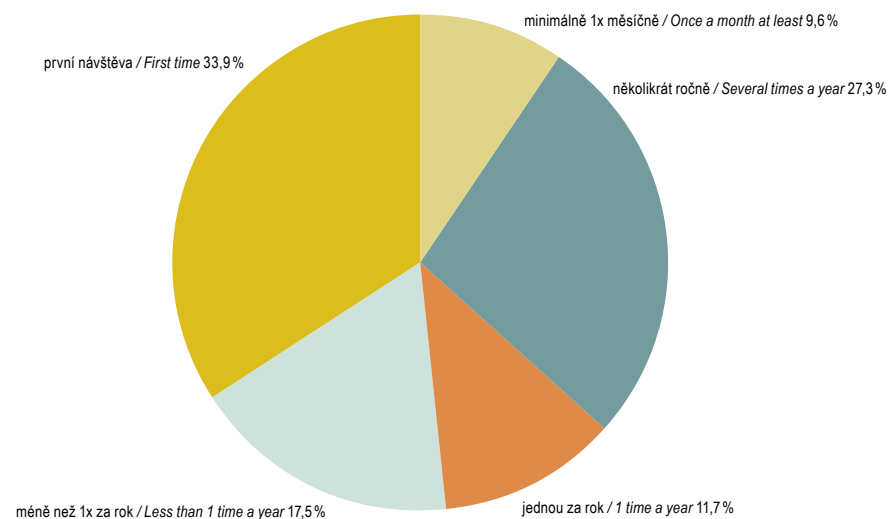
Graf 3.4.11 Místa navštívená v ČR jednodenními návštěvníky v roce 2008 (TOP 10)
Places Visited in the Czech Republic by Same-day Visitors, in 2008 (Top 10)

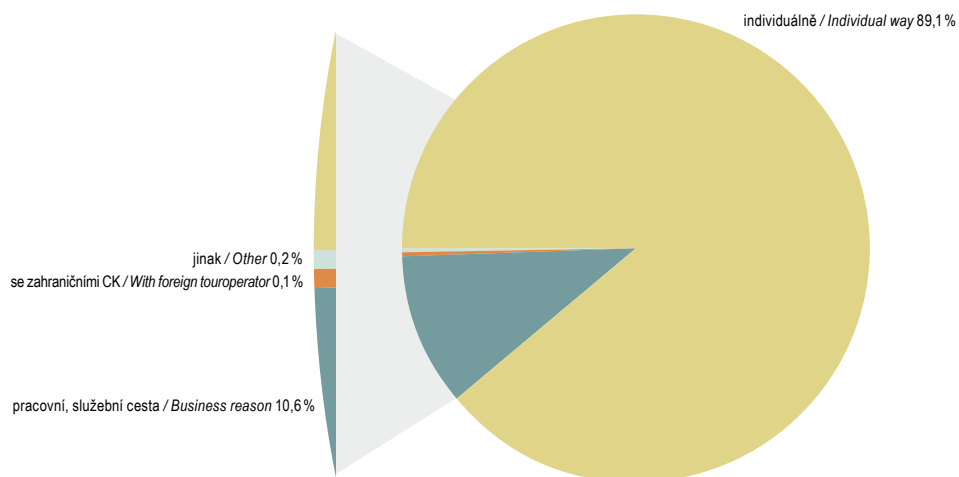
Graf 3.4.12 Způsob organizace návštěvy ČR zahraničními turisty v roce 2008
The Way of the Visit Organization of the Czech Republic by Foreign Tourists, in 2008

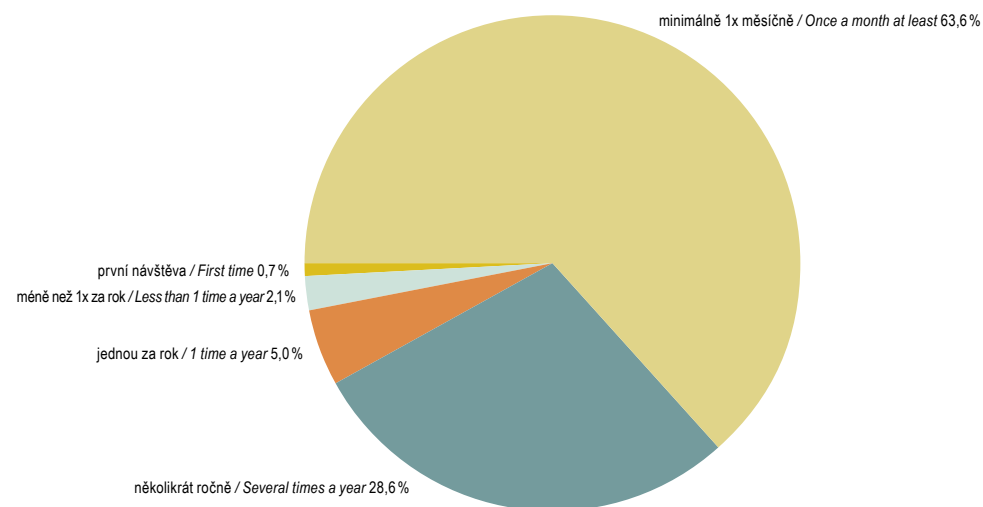
Graf 3.4.14 Frekvence návštěv ČR zahraničními turisty – 1. pololetí 2009
Foreign Tourists in the Czech Republic by the Periodicity – 1st Half 2009

Graf 3.4.13 Způsob organizace cesty, návštěvy ČR zahraničními jednodenními návštěvníky v roce 2008
The Way of Organization the Visit of the Czech Republic by Same-day Visitors, in 2008

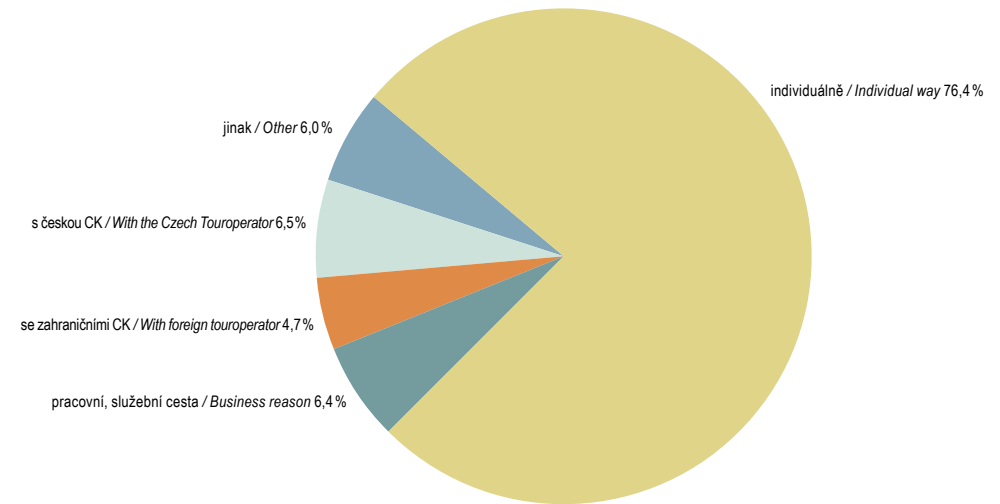
Graf 3.4.15 Frekvence návštěv jednodenních návštěvníků České republiky – 1. pololetí 2009
Same-day Visitors of the Czech Republic by the Periodicity – 1st Half 2009

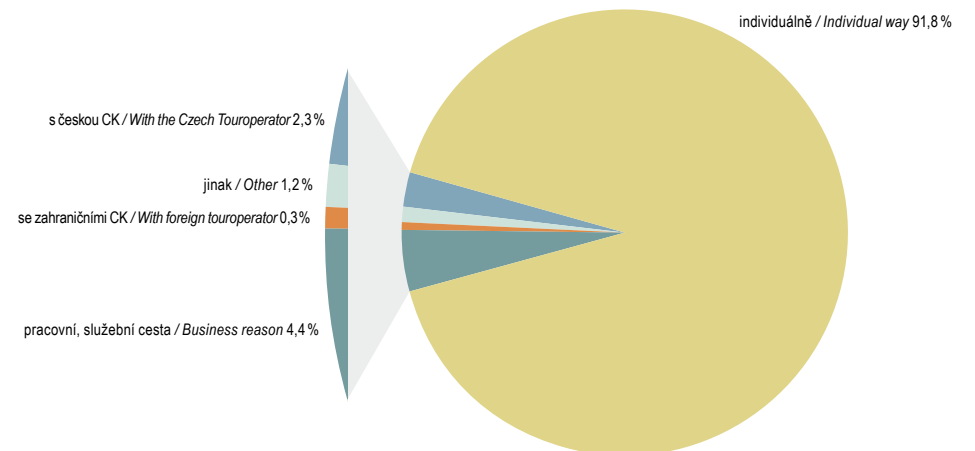

Graf 3.4.16 Způsob organizace návštěvy ČR zahraničními turisty – 1. pololetí 2009
The Way of Visit Organization of the Czech Republic by Foreign Tourists – 1st Half 2009

Graf 3.4.17 Způsob organizace cesty, návštěvy ČR zahraničními jednodenními návštěvníky – 1. pololetí 2009
The Way of Organization the Visit of the Czech Republic by Same-Day Visitors – 1st Half 2009

3.5 Zahraniční cestovní ruch ČR – devizové příjmy a výdaje

Metodika

Zdrojem údajů o devizových příjmech ze zahraničního cestovního ruchu a výdajích na zahraniční cestovní ruch je platební bilance sestavovaná čtvrtletně Českou národní bankou. Jejím základem je statistika zahraničního obchodu se zbožím a službami (ČSÚ), údaje z výkazů bankovních a nebankovních subjektů, informace z administrativních zdrojů centrálních orgánů a dalších institucí, a také vlastní propočty ČNB. Platební bilance odráží ekonomické transakce se zahraničím (tj. mezi rezidenty a nerezidenty) za určité časové období. V základní struktuře se platební bilance člení na běžný, kapitálový a finanční účet a změnu rezerv.

Údaje o cestovním ruchu jsou obsaženy v běžném účtu platební bilance. V něm jsou zachyceny toky zboží (vývoz a dovoz) a služeb (příjmy a výdaje z dopravních služeb, cestovního ruchu a ostatních obchodních a neobchodních služeb), výnosy z kapitálu, investic a práce (úroky, dividendy, reinvestované zisky, pracovní příjmy) i kompenzující položky k reálným a finančním zdrojům poskytnutým či získaným bez protihodnoty (běžné jednostranné převody jako např. dary, výživné, penze, zahraniční pomoc, příspěvky aj.).

Hlavní sledované ukazatele

- Devizové příjmy ze zahraničního cestovního ruchu
- Devizové výdaje na zahraniční cestovní ruch
- Saldo ze zahraničního cestovního ruchu

Podrobnější informace naleznete na www.cnb.cz

3.5 Foreign Currency Incomes and Expenses

Methodology

Source of information about foreign incomes and expenses from foreign tourism is the Balance of Payment put together quarterly by the Czech National Bank. The basis for its compiling are the statistics of foreign trade with goods and service (CZSO), information from the reports of bank and non-bank entities, information from administrative sources from central authorities and other institutions, and furthermore CNB's own calculations. The Balance of Payment portrays foreign economic transactions (i.e. between residents and non-residents) during a certain period of time. Basic structure of the Balance of Payment includes current, capital and financial accounts and change in reserves. Information on tourism is contained in the current account of the Balance of Payment.

Current account portrays flow of goods (export and import) and services (incomes and expenses from transportation services, tourism and other trade and nontrade services), yields from capital, investment and work (interests, dividends, reinvested profits, job incomes) as well as compensating items to real and financial sources provided or obtained without a counter value (common one side transactions such as for example gifts, alimony, pensions, foreign help, donations and others).

Main published indicators

- Foreign currency incomes from foreign tourism
- Foreign currency expenses for tourism
- Balance of foreign tourism

More detailed information is found at www.cnb.cz

Libochovice

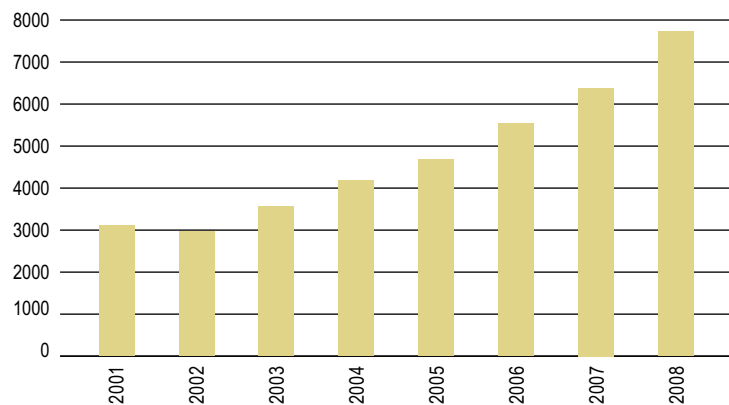
Tab. 3.5.1 Devizové příjmy ze zahraničního cestovního ruchu České republiky v letech 2001 – 2008

Foreign Currency Revenues from Incoming Tourism, in 2001 – 2008

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
V milionech USD <i>USD Millions</i>	3 102,9	2 963,1	3 565,9	4 188,4	4 677,2	5 540,9	6 382,9	7 722,2
Meziroční index <i>Year on Year index</i>	104,4	95,5	120,3	117,5	116,7	118,5	115,2	121,0

Graf 3.5.1 Devizové příjmy ze zahraničního cestovního ruchu ČR v letech 2001-2008 (v mil. USD)

Foreign Currency Revenues from Incoming Tourism of the Czech Republic, in 2001-2008 (USD Millions)

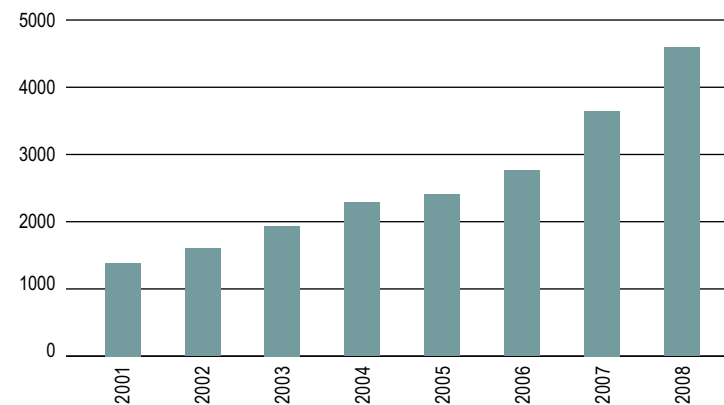
Tab. 3.5.2 Devizové výdaje na zahraniční cestovní ruch ČR v letech 2001 – 2008

Foreign Currency Expenditures on Outgoing Tourism of the Czech Republic, in 2001 – 2008

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
V milionech USD <i>USD Millions</i>	1 386,1	1 596,7	1 934,3	2 280,9	2 405,6	2 765,5	3 645,4	4 588,9
Meziroční index <i>Year on Year index</i>	108,7	115,2	121,1	117,9	105,5	115,0	131,8	125,9

Graf 3.5.2 Devizové výdaje na zahraniční cestovní ruch ČR v letech 2001-2008 (v mil. USD)

Foreign Currency Expenditures on Outgoing Tourism of the Czech Republic, in 2001-2008 (USD Millions)

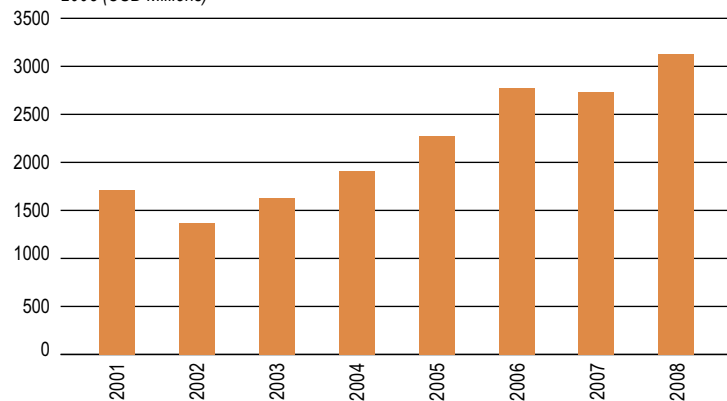

Tab. 3.5.3 Devizové saldo ze zahraničního cestovního ruchu ČR v letech 2001 – 2008
Foreign Currency Balance from Incoming and Outgoing Tourism, in 2001 – 2008

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
V milionech USD <i>USD Millions</i>	1 716,8	1 366,4	1 631,6	1 907,5	2 271,6	2 775,4	2 737,5	3 133,3
Meziroční index <i>Year on Year index</i>	101,2	79,6	119,4	116,9	119,1	122,2	98,6	114,5

Graf 3.5.3 Devizové saldo ze zahraničního cestovního ruchu ČR v letech 2001-2008
(v mil. USD)

Foreign Currency Balance from Incoming and Outgoing of the Czech Republic, in 2001-2008 (USD Millions)

Tab. 3.5.4 Devizové příjmy ze zahraničního cestovního ruchu ČR za jednotlivá čtvrtletí v letech 2001 – 2008 (v mil. USD)

Foreign Currency Revenues of the Czech Republic from Incoming Tourism Regarding to Individual Quarters, in 2001 – 2008 (USD Millions)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
I. Q	628,5	595,7	702,4	861,3	1 009,5	1 088,6	1 246,7	1 798,7
II. Q	726,4	762,8	866,9	975,5	1 178,7	1 438,9	1 624,1	2 179,5
III. Q	1 010,5	842,2	1 013,1	1 163,4	1 336,5	1 604,3	1 776,8	2 081,5
IV. Q	737,5	762,4	983,5	1 188,2	1 152,5	1 409,1	1 735,3	1 662,5

Tab. 3.5.5 Devizové výdaje na zahraniční cestovní ruch ČR za jednotlivá čtvrtletí v letech 2001 – 2008 (v mil. USD)

Foreign Currency Expenditures of the Czech Republic for Outgoing Tourism Regarding to Individual Quarters, in 2001 – 2008 (USD Millions)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
I. Q	263,8	267,3	359,9	441,3	484,6	495,2	628,9	1 022,9
II. Q	341,3	391,7	460,3	514,7	595,5	696,5	838,8	1 229,9
III. Q	454,5	517,2	591,5	691,4	736,5	864,1	1 159,7	1 390,2
IV. Q	326,5	420,5	522,6	633,5	589,0	709,6	1 018,0	945,9

Tab. 3.5.6 Devizové saldo ze zahraničního cestovního ruchu ČR za jednotlivá čtvrtletí v letech 2001 – 2008 (v mil. USD)

Foreign Currency Balance from Incoming and Outgoing Tourism of the Czech Republic Regarding to Individual Quarters, in 2001 – 2008 (USD Millions)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
I. Q	364,7	328,4	342,5	420,0	524,9	593,4	617,8	775,8
II. Q	385,1	371,1	406,6	460,8	583,2	742,4	785,3	949,6
III. Q	556,0	325,0	421,6	472,0	600,0	740,2	617,1	691,3
IV. Q	411,0	341,9	460,9	554,7	563,5	699,5	717,3	716,6

Tab. 3.5.7 Vývoj devizových příjmů ze zahraničního cestovního ruchu ČR v letech 2005 – 2008

Foreign Currency Revenues of the Czech Republic from Incoming Tourism, in 2005 – 2008

	Absolutně v milionech Millions (Absolute)			Nominální index / předchozí rok = 100 Nominal Index / Previous Year = 100		
	USD	Kč	EURO	index z USD	index z Kč	index z EUR
2005	4 677,2	112 234,4	3 771,3	116,7	104,7	111,9
2006	5 540,9	124 744,2	4 403,4	118,5	111,1	116,8
2007	6 382,9	129 009,3	4 648,4	115,2	103,4	105,6
2008	7 722,2	130 738,2	5 245,2	121,0	101,3	112,8

Tab. 3.5.8 Vývoj devizových výdajů na zahraniční cestovní ruch ČR v letech 2005 – 2008

Foreign Currency Expenditures of the Czech Republic on Outgoing Tourism, in 2005 – 2008

	Absolutně v milionech Millions (Absolute)			Nominální index / předchozí rok = 100 Nominal Index / Previous Year = 100		
	USD	Kč	EURO	index z USD	index z Kč	index z EUR
2005	2 405,6	57 777,6	1 941,9	105,5	98,9	105,8
2006	2 765,5	62 174,3	2 195,2	115,0	107,6	113,0
2007	3 645,4	73 486,3	2 649,6	131,8	118,2	120,7
2008	4 588,9	77 518,2	3 114,5	125,9	105,5	117,5

Tab. 3.5.9 Vývoj devizového salda ze zahraničního cestovního ruchu v letech 2005 – 2008

Foreign Currency Balance from Incoming and Outgoing Tourism, in 2005 – 2008

	Absolutně v milionech Millions (Absolute)			Nominální index / předchozí rok = 100 Nominal Index / Previous Year = 100		
	USD	Kč	EURO	index z USD	index z Kč	index z EUR
2005	2 271,6	54 456,8	1 829,4	119,1	111,5	119,3
2006	2 775,4	62 569,9	2 208,2	122,2	114,9	120,7
2007	2 737,5	55 523,0	1 998,8	98,6	88,7	90,5
2008	3 133,3	53 220,0	2 130,7	114,5	95,9	106,6

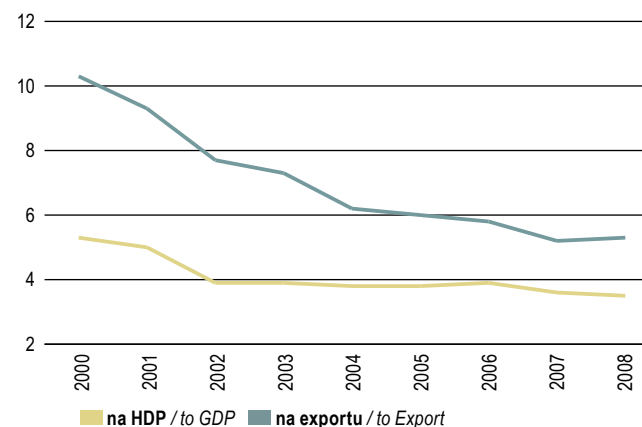
Tab. 3.5.10 Podíl devizových příjmů z cestovního ruchu na HDP a na exportu

Contribution of Tourism Industry Foreign Currency Revenues to GDP and Export

	Podíl devizových příjmů z cestovního ruchu v % Contribution of Tourism Industry Foreign Currency Revenues in %	
	na HDP / to GDP	na exportu / to Export
2000	5,3	10,3
2001	5,0	9,3
2002	3,9	7,7
2003	3,9	7,3
2004	3,8	6,2
2005	3,8	6,0
2006	3,9	5,8
2007	3,6	5,2
2008	3,5	5,3

Graf 3.5.4 Podíl devizových příjmů z cestovního ruchu na HDP a na exportu v %

Contribution of Tourism Industry Foreign Currency Revenues to GDP and Export in %

Tab. 3.5.11 Devizové příjmy, výdaje a saldo cestovního ruchu ČR – 1. pololetí 2009

Foreign Revenues, Expenditures and Balance from Incoming and Outgoing Tourism – 1st Half 2009

	Absolutně v milionech Millions (Absolute)			Nominální index / předchozí rok = 100 Nominal Index / Previous Year = 100		
	USD	Kč	EURO	index z USD	index z Kč	index z EUR
Příjmy Revenues	2 941,8	59 801,1	2 206,0	73,9	91,5	85,0
Výdaje Expenditures	1 807,1	36 795,9	1 356,4	80,2	99,4	92,3
Saldo Balance	1 134,7	23 005,2	849,6	65,8	81,2	75,4

3.6 Satelitní účet cestovního ruchu ČR

Základní informace

Satelitní účet cestovního ruchu (dále jen TSA) je nástrojem, který slouží k vymezení podílu cestovního ruchu jako odvětví na HDP. TSA je světově uznávaným systémem, který umožňuje mezinárodní srovnávání statistik cestovního ruchu. Je podporován všemi významnými mezinárodními organizacemi v oblasti cestovního ruchu (EUROSTAT, OECD, UNWTO). Na národní úrovni je nezastupitelným analytickým a informačním podkladem pro rozhodování státních orgánů a odborné veřejnosti. Systém TSA jako průřezový meziodvětvový účet je odvozen z upravené soustavy „tradičních“ národních účtů. Je tvořen deseti vzájemně propojenými tabulkami – viz. tabulka 3.6.1.

Odborným garantem za sestavení TSA je Český statistický úřad, který spolupracuje s MMR ČR a ČNB. Hlavními zdroji údajů je hraniční šetření o příjezdovém cestovním ruchu MMR ČR, ubytovací statistika ČSÚ a výběrové zjišťování o výjezdovém a domácím cestovním ruchu rezidentů (ČSÚ).

Metodika systému TSA

Základní struktura TSA je založena na obecné národohospodářské rovnováze mezi poptávkou a nabídkou produktu vytvářeného odvětvím cestovního ruchu. Hlavní částí poptávkové strany TSA je spotřeba účastníka cestovního ruchu (CR), která se dá vymezit jako spotřeba domácího CR, příjezdového CR, výjezdového CR, vnitřního CR a konečně jako spotřeba národního CR. Součástí širší analýzy poptávky CR je i problematika kolektivní spotřeby a tvorby hrubého fixního kapitálu v CR. Toto rozšířené pojetí poptávkové strany se označuje jako „celková poptávka v CR“.

Tvorba hrubého fixního kapitálu cestovního ruchu

Dle metodiky ESA 95 tvoří tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) spolu s tvorbou zásob a čistým pořízením cenností položku nazývanou tvorba hrubého kapitálu. Protože druhé dvě jmenované položky reprezentují pouze velmi malou část tvorby hrubého kapitálu (kolem 1/20), TSA se zabývá pouze jeho nejdůležitější položkou. Problematika THFK v jednotlivých odvětvích cestovního ruchu je obsahem tabulky T8. Existuje však jistá odlišnost od ostatních tabulek dodávek a užití, protože se nepočítá s maticí dělenou na produkty, ale pouze na jednotlivé oddíly klasifikace aktiv (AN).

Způsob zjišťování tvorby hrubého fixního kapitálu cestovního ruchu může být obdobný jako v případě produkce či mezispotřeby, tzn. že k jednotlivým odvětvím cestovního ruchu jsou přiřazeny podíly cestovního ruchu, kterými je THFK upravena.

Hlavní sledované ukazatele

- **Poptávka cestovního ruchu** – celkové domácí a zahraniční výdaje účastníka cesty, tedy výdaje za: zájezd, ubytování, stravování a dopravu nad rámec definice zájezdu, nákupy zboží během cesty a ostatní výdaje CR, které se k ní přímo vztahují (vstupné, pojištění, potraviny zakoupené před cestou, vyvolání

3.6 Tourism Satellite Account of the Czech Republic

Basic information

Tourism Satellite Account (hereafter only as TSA) is a tool, which serves for defining share of tourism, as a field, on the GDP. TSA is an internationally recognized system, which enables international comparison of tourism statistics. It is supported by all significant international tourism organizations (EUROSTAT, OECD, UNWTO). At the national level it is an irreplaceable analytic and information basis for decision making by state authorities and expert public. TSA system as a cross-section of inter-branch account is derived from the modified system of "traditional" national accounts. It is created by ten mutually connected tables – see table No. 3.6.1.

Expert guarantor for the compilation of TSA is the Czech Statistical office, which cooperates with the Ministry for Regional Development of the Czech Republic and Czech National Bank. Main sources of information is border research about incoming tourism by MRD, accommodation statistics by CZSO and selected research about outgoing and domestic tourism of residents (CZSO)

Methodology of TSA system

Basic TSA structure is based on general national economic balance between demand and supply of product created by tourism. Main part of demand side of the TSA system is tourism participant consumption, which can be defined as consumption of domestic, incoming, outgoing, interior tourism and finally as the consumption of national tourism. Part of a broader analysis of demand in tourism is also the issue of collective consumption and creation of gross fixed capital in tourism. This expanded conception of the demand side is marked as "total demand in tourism"

Gross Fixed Capital Formation in Tourism

According to the ESA 95 methodology gross fixed capital formation (GFCF) together with stock formation and new valuables acquisition make up the item named gross capital formation. Since the two latter named items represent only a very small part of gross capital formation (approx. 1/20), the TSA deals only with the most important item. The issue of GFCF in individual branches of tourism is the subject of table T8. There is however a certain difference from the other supply and use tables, because it does deal with a matrix divided in to products, but only into individual asset nomenclatures (AN).

The method for determining tourism gross fixed capital formation can be similar to the case of production or intermediate consumption, i.e. the Tourism Ratios by which GFCF adjusted are allocated to individual tourism branches.

Main published indicators

- **Tourism demand** – total domestic and foreign expenses of the trip participants, i.e. expenses for: tours, accommodations, meals and transportation above the framework of trip definition, purchase of goods during the trip and other tourism expenses, which are directly related (admissions, insurance, groceries purchased

fotografií po návratu z cesty apod.). Nejsou zahrnuty nákupy nad rámec cestovního ruchu (např. zboží za účelem jeho dalšího prodeje, kapitálových investic, darů pro instituce apod.).

- **Nabídka cestovního ruchu** – soubor produktů (resp. odvětví) charakteristických pro CR, souvisejících s CR a odvětví nespécifických (ostatní) – viz. schéma 3.6.1.
- **Charakteristické činnosti cestovního ruchu** – výrobní činnosti, jejichž hlavní produkce je charakteristická pro cestovní ruch, které by ve většině zemí přestaly při nepřítomnosti návštěvníků existovat ve významném množství, resp. jejich spotřeba by se výrazně snížila. Pro mezinárodní srovnání je nezbytné, aby jejich metodika byla jednotná, daná závazným seznamem. Pouze příslušnost do souvisejících či nespécifických produktů a odvětví může být stanovena v každé zemi individuálně – viz. dále.
- **Činnosti související s cestovním ruchem** – činnosti, u kterých by při nepřítomnosti návštěvníků (neexistenci CR) byl zaznamenán pokles produkce, přičemž mohou být odlišné pro jednotlivé státy.
- **Nespécifické činnosti** – zbytkové kategorie, u kterých nehraje z hlediska produkce CR větší roli.
- **Kolektivní spotřeba** – netržní služby vážící se k CR, např. propagace trhu, plánování, rozvoj CR, kontrola nad službami atd. Jsou rozvíjeny vládními institucemi na úrovni národní, regionální či dokonce místní.

Podrobnější informace naleznete na www.czso.cz

before the trip, film developing following the return home etc.) Not included are purchases beyond the scope of tourism (e.g. goods for the purpose of further sale, capital investments, donations to institutions, etc.)

- **Tourism supply** – collection of products (or rather fields) characteristic for tourism, related to tourism and fields non-specified (others) – see diagram 3.6.1.
- Activities characteristic for tourism – production activities, main product of which is characteristic for tourism, which in majority of states would cease to exist with the absence of visitors in a significant quantity, or more precisely their consumption, would significantly decrease. For international comparison it is necessary for their methodology to be uniform, given by a binding list. Only their affiliation to related or non-specified products and fields can be determined individually in each state – see below.
- **Activities related to tourism** – activities, which with the absence (non-existence of tourism) would register a decrease in production, while they can be different for individual states.
- **Non-specific activities** – residual activities, where from the production aspect tourism does not play a major role.
- **Collective consumption** – non-market services related to tourism, e.g. marketing, planning, tourism development, control over services etc. These are developed by government institutions on the national, regional or even local level.

More detailed information is found at www.czso.cz

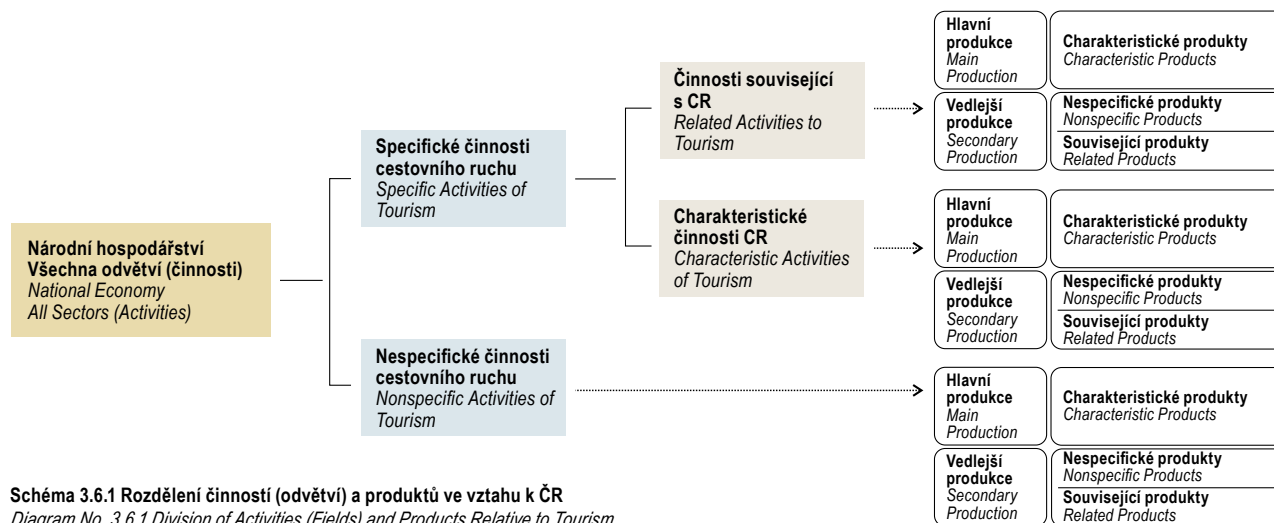

Schéma 3.6.1 Rozdělení činností (odvětví) a produktů ve vztahu k ČR
Diagram No. 3.6.1 Division of Activities (Fields) and Products Relative to Tourism

Tab. 3.6.1 Přehled základního systému TSA
View of the Basic TSA System

Název tabulky	Table Heading
T1 Spotřeba příjezdového CR	Inbound Tourism Consumption
T2 Spotřeba domácího CR	Domestic Tourism Consumption
T3 Spotřeba výjezdového CR	Outbound Tourism Consumption
T4 Spotřeba vnitřního CR	Internal Tourism Consumption
T5 Výrobní účty odvětví CR a ostatních odvětví	Production Accounts of Tourism Sector and of Other Sectors
T6 Domácí nabídka a spotřeba vnitřního CR	Domestic Offer and Inbound Tourism Consumption
T7 Zaměstnanost v odvětvích CR	Jobs in the Tourism Industries
T8 Tvorba hrubého fixního kapitálu CR a ostatních odvětví	Production of Gross Fixed Capital of Tourism and Production of Other Sectors
T9 Kolektivní spotřeba CR	Collective Tourism Consumption
T10 Nepeněžní ukazatele CR	Natural Indicators of Tourism

Tab.3.6.2 Hlavní ukazatele národního hospodářství a cestovního ruchu v ČR v letech 2003-2007 (v mil. Kč / %)
Main Indicators of the National Economy and Tourism in the Czech Republic in 2003-2007 (CZK mil. / %)

	2003 ¹⁾	2004 ¹⁾	2005 ¹⁾	2006 ²⁾	2007 ³⁾
Produkce celkem (zc) / Total Output (bp)	6 392 815	7 052 693	7 441 528	8 322 718	9 063 033
Mezispotřeba celkem (kc) Total Intermediate Consumption (pp)	4 032 970	4 517 567	4 763 005	5 419 050	5 877 760
Hrubá přidaná hodnota celkem (zc) Total Gross Value Added (bp)	2 359 845	2 535 126	2 678 523	2 903 668	3 185 273
Daně minus dotace / Taxes less Subsidies	236 249	279 033	308 602	315 309	354 722
Hrubý domácí produkt / Gross Domestic Product	2 596 094	2 814 159	2 987 125	3 218 977	3 539 995
Podíl cestovního ruchu na hrubé přidané hodnotě (v %) Tourism Ratio on Gross Value Added (%)	3,4	3,3	3,0	2,7	2,6
Hrubá přidaná hodnota cestovního ruchu (zc) Tourism Gross Value Added (bc)	79 500	83 243	80 578	78 285	84 095
HPH CR – Charakteristická odvětví TGVA – Characteristic Industries	55 553	58 611	55 169	53 176	57 844
HPH CR – Související odvětví TGVA – Connected Industries	20 044	21 032	22 349	22 296	22 901
HPH CR – Nespecifická odvětví TGVA – Non Specific Industries	3 902	3 600	3 061	2 813	3 350
HPH CR – Charakteristická odvětví (v %) TGVA – Characteristic Industries (%)	69,9	70,4	68,5	67,9	68,8
HPH CR – Související odvětví (v %) TGVA – Connected Industries (%)	25,2	25,3	27,7	28,5	27,2
HPH CR – Nespecifická odvětví (v %) TGVA Non Specific Industries (%)	4,9	4,3	3,8	3,6	4,0
Daně CR / Tourism Taxes	8 832	16 638	16 028	17 088	17 688
HDP CR / Tourism Gross Domestic Product	88 332	99 882	96 607	95 374	101 783
Podíl cestovního ruchu na hrubém domácím produktu (v %) Tourism Ratio on Gross Domestic Product (%)	3,4	3,5	3,2	3,0	2,9

¹⁾ Revidovaná data / Revised data

²⁾ Revidovaná semi-definitivní data / Revised semi-definitive data

³⁾ Předběžná data / Preliminary data

(zc) Základní ceny / (bp) Basic prices

(kc) Kupní ceny / (pp) Purchaser prices

Tab.3.6.3 Výrobní účty jednotlivých odvětví cestovního ruchu a ostatních odvětví v ČR v roce 2007*
Production Accounts of Tourism Industries and Other Industries in the Czech Republic in 2007*

	Odvětví cestovního ruchu celkem <i>Total Tourism Industries</i>	Odvětví související s cestovním ruchem <i>Tourism Connected Industries</i>	Nespecifická odvětví <i>Non Specific Industries</i>	Celkový výstup domácích výrobců (zc) <i>Total Output of Domestic Producers (bp)</i>
A. SPECIFICKÉ PRODUKTY / SPECIFIC PRODUCTS	375 799	2 367 238	179 559	2 922 596
A.1 Charakteristické produkty / Characteristic Products	370 397	92 691	21 005	484 094
1 – Ubytovací služby / Accommodation Services	43 070	4 034	1 966	49 071
2 – Stravovací služby / Food and Beverage Serving Services	92 596	7 268	2 257	102 121
3 – Služby osobní dopravy / Passenger Transport Services	96 825	16 010	15 886	128 721
4 – Služby cestovní kanceláře / agentury a průvodce ¹⁾ <i>Travel Agency, Tour Operator and Tourist Guide Services ¹⁾</i>	52 149	216	175	52 540
5 – Kulturní služby / Culture Services	29 732	49	151	29 933
6 – Rekreační a ostatní zábavní služby <i>Recreation and Other Entertainment Services</i>	56 013	233	354	56 600
7 – Různé služby cestovního ruchu <i>Miscellaneous Tourism Services</i>	12	64 879	215	65 107
A.2 Související produkty / Connected Products	5 402	2 274 547	158 553	2 438 502
B. NESPECIFICKÉ PRODUKTY NON SPECIFIC PRODUCTS	20 316	214 752	5 905 369	6 140 437
Výstup celkem / Total	396 115	2 581 990	6 084 928	9 063 033
Mezispotřeba celkem (kc) / Total Intermediate Consumption	248 727	1 669 517	3 959 516	5 877 760
Hrubá přidaná hodnota celkem (zc) / Total Gross Value Added	147 388	912 473	2 125 411	3 185 273
Podíl cestovního ruchu na hrubé přidané hodnotě (%) <i>Tourism Ratio on Gross Value Added (%)</i>	39,2	2,5	0,2	2,6
Hrubá přidaná hodnota cestovního ruchu (zc) Tourism Gross Value Added	57 844	22 901	3 350	84 095

¹⁾ Zahnuje kromě obchodní marže cestovních kanceláří a agentur také hodnotu nabízených produktů/služeb (např. ceny za ubytování, dopravu, stravování, pojištění apod.)

In addition to the margins of the travel agencies and tour operators, the value of

^{*)} Předběžná data / Preliminary data

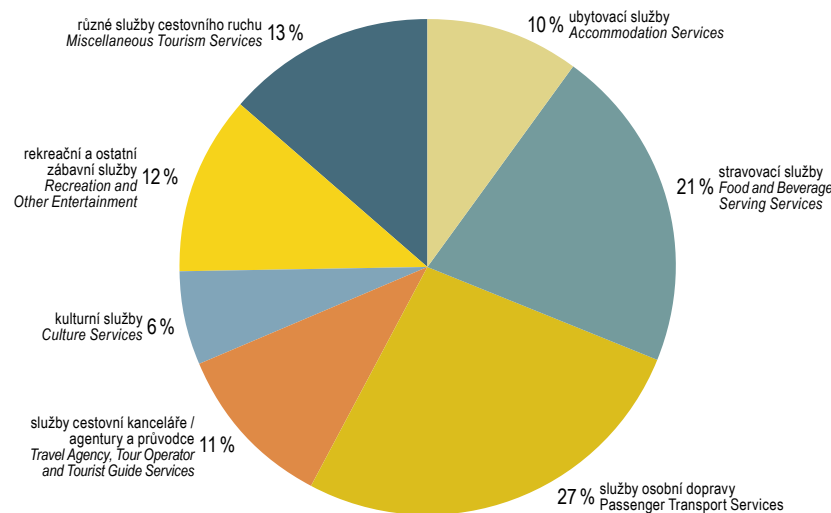
(zc) Základní ceny / Basic prices

(kc) Kupní ceny / Purchaser prices

¹⁾ Představuje zvýšení hodnoty nevyráběných nefinančních aktiv (P.513). Zahnuje velká zlepšení nevyráběných nefinančních aktiv a náklady na převody vlastnictví nevyráběných nefinančních aktiv.
Corresponds to the addition to the value of non-produced non-financial assets (P.513). Major improvements to non-produced non-financial assets and costs of ownership transfer on non-produced non-financial assets are included.

^{*)} Rok 2006 semi-definitivní data (bc) Běžné ceny
Year 2006 semi-definitive data (cp) Current prices

Graf 3.6.1 Celkový výstup domácích výrobců v roce 2007 Charakteristické produkty
Total Output of Domestic Producers in 2007 Characteristic Products

Tab. 3.6.4 Tvorba hrubého fixního kapitálu v cestovním ruchu v ČR v letech 2003-2006 *
Gross Fixed Capital Formation in Tourism in the Czech Republic in 2003-2006 *

	2003	2004	2005	2006
VYRÁBĚNÁ NEFINANČNÍ AKTIVA PRODUCED NON-FINANCIAL ASSETS	28 602	28 608	34 591	37 988
Hmotná fixní aktiva <i>Tangible Fixed Assets</i>	28 159	28 133	34 231	37 585
Ubytovací zařízení / Accommodation Facilities	6 091	5 368	5 065	6 820
Ostatní budovy a stavby <i>Other Buildings and Structures</i>	17 471	16 693	21 463	20 466
Dopravní prostředky (osobní) <i>Passenger Transport Equipment</i>	3 046	4 564	5 988	8 486
Ostatní stroje a zařízení <i>Other Machinery and Equipment</i>	1 548	1 499	1 714	1 812
Pěstovaná aktiva / Cultivated Assets	3	9	1	1
Nehmotná fixní aktiva / Intangible Fixed Assets	443	475	360	402
NEVYRÁBĚNÁ NEFINANČNÍ AKTIVA ¹⁾ NON-PRODUCED NON-FINANCIAL ASSETS ¹⁾	6	12	20	8
Celkem THFK v cestovním ruchu (bc) Total GFCF in Tourism (cp)	28 608	28 620	34 611	37 996
Celkem THFK v národním hospodářství Total GFCF in the National Economy	687 468	727 182	741 894	792 379
Podíl CR na celkové THFK (v %) Tourism Ratio on Total GFCF (%)	4,2	3,9	4,7	4,8

3.7 Modul zaměstnanosti v cestovním ruchu

Základní informace

Modul zaměstnanosti cestovního ruchu, přestože stojí na vlastním základě, je obecně úzce spjat se Satelitním účtem cestovního ruchu (TSA). Je v souladu s pojmy a definicemi používanými v jiných oblastech sociálně-ekonomických statistik a statistik cestovního ruchu, zejména v Evropském systému účtů ESA 1995, v normách Mezinárodní organizace práce ILO a v dalších dokumentech, týkajících se statistiky cestovního ruchu, vydaných světovými i evropskými organizacemi (Eurostat, WTO, OECD, OSN).

Metodika

Modul zaměstnanosti cestovního ruchu využívá podklady ze dvou hlavních zdrojů – údaje o zaměstnanosti v národním účetnictví (NÚ) a z Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS). Zdrojem údajů o zaměstnanosti v NÚ je podnikové statistické výkaznictví. V jeho výkazech jsou šetřeny údaje o průměrném evidenčním počtu zaměstnanců, počtu pracujících majitelů firem (podnikatelů) a spolupracujících členů domácností, jejichž činnost ve firmě je jejich hlavním zaměstnáním. Údaje o zaměstnancích jsou k dispozici ze šetření ve fyzických osobách, přepočtených osobách na plnou pracovní dobu, za hlavní i vedlejší pracovní poměr. Jako další zdroj národního účetnictví je použito šetření VŠPS. Toto šetření se provádí kontinuálně v náhodně vybraném vzorku domácností a je zaměřené na zjišťování ekonomického postavení obyvatelstva na území celé republiky. Předmětem šetření jsou všechny osoby obvykle bydlící v soukromých domácnostech. Šetření se nevztahuje na osoby bydlící dlouhodobě v hromadných ubytovacích zařízeních. Z toho důvodu jsou údaje za určité skupiny obyvatelstva, zejména za cizí státní příslušníky žijící a pracující na území České republiky, k dispozici v omezené míře.

Všechna data v Modulu zaměstnanosti cestovního ruchu představují tzv. domácí koncept zaměstnanosti, tzn. že se týkají osob pracujících na ekonomickém území České republiky. Na rozdíl od národního pojetí jsou do tohoto konceptu zahrnuti nerezidenti pracující v ČR a naopak nejsou zahrnuti rezidenti pracující v cizině. Většina údajů je publikována v členění pracujících osob na osoby zaměstnané a sebezaměstnané. Základní jednotkou je počet fyzických osob. V případě počtu pracovních míst je tento navíc navýšen o všechna druhá a další zaměstnání.

Hlavní sledované ukazatele

- **Zaměstnanci** – definují se jako všechny osoby, které pracují podle smlouvy pro jinou rezidentskou institucionální jednotku a přijímají odměnu (zaznamenávanou jako „náhrady zaměstnancům“). Osoby se zahrnují do zaměstnanců v případě, že nemají zároveň vlastní výdělečnou činnost, která představuje jejich základní činnost. Osoby, které dočasně nepracují, se považují také za zaměstnance za předpokladu, že mají formální pracovní poměr.
- **Sebezaměstnaní** – jsou osoby, které jsou jediným vlastníkem nebo spoluvlastníkem nesdružených podniků, ve kterých pracují, s výjimkou nesdružených podniků klasifikovaných jako „kvazispolečnosti“. Podnikají a pracují s placenými zaměstnanci nebo bez nich. Osoby samostatně výdělečně

3.7 Employment Module

Basic information

Tourism employment module, in spite of the fact that it stands on own base, is generally closely tied to the Tourism Satellite Account (TSA). It is in accordance with concepts and definitions used in other fields of social economic statistics and tourism statistics, especially in the European System of Accounts ESA 1995, in the standards of the International Labour Organization (ILO) and in other documents relative to the tourism statistics issued by international as well as European organizations (Eurostat, WTO, OECD, UN).

Methodology

Tourism employment module uses documents from two main sources – information on employment rate in the National Accounts (NA) and from the Labour Force Sample Survey (LFSS). Source of information on employment in the NA is company statistical reporting. Its reports research information about the average evidence of employee number, number of working company owners (entrepreneurs) and cooperating household members, activity of whom within the company is their main employment. Information about employees is available from research among physical entities, recalculated persons to full employment, for full and part time employment. The research by LFSS is used as another source for the National Accounts. This research is performed continuously in a randomly selected sample of households and is focused on finding out economic situation of residents across the entire Czech Republic. Subject of research are persons ordinary living in households. The survey doesn't refer to persons long term accommodated in the collective accommodation establishments. For this reason the information about certain groups of residents, especially foreigners living and working in the Czech Republic, are available only in a limited form.

All data in the Tourism Employment Module represent so called home employment concepts, meaning related to people working within the economic territory of Czech Republic. In contrast to the national interpretation this concept includes non-residents working in the Czech Republic and on the contrary residents working abroad are not included. Most of the published information categorizes working persons as employed and self-employed. Basic unit is the number of physical entities. In the case of number of jobs this is raised by various second and other employments.

Main published indicators

- **Employees** – are defined as all persons, who are working based on a contract for another residential institutional unit and accept a reward (recorded as “employee reimbursements”). Persons are included in employees in the event that they do not also have their own profit-making activity, which represents their fundamental activity. Persons, who temporarily do not work, are also considered employees with the presumption that they have formal employment.
- **Self-employed** – are persons, who are the sole owners or a co-owners of non-associated companies, where they are working, with the exception of non-associated companies classified as quasi-companies. They are doing business and work with paid employees or without them. Self supportive persons are classified here in the

činné se zde klasifikují v případě, že nejsou zároveň v placeném zaměstnání, které představuje jejich hlavní činnost; v takovém případě se zařadí mezi zaměstnance. Zahrnují se naopak spolupracující členové domácnosti majitele firmy, pro které je činnost ve firmě hlavním zaměstnáním.

- **Pracovní místo (resp. zaměstnání)** – definuje se jako explicitní nebo implicitní smlouva mezi osobou a rezidentskou institucionální jednotkou o výkonu práce za odměnu po stanovenou dobu nebo do dalšího oznámení – výpovědi. Jsou zde zahrnuta druhá a další zaměstnání stejné osoby. Naopak jsou vyloučeny osoby, které dočasně nepracují, ale mají tzv. formální pracovní poměr (formální vztah k zaměstnání).
- **Množství práce v pracovních hodinách** – představuje souhrnný počet hodin skutečně odpracovaných zaměstnancem nebo sebezaměstnanou osobou během účetního období v případě, že jejich produkce je v rámci vymezených hranic výroby.
- **Ekvivalent plné pracovní doby** – rovná se počtu zaměstnání na plnou pracovní dobu a definuje se jako podíl celkového počtu odpracovaných hodin a průměrného ročního počtu odpracovaných hodin v zaměstnání na plný úvazek na ekonomickém území.

Podrobnější informace naleznete na www.czso.cz

case that they are not also in paid employment, which represents their main activity; in such a case they are classified as employees. On the other hand these include cooperating members of company owner's household, for whom the activity in the company is the main employment.

- **Working position (or rather employment)** – is defined as explicit or implicit contract between a person and a residential institutional unit on work performance for the determined period or until further notice – termination notice. Included here are second and other employments of the same person. On the contrary who is excluded are persons, who are temporarily not working, but they have a so called formal employment (formal relation to employment).
- **Amount of work during working hours** – represents a total number of hours actually worked by the employee and self-employed person during an accounting period in the event that their production is within the scope of defined production borders.
- **Equivalent of full time working hours** – equals number of full time employments and is defined as a share of the total number of hours worked and average annual number of hours worked in full time employment within the economic territory.

More detailed information is found at www.czso.cz

Tab. 3.7.1 Souhrnné ukazatele zaměstnanosti v národním hospodářství a cestovním ruchu v ČR v letech 2003-2006^{1*}

Aggregate Indicators of the Employment in the National Economy and Tourism in the Czech Republic in 2003-2006^{1*}

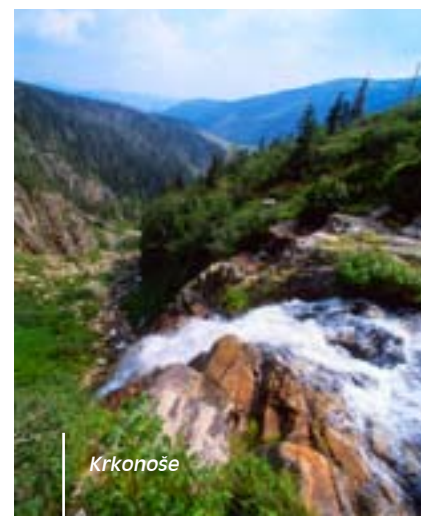
	2003	2004	2005	2006
Počet zaměstnaných osob v národním hospodářství <i>Number of People Employed in the National Economy</i>	4 923 446	4 940 371	4 988 347	5 081 960
v tom / incl.: sebezaměstnaní / <i>Self-employed</i> ²	942 279	929 312	898 181	929 688
zaměstnanci / <i>Employees</i>	3 981 167	4 011 059	4 090 166	4 152 272
Počet pracovních míst v národním hospodářství <i>Number of Jobs in the National Economy</i> ³	4 899 280	4 906 374	4 961 200	5 047 221
v tom / incl.: sebezaměstnaní / <i>Self-employed</i> ²	962 154	939 655	914 299	938 912
zaměstnanci / <i>Employees</i>	3 937 126	3 966 719	4 046 901	4 108 309
Počet zaměstnaných osob v cestovním ruchu <i>Number of People Employed in Tourism</i>	228 620	232 097	237 890	239 465
v tom / incl.: sebezaměstnaní / <i>Self-employed</i> ²	57 849	59 176	56 599	58 679
zaměstnanci / <i>Employees</i>	170 772	172 920	181 291	180 786
Podíl ČR na celkové zaměstnanosti – zaměstnané osoby (v %) <i>Ratio on Total Employment – People Employed (%)</i>	4,64	4,70	4,77	4,71
Počet pracovních míst v cestovním ruchu <i>Number of Jobs in Tourism</i> ³⁾	225 804	228 196	234 671	235 744
v tom / incl.: sebezaměstnaní / <i>Self-employed</i> ²	57 402	58 462	56 253	58 405
zaměstnanci / <i>Employees</i>	168 402	169 734	178 418	177 339
Podíl ČR na celkové zaměstnanosti – pracovní místa (v %) <i>Tourism Ratio on Total Employment – Jobs (%)</i>	4,61	4,65	4,73	4,67

¹ Rok 2005 semi-definitivní data, rok 2006 předběžná data
Year 2005 semi-definitive data, year 2006 preliminary data

² Vyjadřuje počet pracujících majitelů firmy a spolupracujících členů domácnosti, pro které je činnost ve firmě hlavním zaměstnáním
It includes a number of owners of enterprises and their family members whose activity in the enterprise is main job

³ Počet pracovních míst přepočtený na plný úvazek
Number of jobs in full-time equivalents

* Roční průměr počtu zaměstnaných osob v hlavním zaměstnání
Annual average number of people employed in main job

Krkonoše

3.8 Mezinárodní srovnání

Kapitola se zabývá mezinárodním srovnáním statistických údajů o cestovním ruchu za vybrané státy Evropské unie. Dle Směrnice Rady 95/57 z 23. listopadu 1995 o sběru statistických informací v oblasti cestovního ruchu mají členské státy za povinnost pravidelně zasílat data za svou národní oblast kapacit hromadných ubytovacích zařízení cestovního ruchu (část A „Směrnice“) a za oblast návštěvnosti zmíněné kategorie ubytovacích zařízení (část B „Směrnice“). Podkapitoly A a B tvoří tzv. „nabídkovou stranu“ odvětví cestovního ruchu. Konečně část C dokumentu zahrnuje ukazatele za výjezdový a domácí cestovní ruch rezidentů členské země. Údaje za statistiku cestovního ruchu jednotlivých členských států shromažďuje Statistický úřad Evropské unie se sídlem v Lucemburku (Eurostat), kam jsou ve čtvrtletní periodicitě zasílány členskými státy údaje v menší podrobnosti, roční data obsahují více strukturované členění údajů o cestovním ruchu jednotlivých zemí. Z jeho databáze jsou použity následující statistické výstupy.

Tab. 3.8.1 Kapacity hromadných ubytovacích zařízení cest. ruchu ve vybraných evropských zemích v roce 2008
Capacity of Collective Accommodation Establishments of Tourism in Selected European Countries, in 2008

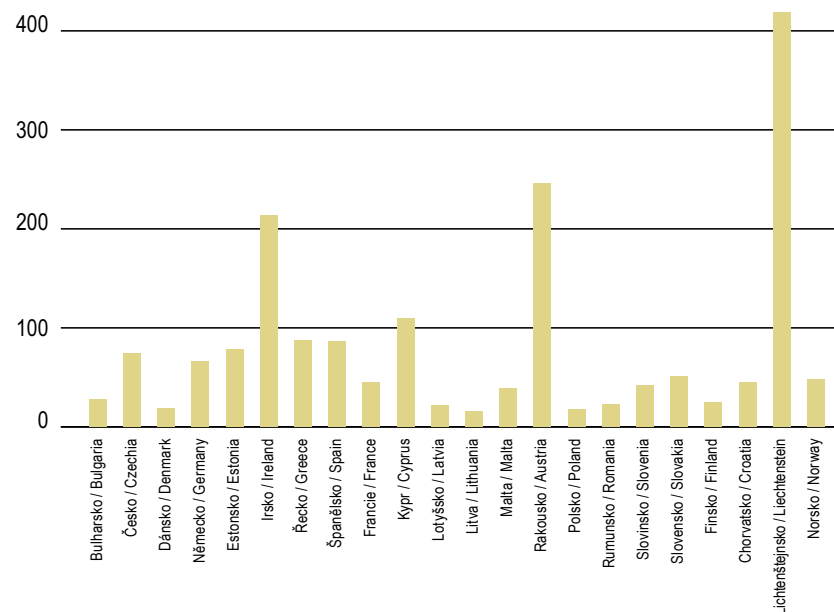
	zařízení celkem <i>Number of Establishments Total</i>	z toho: hotely apod. zařízení <i>from it: Hotels and Similar Establishments</i>
Bulharsko / Bulgaria	2 128	1 646
Česká republika / Czech Republic	7 705	4 483
Dánsko / Denmark	1 058	470
Německo / Germany	53 959	35 891
Estonsko / Estonia	1 048	368
Irsko / Ireland	9 430	3 947
Řecko / Greece	9 706	9 385
Španělsko / Spain	39 002	18 026
Francie / France	28 667	17 970
Kypr / Cyprus	869	708
Lotyšsko / Latvia	491	387
Litva / Lithuania	542	365
Malta / Malta	162	155
Rakousko / Austria	20 438	13 756
Polsko / Poland	6 857	2 642
Rumunsko / Romania	4 884	4 362
Slovensko / Slovenia	850	410
Slovensko / Slovakia	2 767	1 313
Finsko / Finland	1 349	901
Chorvatsko / Croatia	1 985	835
Lichtenštejnsko / Liechtenstein	148	45
Norsko / Norway	2 287	1 108

Zdroj / Source: Eurostat

3.8 International statistics

Chapter is focused on international comparison of statistical data on tourism for select European Union states. In accordance with the Council Directive 95/57 from November 23rd 1995 on collection of statistical information in tourism the member states are obligated to regularly send data on tourism collective accommodation establishments of their national area (Part A of the “Directive”), on visitor rate in above mentioned category of accommodation facility (Part B of the “Directive”). Sub-Chapters A and B create a so called “supply side” of tourism. Finally Part C of the document includes indicators for outgoing and domestic tourism of member state residents. Information of lesser detail are sent quarterly, annually contain more structured segmentation of information on member state tourism. Information about tourism statistics for individual member states is collected by the European Union Statistical Office that resides in Luxembourg. The following statistical outputs are used from its database.

Graf 3.8.1 Kapacity hromadných ubytovacích zařízení cest. ruchu ve vybraných evropských zemích v roce 2008 (počet zařízení na 100 tis. obyvatel)
Capacity of Collective Accommodation Establishments of Tourism in Selected European Countries, in 2008 (Number of Establishments per 100 thous. Capitas)

Tab. 3.8.2 Kapacity ubytovacích zařízení cestovního ruchu vybraných evropských zemí v roce 2008
Capacity of Accommodation Establishments of Tourism Selected European Countries, in 2008

	hotely a pod. zařízení <i>Hotels and Similar Establishments</i>		hromadná ubytovací zařízení včetně hotelů celkem <i>Collective Accommodation Establishments Total (Hotels Included)</i>		
	počet pokojů <i>Number of Rooms</i>	počet lůžek <i>Number of Bedrooms</i>	počet lůžek na 100 tis. obyv. <i>Number of Beds for 100 thous. Inhabitants</i>	počet lůžek <i>Number of Bedrooms</i>	počet lůžek na 100 tis. obyv. <i>Number of Beds for 100 thous. Inhabitants</i>
Bulharsko / Bulgaria	107 990	239 706	3 140	271 672	3 560
Česká republika / Czech Republic	111 891	258 076	2 490	466 832	4 500
Dánsko / Denmark	37 560	73 491	1 340	384 872	7 030
Německo / Germany	915 577	1 676 738	2 040	3 270 770	3 980
Estonsko / Estonia	14 565	29 760	2 220	46 940	3 500
Irsko / Ireland	72 946	168 660	3 830	232 583	5 280
Řecko / Greece	375 067	715 857	6 380	804 429	7 170
Španělsko / Spain	840 171	1 685 118	3 700	3 159 053	6 980
Francie / France	627 825	1 255 650	1 960	5 769 307	9 020
Kypr / Cyprus	42 898	85 681	10 860	90 398	11 450
Lotyšsko / Latvia	11 646	23 541	1 040	29 591	1 300
Litva / Lithuania	11 141	22 024	650	33 511	1 000
Malta / Malta	17 765	38 876	9 480	39 818	9 710
Rakousko / Austria	286 571	579 758	6 970	958 484	11 520
Polsko / Poland	103 705	210 507	550	596 998	1 570
Rumunsko / Romania	116 903	237 917	1 100	294 210	1 370
Slovinsko / Slovenia	17 706	34 480	1 720	70 196	3 490
Slovensko / Slovakia	33 966	70 113	1 300	165 643	3 070
Finsko / Finland	55 485	120 621	2 280	215 518	4 070
Chorvatsko / Croatia	75 996	163 546	3 690	485 439	10 940
Lichtenštejnsko / Liechtenstein	624	1 195	3 380	-	-
Norsko / Norway	72 406	157 266	3 320	499 349	10 540

Zdroj / Source: Eurostat

Tab. 3.8.3 Celkový počet přenocování hostů v hromadných ubyt. zařízeních vybraných evropských států v roce 2008

Total Number of Overnight Stays of Guests at Collective Accommod. Establishments of Tourism in Selected European Countries, in 2008

	počet přenocování v hotelech a pod. zařízeních Number of Overnight Stays Total at Hotels and Similar Establishments		počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních (včetně hotelů) Number of Overnight Stays at Other Collective Accommodation Establishments (Hotels Included)	
	tuzemští hosté Domestic Guests	zahraniční hosté Foreign Guests	tuzemští hosté Domestic Guests	zahraniční hosté Foreign Guests
Bulharsko / Bulgaria	5 369 953	11 640 780	6 391 469	11 791 454
Česká republika / Czech Republic	9 686 059	17 740 781	19 296 452	19 987 022
Dánsko / Denmark	6 279 177	4 551 784	19 108 832	8 918 197
Německo / Germany	173 027 793	45 218 023	267 636 330	56 239 679
Estonsko / Estonia	1 119 875	2 727 007	1 669 550	2 932 662
Španělsko / Spain	113 011 482	155 379 267	151 659 680	224 110 532
Francie / France	130 555 267	71 725 224	194 048 978	106 993 811
Kypr / Cyprus	1 158 612	13 151 048	1 171 421	13 208 954
Lotyšsko / Latvia	941 103	1 913 494	1 385 445	2 115 618
Litva / Lithuania	1 057 319	1 544 487	1 622 510	1 626 829
Malta / Malta	335 032	7 415 908	336 426	7 581 137
Rakousko / Austria	21 902 813	60 462 189	29 978 727	74 730 956
Polsko / Poland	17 300 273	7 939 328	46 472 281	10 173 237
Rumunsko / Romania	16 580 047	3 251 357	17 366 737	3 359 244
Slovinsko / Slovenia	1 943 440	3 659 282	3 466 086	4 704 972
Slovensko / Slovakia	3 684 472	3 977 836	7 114 284	5 144 831
Finsko / Finland	11 339 103	4 767 662	13 963 066	5 502 554
Chorvatsko / Croatia	2 946 199	17 604 550	4 629 337	33 902 735
Lichtenštejnsko / Liechtenstein	429 153	131 095	15 881	171 425
Norsko / Norway	3 400	4 871 237	20 448 582	8 119 045

Zdroj / Source: Eurostat

Tab. 3.8.4 Počet delších cest (4 a více přenocování) rezidentů vybraných evropských států v roce 2008
Long Trips (4 overnight stays and more) Residents of Selected European Countries, in 2008

	počet delších cest Number of Long Trips			počet delších cest na 100 tis. obyvatel Number of Long Trips for 100 thous. Inhabitants		
	cesty celkem Trips Total	v tom / including		cesty celkem Trips Total	v tom / including	
		tuzemské cesty Domestic Trips	zahraniční cesty Trips Abroad		tuzemské cesty Domestic Trips	zahraniční cesty Trips Abroad
Belgie / Belgium	7 357 353	1 256 392	6 100 961	96 290	16 440	79 850
Bulharsko / Bulgaria	2 476 297	2 002 245	474 052	32 420	26 210	6 210
Česká republika / Czech Republic	9 905 864	4 919 302	4 986 562	95 430	47 390	48 040
Německo / Germany	103 823 013	45 220 022	58 602 991	126 280	55 000	71 280
Estonsko / Estonia	39 282 166	33 641 579	5 640 587	-	-	-
Kypr / Cyprus	891 374	194 433	696 941	112 940	24 640	88 300
Lotyšsko / Latvia	944 424	338 999	605 425	28 060	10 070	17 990
Litva / Lithuania	1 394 720	529 453	865 267	61 420	23 320	38 100
Lucembursko / Luxembourg	754 792	3 026	751 766	156 010	620	155 390
Maďarsko / Hungary	7 144 151	4 336 790	2 807 361	71 120	43 170	27 950
Nizozemsko / Netherlands	19 320 000	6 601 000	12 718 000	117 760	40 240	77 520
Rakousko / Austria	8 568 600	3 226 318	5 342 283	103 000	38 780	64 220
Rumunsko / Romania	5 474 438	4 687 385	787 053	25 440	21 780	3 660
Slovinsko / Slovenia	1 584 227	427 091	1 157 136	78 810	21 250	57 560
Slovensko / Slovakia	4 653 009	2 272 501	2 380 508	86 160	42 080	44 080
Finsko / Finland	6 789 000	4 596 000	2 193 000	128 080	86 710	41 370

Zdroj / Source: Eurostat

Programové financování v cestovním ruchu
Programme Funding in Tourism

4.1 Možnosti financování cestovního ruchu z evropských fondů v letech 2007–2013

Pro cestovní ruch jsou v Programovacím období 2007–2013 relevantní tyto programy: Integrovaný operační program (IOP), Regionální operační programy (ROP), Programy přeshraniční spolupráce a Program rozvoje venkova (PRV). Jednotlivé programy v současné době představují hlavní nástroje realizace Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2007–2013.

Integrovaný operační program (IOP)

Tento program je obecně zaměřen na zefektivnění fungování veřejné správy a lepší využití potenciálu území prostřednictvím národních systémových intervencí, přičemž cestovní ruch je zde chápán jako jedna z těchto intervencí. Řídícím orgánem IOP je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a cestovní ruch je zde podporován v rámci prioritní oblasti č. 4 – Národní podpora cestovního ruchu. Tato prioritní oblast je koncipována jako víceúčelová, a tak všechny aktivity mohou být realizovány na celém území ČR, včetně hlavního města Praha, jako národní a systémové intervence, jejichž realizace by např. na regionální úrovni ztratila smysl. Celkem je v IOP alokováno, včetně národních zdrojů, cca 77,5 mil. eur. Konečnými příjemci z programu jsou MMR, CzechTourism, NNO a profesní sdružení s přesně vymezenou působností.

Regionální operační programy (ROP)

Hlavním finančním zdrojem v oblasti cestovního ruchu se v programovacím období 2007–2013 stalo celkem sedm regionálních operačních programů (ROP), jež jsou samostatně řízeny příslušnou regionální radou daného regionu soudržnosti. Celkově je v ROP alokováno na cestovní ruch včetně národních a soukromých zdrojů cca 981,9 mil. eur. ROP mají na cestovní ruch určenou většinou jednu prioritní osu, v níž je pokryto široké spektrum oblastí podpory. Konečnými příjemci jsou téměř všechny subjekty v oblasti cestovního ruchu.

V rámci regionálních operačních programů mohou být financovány zejména aktivity zaměřené na vybudování nebo obnovu základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu – např. výstavba a rekonstrukce ubytovacích zařízení, turistických cest, rekonstrukce kulturních památek nebo technických zajímavostí pro využití v cestovním ruchu, rozvoj a obnova sportovních areálů využitelných primárně pro cestovní ruch, modernizace a rozvoj v oblasti lázeňství. Další oblasti podpory jsou určeny na marketing cestovního ruchu – např. marketingové kampaně, informační a komunikační technologie v oblasti řízení a propagace cestovního ruchu a další.

4.1 Options for financing tourism from European funds from 2007–2013

The following programmes are relevant to tourism in the Programme Period 2007–2013: The Integrated Operational Programme (IOP), Regional Operational Programmes (ROP), Cross-border Cooperation Programmes and the Rural Development Programme (RDP). These individual programmes currently represent the main implementation instruments of the Concept of the Czech state tourism policy for the 2007–2013 period.

The Integrated Operational Programme (IOP)

- This programme is focused on improved efficiency in the operation of public administration and better use of territorial potential through the use of national systemic interventions, with tourism considered to be one of these interventions. The managing authority for the IOP is the Czech Ministry for Regional Development which supports tourism as part of priority area No. 4 – National Tourism Support. This priority area is conceived as being multi-targeted, so that all activities can be implemented throughout the Czech Republic including Prague, as national and systemic interventions, whose implementation would make no sense at regional level. A total of some 77.5 million EUR is allocated within the IOP including national funds. The end recipients of the programme are the Czech Ministry for Regional Development, CzechTourism, the National Authority and professional associations with clearly defined competencies.

Regional Operational Programmes (ROP)

The main sources of funds for tourism in the programme period 2007–2013 became the seven Regional Operational Programmes (ROPS) which are independently managed by the relevant Regional Council of the given Cohesion Region. A total of approx 981.9 million EUR has been allocated to tourism within the ROPs, including national and private funds. For the most part ROPs have only one priority axis intended for tourism; this covers a wide spectrum of support areas. The end recipients are almost always all subjects in the area of tourism.

As part of the Regional Operational Programmes, activities that can be financed are focussed in particular on the construction or renewal of basic and support tourist infrastructure, such as the building and reconstruction of accommodation, tourism routes, the reconstruction of cultural monuments or technical points of interest for use in tourism, the development and renewal of sports facilities to be used mainly for tourism, and modernisation and development in spa facilities. Further support areas are intended for the marketing of tourism, for example, marketing campaigns, information and communication technologies in tourism management and promotion, and others.

Tab. 4.1.1 Plánovaná alokace Integrovaného operačního programu
Planned allocations from the Integrated Operational Programme

Číslo priority / oblasti intervence Priority No. / Intervention area	Název priority / oblasti intervence / aktivity Name of priority / intervention area / Activity	Zdroje 2007-2013 v EUR / 2007-2013 funds in EUR				
		EU	Státní rozpočet State Budget	Celkem veřejné zdroje Total Public Funds	Soukromé zdroje Private Funds	Celkem Total
4a	Národní podpora cestovního ruchu (cil Konvergence) <i>National Tourism Support (Convergence Objective)</i>	60 567 416	10 688 368	71 255 784	719 755	71 975 539
4.1a	Národní podpora cestovního ruchu <i>National Tourism Support</i>					
	a) zavedení národního informačního a rezervačního systému <i>a) Introduction of a national information and reservation system</i>	7 268 090	1 282 604	8 550 694		8 550 694
	b) zavádění a informační podpora národních a mezinárodních standardů ve službách CR <i>b) Introduction and information support for national and international standards in tourism services</i>	11 507 809	2 030 790	13 538 599		13 538 599
	c) podpora marketingu na národní úrovni a tvorby zdrojových databází <i>c) Support for marketing at national level and creation of source databases</i>	14 536 180	2 565 208	17 101 388		17 101 388
	d) prezentace propagace kultur a přírodního dědictví, pro CR na národní úrovni <i>d) Presentation of cultural promotion and natural heritage for tourism at national level</i>	7 268 090	1 282 604	8 550 694	719 755	9 260 449
	e) podpora prezentace ČR jako destinace CR <i>e) Support for presenting the Czech Republic as a tourist destination</i>	19 987 247	3 527 162	23 514 406		23 514 406
4b	Národní podpora cestovního ruchu (cil RKaZ) <i>National Tourism Support</i>	4 659 032	822 182	5 481 214	55 366	5 536 580
4.1b	Národní podpora cestovního ruchu <i>National Tourism Support</i>					
	a) zavedení národního informačního a rezervačního systému <i>a) Introduction of a national information and reservation system</i>	559 084	98 662	657 746		657 746
	b) zavádění a informační podpora národních a mezinárodních standardů ve službách CR <i>b) Introduction and information support for national and international standards in tourism services</i>	885 216	156 214	1 041 430		1 041 430
	c) podpora marketingu na národní úrovni a tvorby zdrojových databází <i>c) Support for marketing at national level and creation of source databases</i>	1 118 168	197 324	1 315 492		1 315 492
	d) prezentace propagace kulturního a přírodního dědictví, pro CR na národní úrovni <i>d) Presentation of cultural promotion and natural heritage for tourism at national level</i>	559 084	98 662	657 746	55 366	713 112
	e) podpora prezentace ČR jako destinace CR <i>e) Support for presenting the Czech Republic as a tourist destination</i>	1 537 480	271 320	1 808 800		1 808 800
Celkem <i>Total</i>		65 226 448	11 510 550	76 736 998	775 121	77 512 112

Zdroj: Prováděcí dokument ke Koncepci / Source: Accompanying documentation to the Concept • Více informací o Integrovaném operačním programu naleznete na stránkách: / For more information about the Integrated Operational Programme see the website: www.strukturalnifondy.cz.

Tab. 4.1.2 Plánovaná alokace Regionálních operačních programů
Planned allocations from the Regional Operational Programmes

Název programu <i>Programme Title</i>	Číslo a název prioritní osy/číslo a název oblasti podpory <i>Number and Title of the priority axis/Number and Title of the Support Area</i>	Zdroje 2007-2013 v EUR / 2007-2013 funds in EUR			
		EU	Státní rozpočet <i>State Budget</i>	Ostatní veřejné rozpočty <i>Other public funds</i>	Celkem <i>Total</i>
ROP Střední Čechy <i>ROP Central Bohemia</i>	Prioritní osa 2 – Cestovní ruch <i>Priority Axis 2 – Tourism</i>	100 635 091	8 879 567	8 879 568	118 394 226
	Oblast podpory 2.1 – Podnikatelská infrastruktura a služby CR <i>Support area 2.1 – Business infrastructure and services in tourism</i>	30 190 527	2 663 870	2 663 870	35 518 267
	Oblast podpory 2.2 – Veřejná infrastruktura a služby CR <i>Support area 2.2 – Public infrastructure and services in tourism</i>	60 381 055	5 327 740	5 327 740	71 036 536
	Oblast podpory 2.3 – Propagace a řízení turistických destinací Středočeského kraje <i>Support area 2.3 – Promotion and management of tourist destinations Central Bohemia</i>	10 063 509	887 957	887 957	11 839 423
ROP Jihozápad <i>ROP South-West</i>	Prioritní osa 3 – Rozvoj cestovního ruchu <i>Priority Axis 3 – Tourism Development</i>	123 930 251	11 175 592	10 694 452	145 800 295
	Oblast podpory 3.1 – Rozvoj infrastruktury CR <i>Support area 3.1 – Development of tourism infrastructure</i>	84 272 571	8 179 396	6 692 234	99 144 201
	Oblast podpory 3.2 – Revitalizace památek, a využití kulturního dědictví v rozvoji CR <i>Support area 3.2 – Revitalisation of monuments and the use of cultural heritage in tourism development</i>	32 221 865	2 274 485	3 411 726	37 908 076
	Oblast podpory 3.3 – Rozvoj služeb CR, marketing produktů CR <i>Support area 3.3 – Development of tourism services, marketing of tourism products</i>	7 435 815	721 711	590 492	8 748 018
ROP Jihovýchod <i>ROP South-East</i>	Prioritní osa 2 – Rozvoj udržitelného cestovního ruchu <i>Priority Axis 2 – Development of Sustainable Tourism</i>	133 844 671	11 809 824	11 809 824	157 464 319
	Oblast podpory 2.1 – Rozvoj infrastruktury pro CR <i>Support area 2.1 – Development of tourism infrastructure</i>	113 767 970	10 038 350	10 038 351	133 844 671
	Oblast podpory 2.2 – Rozvoj služeb v CR <i>Support area 2.2 – Development of tourism services</i>	20 076 701	1 771 474	1 771 473	23 619 648
ROP Severozápad <i>ROP North-West</i>	Prioritní osa 4 – Udržitelný rozvoj CR <i>Priority Axis 4 – Sustainable Tourism Development</i>	142 618 188	12 583 958	12 583 958	167 786 104
	Oblast podpory 4.1 – Budování a rozvoj aktivit a infrastruktury CR <i>Support area 4.1 – Building and development of tourism activities and infrastructure</i>	89 150 629	7 866 232	7 866 232	104 883 093
	Oblast podpory 4.2 – Zlepšování kvality a nabídky ubytovacích a stravovacích zařízení <i>Support area 4.2 – Improving the quality and number of accommodation and catering establishments</i>	43 484 286	3 836 850	3 836 850	51 157 985
	Oblast podpory 4.3 – Podpora marketingu, tvorby a rozvoje CR <i>Support area 4.3 – Tourism marketing, creation and development support</i>	9 983 273	880 877	880 877	11 745 026
ROP Severovýchod <i>ROP North-East</i>	Prioritní osa 3 – CR <i>Priority axis 3 – Tourism</i>	144 420 673	12 743 001	12 743 003	169 906 677
	Oblast podpory 3.1 – Rozvoj zákl. infrastruktury a doprovod. aktivit v CR <i>Support area 3.1 – Development of basic infrastructure and accompanying tourism activities</i>	132 867 021	11 723 561	11 723 562	156 314 144
	Oblast podpory 3.2 – Marketingové a koordinační aktivity <i>Support area 3.2 – Marketing and coordination activities</i>	11 553 652	1 019 440	1 019 441	13 592 533
ROP Střední Morava <i>ROP Central Moravia</i>	Prioritní osa 3 – Cestovní ruch <i>Priority Axis 3 – Tourism</i>	121 617 041	10 730 915	10 730 915	143 078 871
	Oblast podpory 3.1 – Integrovaný rozvoj CR <i>Support area 3.1 – Integrated tourism development</i>	26 755 749	2 360 801	2 360 801	31 477 352
	Oblast podpory 3.2 – Veřejná infrastruktura CR <i>Support area 3.2 – Public tourism infrastructure</i>	26 755 749	2 360 801	2 360 801	31 477 352
	Oblast podpory 3.3 – Podnikatelská infrastruktura CR <i>Support area 3.3 – Business tourism infrastructure</i>	60 808 521	5 365 458	5 365 458	71 539 435
	Oblast podpory 3.4 – Propagace a řízení <i>Support area 3.4 – Promotion and management</i>	7 297 022	643 855	643 855	8 584 732
ROP Moravskoslezsko <i>ROP Moravia-Silesia</i>	Prioritní osa – Podpora prosperity regionu <i>Priority Axis – Support for prosperity in the region</i>	182 245 724*	16 080 505*	16 080 504*	214 406 733*
	Oblast podpory 2.2 – Rozvoj cestovního ruchu <i>Support area 2.2 – Tourism development</i>	63 239 266	5 579 935	5 579 935	74 399 136
	Oblast podpory 2.4 – Marketing regionu <i>Support area 2.4 – Marketing of the region</i>	4 282 775	377 892	377 892	5 038 559
Celkem <i>Total</i>		834 587 956	73 880 684	73 399 547	981 868 187

Zdroj: Prováděcí dokument ke Koncepci / Source: Accompanying documentation to the Concept • Více informací o Regionálních operačních programech naleznete na stránkách: / For more information on the Regional Operational Programmes see the website: www.strukturalnifondy.cz.

Programy přeshraniční spolupráce

Programy na podporu přeshraniční spolupráce na všech hranicích ČR pro období 2007-2013 s 85% finanční podporou EU jsou určeny pro neziskový sektor. Na každé státní hranici se finanční prostředky obou sousedních stran slučují do jedné společné částky, celkově určené pro obě přilehlé části pohraničí, které jsou pro účely programu sloučené do společně vymezené oboustranné pohraniční oblasti. Podíly podpory cestovního ruchu jsou zde diferencované dle jednotlivých společných pohraničních území. Celkově bude v těchto programech na cestovní ruch společně využitelných cca 190 mil. eur finančních prostředků, které budou postupně využívány na jednotlivé projekty.

V tomto programovacím období jsou k dispozici tyto operační programy přeshraniční spolupráce:

OP Bavorsko – Česká republika

Prioritní osa 1 – Hospodářský rozvoj, lidské zdroje a sítě; Oblast podpory – Cestovní ruch, volný čas a rekreace;

OP Sasko – Česká republika

Prioritní osa 2 – Rozvoj hospodářství a cestovního ruchu;

OP Rakousko – Česká republika

Prioritní osa 1 – Socioekonomický rozvoj, cestovní ruch a transfer know-how;

OP Slovensko – Česká republika

Prioritní osa 1 – Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničního regionu a spolupráce;

OP Česká republika – Polsko

Prioritní osa 2 – Zlepšení podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu.

Více informací o programech přeshraniční spolupráce naleznete na stránkách www.strukturalnifondy.cz

Program rozvoje venkova (PRV)

Významným finančním zdrojem je rovněž Program rozvoje venkova, který je samostatně financován v rámci společné zemědělské politiky EU z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Řídicím orgánem programu je Ministerstvo zemědělství. Cestovní ruch je v tomto programu chápán jako příležitost pro diverzifikaci ekonomických aktivit na venkově, čímž významně přispívá k rozvoji nezemědělské produkce. Celkově je na podporu rozvoje cestovního ruchu v tomto programu alokováno v opatření 1.3 Podpora cestovního ruchu, včetně veřejných a soukromých zdrojů, cca 144,8 mil. eur, ze kterých budou podporovány projekty zaměřené zejména na budování rekreační infrastruktury a zajištění služeb pro pěší a vodní turistiku, lyžování, budování vinařských stezek a hipostezek.

Cross-border Cooperation Programmes

Programmes to support cross-border cooperation on all Czech Republic borders for the 2007-2013 period, with 85% financial support from the EU, are intended for the non-profit sector. On each state border, funds from both neighbouring parties are combined into one joint amount, intended for both adjoining areas of the border zone, which, for the purposes of the programme, are combined into one jointly defined bilateral border area. Shares of tourism support are differentiated here according to the individual joint border territories. In total, there will be approximately 190 million EUR in funding in jointly usable programmes in tourism; this will be dispensed progressively on specific projects.

During the programme period the following Cross-border Cooperation Operational Programmes are available:

Bavaria – Czech Republic Operational Programme

Priority Axis 1 – Economic development, human resources and networks; Support area – Tourism, leisure time and recreation.

Saxony – Czech Republic Operational Programme

Priority Axis 2 – Development of the Economy and Tourism

Austria – Czech Republic Operational Programme

Priority Axis 1 – Socio-economic development, tourism and know-how transfer.

Slovakia – Czech Republic Operational Programme

Priority Axis 1 – Support for socio-cultural and economic development of the cross-border region and cooperation.

Poland – Czech Republic Operational Programme

Priority Axis 2 – Improving the conditions for development of the business environment and tourism.

For more information on cross-border cooperation programmes see the www.strukturalnifondy.cz website

Rural Development Programme (RDP)

The Rural Development Programme is also an important source of funding; this is independently financed as part of the EU Common Agricultural Policy from the European Agricultural Fund for Rural Development. The managing authority for the programme is the Ministry of Agriculture. In this programme tourism is taken to be an opportunity for diversifying economic activities in the countryside, through which it contributes significantly to the growth in non-agricultural output. In total approximately 144.8 million EUR are allocated to tourism development support in this programme under Measure 1.3 Tourism Support, including public and private funds; from this there will be support, in particular, for projects focussed on the building of recreational infrastructure and arranging services for walking and water tourism, skiing, vineyard trails and horse riding trails.

Tab. 4.1.3 Plánovaná alokace Programu rozvoje venkova
Planned Allocation from the Rural Development Programme

Číslo priority / oblasti intervence <i>Priority No. / Intervention area</i>	Název priority / oblasti intervence / aktivity <i>Name of priority / Intervention area / Activity</i>	Zdroje 2007-2013 v EUR / 2007-2013 funds in EUR				
		EU	Státní rozpočet <i>State Budget</i>	Celkem veřejné zdroje <i>Total Public Funds</i>	Soukromé zdroje <i>Private Funds</i>	Celkem <i>Total</i>
	Osa III <i>National Tourism Support (Convergence Objective)</i>	476 665 225	158 888 409	635 553 634	406 983 831	1 042 537 465
	Opatření 1.3. Podpora cestovního ruchu <i>National Tourism Support</i>	59 583 153	19 861 051	79 444 204	65 320 790	144 764 994

Zdroj: Prováděcí dokument ke Koncepci / *Source: Accompanying documentation to the Concept* • Více informací o Programu rozvoje venkova naleznete na stránkách: / *For more information on the Rural Development Programme see the website: www.mze.cz.*

4.2 Projekty realizované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR v Operačním programu Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ) – spolufinancovaném z Evropského sociálního fondu (ESF)

Rozvoj cestovního ruchu v ČR vyžaduje, kromě budování kvalitní infrastruktury a nabídky produktů, současně vytváření podmínek pro přípravu a výchovu kvalifikované pracovní síly, která by tomuto odvětví zaručila trvale konkurenceschopnou nabídku služeb pro dosažení výkonů srovnatelných s okolními státy. Vzdělávání pracovníků je klíčovým prvkem a nástrojem rozvoje lidských zdrojů.

Operační program Rozvoj lidských zdrojů umožňoval čerpání prostředků z Evropského sociálního fondu v České republice. Zmíněný fond byl finančním nástrojem při realizování Evropské strategie zaměstnanosti. Orgánem zodpovědným za řízení pomoci z ESF je v ČR Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Realizátorem projektů – tzv. konečným příjemcem v opatření 4.2 Specifické vzdělávání, je v oblasti cestovního ruchu Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, a to již od roku 2005. Realizaci a administraci projektů v rámci ministerstva zabezpečoval Odbor cestovního ruchu. Celkem bylo realizováno sedm projektů, z toho šest vzdělávacích a jeden projekt zaměřený na evaluaci vzdělávání v oblasti cestovního ruchu a výstupů ze vzdělávacích projektů. Celková finanční alokace projektů činila 8,52 mil. eur.

V roce 2008 byly ukončeny projekty:

1. Školení a vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu
2. Odborná školení a vzdělávání pracovníků územní veřejné správy v oblasti cestovního ruchu
3. Informace pro cestovní ruch
4. Destinační management a vytváření produktů v cestovním ruchu
5. Event marketing v cestovním ruchu
6. Školení pro úředníky územní veřejné správy a zaměstnance v cestovním ruchu v podmínkách rozvoje cestovního ruchu v chráněných krajinných územích
7. Zkvalitnění profesní přípravy a vzdělávání v cestovním ruchu – projekt byl ukončen k 30. červnu 2009

Jednotlivé systémové projekty byly tématicky zaměřené na cílové skupiny – tomu odpovídají témata, která byla zvolena pro vzdělávání. Vzdělávání bylo určeno pouze pro mimopražské zájemce. Vzdělávací programy, semináře nebo odborné publikace byly vytvářeny na základě požadavků realizátora projektů.

Nedílnou součástí všech vzdělávacích programů byly i jejich e-learningové moduly. Všechny výukové materiály nebo odborné publikace, které vznikly v rámci systémových projektů, jsou dostupné pro veřejnost a jsou umístěny v e-knihovně na www.mmr.cz pod záložkou Cestovní ruch. Nově vzniklé materiály tak vytvořily základ pro celoživotní mimoškolní vzdělávání a e-knihovnu.

4.2 Projects implemented by the Czech Ministry for Regional Development under the Development of Human Resources Operational Programme (OP DHR) – co-financed by the European Social Fund

In addition to the building of high-quality infrastructure and the provision of products, the growth of tourism in the Czech Republic also requires the creation of conditions for the preparation and training of qualified staff who can guarantee a continually competitive service offering in order to achieve standards comparable with neighbouring countries. The training of workers is a key element and instrument in the development of human resources.

The Development of Human Resources Operational Programme permitted the use of funds in the Czech Republic from the European Social Fund (ESF), a financial instrument in the implementation of the European employment strategy. In the Czech Republic, the body responsible for setting up help from the ESF is the Ministry of Labour and Social Affairs.

Since 2005, in the area of tourism, the project implementer, i.e. the final recipient in Measure 4.2 Specific Training, has been the Ministry for Regional Development. The implementation and administration of projects within the Ministry is arranged by the Department of Tourism. In total 7 projects have been implemented of which 6 are training and 1 focussed on evaluating training in tourism and the outcomes of training projects. The total financial allocation for projects was 8.52m EUR.

In 2008, the following projects were completed:

1. Training and education for employees in tourism.
2. Specialist training and education for civil servants operating in the public administration of tourism.
3. Tourist information
4. Destination management and product creation in tourism
5. Event marketing in tourism
6. Training for public administration civil servants and tourism employees in the development conditions of tourism in protected areas.
7. The project entitled „Improving the Quality of Preparation and Training in Tourism” was completed by 30th June 2009.

Individual system projects were thematically focused on target groups – the topics which were selected for training match this. Training was intended only for interested parties from outside Prague. Training programmes, seminars and specialist publications were created on the basis of the project implementer's requirements.

An integral part of all the training programmes was also their e-learning modules. All teaching materials or specialist publications which were generated as part of the system projects are available to the public and are located in the e-library on www.mmr.cz under the Tourism book-mark, thus forming the basis for lifetime education.

Tab. 4.2.1 Finanční přehled
Financial Summary

Přehled čerpání (registrační číslo projektu) Funding Summary (Project Registration Number)	Celkem alokováno Total Allocated	Celkem vyčerpáno prostředky ESF* Total ESF* Funds Used	Celkem vyčerpáno prostředky SR** Total SR** Funds Used	Celkem vyčerpáno Total Used
CZ.04.1.03/4.2.00.1/0001	44 788 300,00	36 376 628,00	6 419 404,94	42 796 032,94
CZ.04.1.03/4.2.00.1/0002	43 247 500,00	27 499 621,18	4 852 874,33	32 352 495,50
CZ.04.1.03/4.2.00.1/0007	32 620 410,00	24 650 283,79	4 350 050,08	29 000 333,87
CZ.04.1.03/4.2.00.1/0008	32 451 061,00	25 666 342,78	4 529 354,61	30 195 697,39
CZ.04.1.03/4.2.00.1/0009	26 551 130,00	14 746 595,43	2 602 340,37	17 348 935,80
CZ.04.1.03/4.2.00.1/0011	6 498 502,00	4 628 977,43	816 878,37	5 445 855,80
CZ.04.1.03/4.2.00.2/0002	79 000 000,00	55 521 655,73	18 507 218,57	74 028 874,30

* ESF - Evropský sociální fond / ESF - European Structural Fund

** SR - Státní rozpočet / SR - State Budget

Tab. 4.2.2 Monitorovací indikátory
Monitoring Indicators

Počet podpořených osob – klientů služeb Number of persons supported – service clients	135 714
Celkem proškoleno lidí Total number of people trained	8 097
Počet podpořených projektů Number of projects supported	7
Počet podpořených vzdělávacích programů Number of training projects supported	88
Počet jednorázových vzdělávacích a osvětových akcí Number of one-off training and promotional events	17
Počet organizací, jejichž pracovníci byli vyškoleni Number of organisations whose employees were trained	3 366

Strahov – Teologický sál

4.3 Zkvalitnění profesní přípravy a vzdělávání v oblasti cestovního ruchu

Odbor cestovního ruchu MMR ČR realizoval a řídil v rámci Opatření 4.2 Specifické vzdělávání Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů 2004–2006 systémový projekt s názvem „Zkvalitnění profesní přípravy a vzdělávání v cestovním ruchu“, jenž byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem. Původní realizace projektu byla naplánována do konce roku 2008. S prodloužením programového období 2004–2006, bylo ukončení projektu posunuto do 30. června 2009.

Realizace tohoto projektu byla zabezpečena prostřednictvím dodavatelů, kteří byli vybráni v rámci výběrových řízení dle platného zákona o veřejných zakázkách. Realizační tým projektu se skládal z řídicího týmu Odboru cestovního ruchu, procesního manažera, odborného gestora, odborného grémia, zhotovitelů evaluací a metodik jednotlivých oblastí cestovního ruchu, zhotovitele souhrnné evaluace a dodavatele zajišťujícího publicitu projektu.

Cílem projektu bylo zajištění pomoci vytvořením konkurenceschopné pracovní síly, navýšení zaměstnanosti a zaměstnatelnosti a zvýšení kvality služeb v cestovním ruchu v celé České republice. Tohoto cíle mělo být dosaženo vytvořením systému evaluace formálního i neformálního vzdělávání a vytvořením vzdělávacího systému pro uspokojení vzdělávacích potřeb cílových skupin projektu v oblasti cestovního ruchu.

Projekt by měl pomoci zajistit kvalitu, efektivitu a vyšší funkčnost vzdělávání v oblasti cestovního ruchu ve všech oblastech vzdělávání – na úrovni středních škol s přihlédnutím k učňovskému školství, vyšších odborných škol, vysokých škol a dalších vzdělávacích zařízeních. Projekt se zabýval současným stavem a potřebami vzdělávání ve vztahu k trhu práce. Tato evaluace tedy zasáhla i do oblasti veřejné správy, zprostředkovatelů trhu práce, zaměstnavatelů a podnikatelů působících v cestovním ruchu.

V průběhu realizace projektu byly zpracovávány dílčí evaluace stavu a prognóz vývoje vzdělávacích potřeb cílových skupin v cestovním ruchu v oblastech vzdělávání a trhu práce. Navrhovaný systém byl chápán jako proces systematického shromažďování, třídění a vyhodnocování údajů, s cílem dalšího rozhodování pro zvýšení kvality a jeho efektivitu. Evaluace systému a jeho částí probíhala s použitím autoevaluace a externí evaluace na úrovni různých typů škol, veřejné správy, zaměstnavatelů a dalších subjektů, působících v cestovním ruchu, s využitím poznatků zprostředkovatelů na trhu práce a výsledků rekvalifikací v cestovním ruchu v působnosti úřadů práce. Součástí systému byla i evaluace uplatnění studentů škol na trhu práce a jejich hodnocení dosaženého vzdělání, evaluace projektů Ministerstva pro místní rozvoj ČR, která byla realizována v Opatření 4.2. a projektů v rámci grantového schématu v programu JPD 3.

Na základě těchto dílčích evaluací byl vytvořen souhrnný dokument (souhrnná evaluace), zahrnující všechny klíčové aspekty a závěry cílových evaluací a systém metodik vzdělávání v oblasti cestovního ruchu, a také systém uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení. V projektu byly vytvořeny i návrhy standardů pro vybrané obory. Součástí projektu byla dále analýza aktuálních potřeb trhu práce z hlediska vzdělávání, na jejímž základě budou nově vytvořeny nebo upraveny stávající profesní profily.

4.3 Improving professional preparation and training in tourism

The Czech Ministry for Regional Development – Department of Tourism has implemented and managed, as part of Measure 4.2 Specific Training of the Human Resources Development 2004-2006 Operational Programme, a system project entitled „Improving professional preparation and training in tourism“, co-financed by the European Social Fund and the state budget. Implementation of the project was originally planned for before the end of 2008. With the extension of the 2004-2006 programme period, the end of the project was moved to 30th June 2009.

Implementation of this project was arranged through suppliers who were selected using a tender in accordance with the current Act on Public Contracts. The project implementation team was composed of a managing team from the Department of Tourism, a process manager, expert administrator, and specialist committee, as well as preparers of evaluations and methodologies for individual tourist areas, summary evaluation preparers, and suppliers of project publicity.

The aim of the project was to help in the creation of a competitive workforce, increase employment and employability, and improve the quality of tourism services throughout the whole of the Czech Republic. This aim was to be achieved by creating an evaluation system for formal and informal training, and the creation of a training system to meet the training needs of target project groups in the tourism sector.

The project should help to secure the quality, efficiency and higher functionality of tourism training in all training areas – in secondary schools, taking into account apprentice training, and in specialised schools, universities and other educational establishments. The project deals with the current state and needs of training in relation to the labour market. This evaluation therefore also involved public administration, labour market agencies, employees and tourist businesses.

During project implementation, partial evaluations were prepared on the state of and forecast development of training needs of target groups in tourism in the areas of training and the labour market. The proposed system was conceived as a process of systematic gathering, sorting and assessment of data, with the aim of further decision-making in favour of increased quality and efficiency. The evaluation of the system and its parts took place using autoevaluation and external evaluation at the level of various types of schools, public administration, employers and other parties active in tourism, using information from labour market agencies and the results of tourism re-qualification under the aegis of the Job Centres. Part of the system was also an evaluation of the use of students from these schools in the labour market and their assessment of the training they had received, as well as an evaluation of Czech Ministry for Regional Development projects completed under Measure 4.2 and projects within the grant scheme in the JPD 3 programme.

On the basis of these individual evaluations, a summary document (summary evaluation) was created, which included all key aspects and conclusions from the target evaluations and a system of training methodologies for tourism and also a system for recognising the results of informal training and informal teaching. Draft standards were also created for selected fields in the project. A further part of the project was an analysis of current labour market needs

Projekt se zásadním způsobem liší od ostatních realizovaných projektů v oblasti cestovního ruchu, protože si klade za cíl komplexním způsobem analyzovat celý systém vzdělávání a profesní přípravy v této oblasti a navrhnout případné úpravy a doplnění tam, kde bude nezbytné. Výsledky projektu se rovněž stanou důležitým podkladem pro realizaci dalších projektů, které budou připravovány Odborem cestovního ruchu do operačních programů Lidské zdroje a zaměstnanost a Vzdělávání pro konkurenceschopnost v tomto programovacím období.

V průběhu realizace projektu bylo uspořádáno 13 seminářů, které významně přispěly k formulaci závěrů. Semináře byly určeny pro setkání řídicího týmu, dodavatelů evaluací, odborného grémia, odborného gestora i pro subjekty spolupracující v rámci jednotlivých evaluací. Výsledky projektů zjištěné v jednotlivých oblastech evaluací a v evaluaci souhrnné byly prezentovány na konferenci, které se zúčastnil ministr pro místní rozvoj. Zároveň byly tyto výsledky prezentovány na tiskové konferenci.

Na základě výsledků z dílčích evaluací byl ve spolupráci s Českou televizí vytvořen cyklus vzdělávacích pořadů o cestovním ruchu Služby v našich službách a další tři evaluace – pro osoby, které mají nízkou úroveň vzdělání v cestovním ruchu nebo ho nedokončili, evaluace možností vytvoření dílčích kvalifikací a zpracování návrhu vytvoření systému pilotních škol pro další vzdělávání pedagogů působících v cestovním ruchu.

Podrobnější informace o tomto projektu je možné najít na těchto webových stránkách: www.mmr.cz a www.vsehoruch.cz.

from the training standpoint, on the basis of which new or amended professional profiles will be generated.

The project differs fundamentally from other projects implemented in the area of tourism, because it has as its aim the comprehensive analysis of training and professional preparation in the area, and the drafting of amendments and additions where these are essential. The results of the project will also become an important basis for the implementation of other projects to be prepared by the Department of Tourism for the Human Resources and Employment, and Training for Competitiveness Operational Programmes during the current programme period.

- Thirteen seminars, contributing significantly to the formulation of conclusions, were organised during project implementation. The seminars were intended as a meeting place for the managing team, evaluation providers, specialist committee, expert administrator and for parties working within the individual evaluations. The project results derived for the individual evaluation areas and for the summary evaluation were presented at a conference attended by the Minister for Regional Development. The results were also presented at a press conference.

Based on the results of the individual evaluations, a series of training programmes on tourism entitled "Services in our service" was prepared in conjunction with Czech Television and a further 3 evaluations developed – for those with incomplete or low levels of tourism training, an evaluation of the options for creating partial qualifications, and the preparation of a proposal for creating a system of pilot schools for further training of teachers working in tourism.

For more detailed information on this project, please see the following websites: www.mmr.cz and www.vsehoruch.cz.

4.4 Souhrnné výsledky projektu Zkvalitnění profesní přípravy a vzdělávání v cestovním ruchu

V odvětví cestovního ruchu působí kromě několika velkých podniků především podniky malé a střední velikosti. Cestovní ruch poskytuje pracovní příležitosti pro přibližně 59 tisíc osob samostatně výdělečně činných a 181 tisíc zaměstnanců.

Stále většího významu nabývá v cestovním ruchu komplexnost poskytovaných služeb, provázanost atraktivit a atrakcí, propagace destinací a široce pojatý marketing. Tyto aktuální a moderní trendy rozvoje cestovního ruchu proměňují a zvyšují poptávku po kvalitní a vzdělané pracovní síle, která se stává klíčovým faktorem pro úspěšný vývoj celého odvětví. V současné době se však cestovní ruch potýká s podprůměrnými mzdami, vysokou fluktuací pracovní síly a ne vždy dostatečnou odbornou přípravou a motivací absolventů škol zaměřených na cestovní ruch. Rozvoj lidských zdrojů se tak stal jednou z priorit Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, které v roce 2008 iniciovalo projekt Zkvalitnění profesní přípravy a vzdělávání v cestovním ruchu.

Východí myšlenkou projektu je, že výslednou podobou produktů a služeb cestovního ruchu určuje spolupráce mnoha různých aktérů soukromého, ale i veřejného sektoru, přímo či nepřímo spjatých s cestovním ruchem. V sektoru působí zaměstnavatelé, poptávající určitou kvantitu a kvalitu pracovní síly. Na straně nabídky jsou potom lidé, kteří tuto poptávku uspokojují. Do těchto vztahů vstupují další aktéři, kteří se podílejí na celkovém fungování trhu práce v daném odvětví. Jsou to především agentury práce, které slaďují poptávku po lidských zdrojích s aktuální nabídkou, a samozřejmě také vzdělávací instituce, podílející se na vzdělávání a profesní přípravě. Celý sektor potom svými přímými či nepřímými zásahy ovlivňuje veřejná správa a působení nejrůznějších vnějších vlivů.

Cílem projektu proto bylo vypracovat evaluační systém formálního i neformálního vzdělávání a rozběhnout vzdělávací procesy, naplňující vzdělávací potřeby cílových skupin projektu v odvětví cestovního ruchu (vzdělávací instituce na různých úrovních, zaměstnavatelé, agentury práce a veřejná správa).

Souhrnná evaluace shrnuje nejdůležitější výsledky a doporučení pro všechny cílové skupiny projektu a je rozdělena do čtyř vzájemně provázaných bloků.

Projekt Zkvalitnění profesní přípravy a vzdělávání v cestovním ruchu navazuje na aktivity v oblasti rozvoje lidských zdrojů v cestovním ruchu, realizované v předchozím programovém období. Součástí projektu je také jejich vyhodnocení a reflexe. V rámci opatření 4.2 Specifické vzdělávání OP Rozvoj lidských zdrojů bylo podpořeno šest projektů (celkem 64 vzdělávacích programů) a 55 projektů bylo realizováno v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 (JPD 3).

V případě projektů OP RLZ bylo hlavním přínosem vytvoření základu pro další rozvoj celoživotního učení a povědomí významné části pracovníků a zaměstnavatelů v cestovním ruchu o možnostech dalšího vzdělávání.

A) Počáteční vzdělávání zahrnuje veškerou přípravu na povolání ve školách (po splnění povinné školní docházky) před nástupem do praxe. První stupeň tvoří střední vzdělání s výučním listem, které poskytuje celkem 249 škol v oborech vzdělání ve dvou kategoriích – E a H. Celkem 121 středních odborných škol nabízí střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou (kategorie oborů vzdělání L a M). Na cestovní ruch se zaměřuje 25 „maturitních“ oborů vzdělání, avšak pouze 12 z nich je aktivních. V rámci vyššího odborného vzdělávání (kategorie N) poskytují

4.4 Summary results of the project Improving Professional Training in the Tourist Industry

Apart from a few large companies, the tourism segment consists mainly of small and medium sized companies. Tourism provides employment for approximately 59 thousand self-employed people and 181 thousand employees.

Of ever greater importance are the comprehensive range of supplied services, the interdependence of attractions and attractiveness, the promotion of destinations and marketing in its wider sense. These current and modern trends in the development of tourism change and increase the demand for quality, trained staff, who are becoming a key factor in the successful development of the entire segment. However, tourism is currently confronted with below-average salaries, high staff turnover rates and a lack of specialist training and motivation for those graduating from schools specialised in tourism. The development of human resources has thus become one of the priorities of the Czech Ministry of Regional Development, which in 2008 initiated a project entitled Improving Professional Training and Training in the Tourist Industry.

The starting point for the project is that the end shape of products and services in tourism is determined by the cooperation between many different players in both the private and the public sector, connected directly and indirectly to the tourist sector. Within the sector there are employers who demand a certain quantity and quality of staff. Then on the supply side there are people who satisfy this demand. Other players come into these relationships, sharing in the overall functioning of the market in the sector in question. In particular, these are the employment agencies that set the demand for human resources against the current supply, and, of course, the educational institutions that share in their education and professional training. The whole sector is then affected directly and indirectly by the public sector and by the impact of a wide variety of external factors.

The aim of the project was therefore to develop an evaluation system of formal and informal training and to develop training processes that will meet the training needs of the project's target groups in the tourist sector (educational institutions at various levels, employers, employment agencies and the public sector).

This summary evaluation summarises the most important results and recommendations for all target groups within the project and is divided into four mutually linked blocks.

The project entitled Improving Professional Training and Training in the Tourist Industry is a continuation of activities in the area of human resources development in tourism as implemented in the previous programming period. Part of the project is an assessment of, and reflections on, these. As part of the measures of 4.2 Specific Training of the Human Resources Development Operating Programme, 6 projects (with 64 training programmes) were supported; 55 projects were implemented under the Joint Programme Document for Objective 3 (JPD 3).

In the case of projects under the HRD OP, the main benefit was the creation of a base for the further development of life-long learning and awareness of a significant proportion of employees and employers in tourism of the options for ongoing education.

A) Initial training includes all preparation in schools (after completion of compulsory schooling) before starting work. The first level is made up of a secondary education with a certificate of apprenticeship, offered by a total of 249 schools in categories E and H. In all, 121 secondary specialised schools offer secondary specialist education with a school leaving certificate (categories L and M). There are 25 school leaving study subjects dealing with tourism, but of these only 12 are active. Of the higher specialised

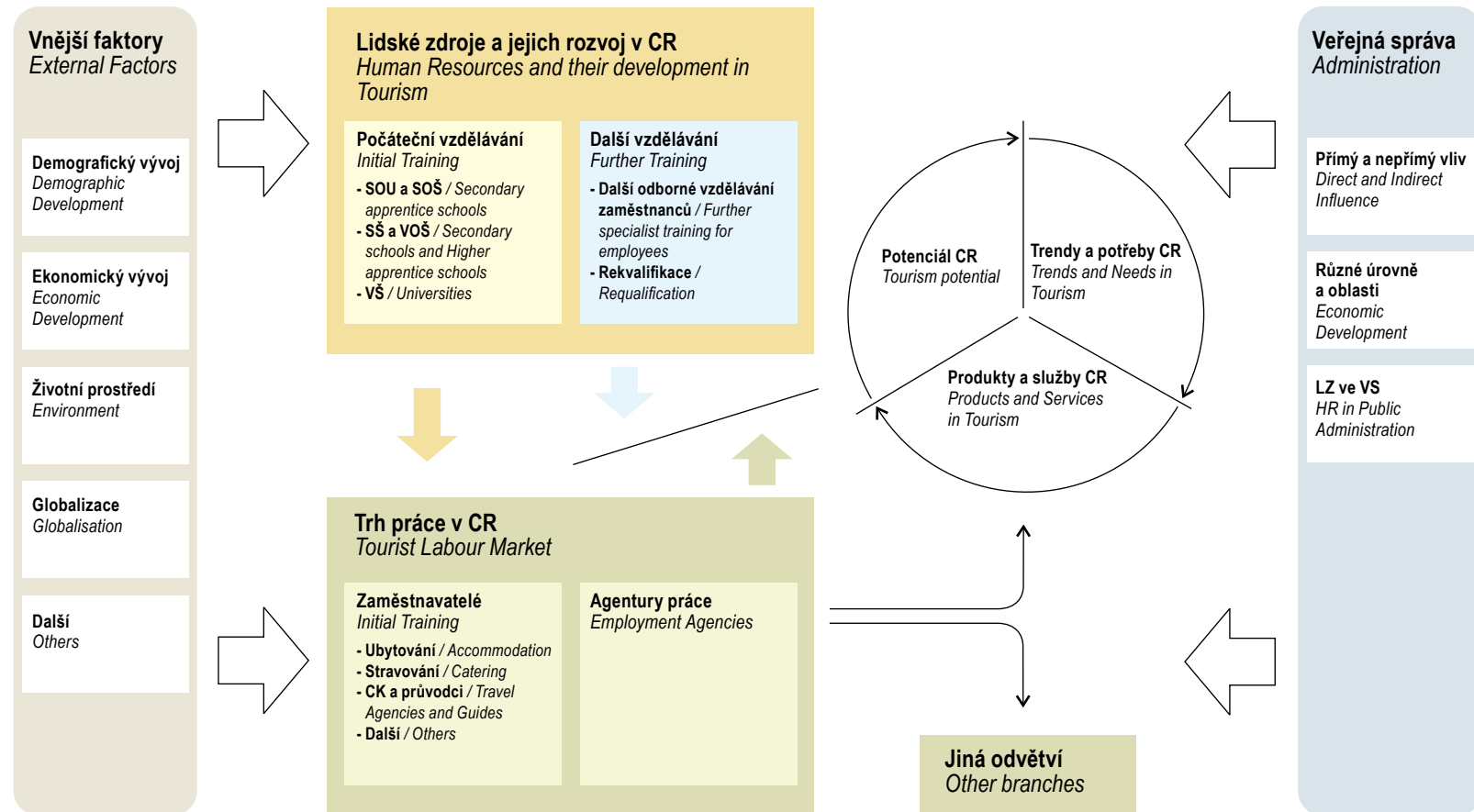
15 škol celkem 12 oborů vzdělání zaměřených na cestovní ruch, z toho 9 je aktivních. Nejvyšší stupeň vzdělání poskytují vysoké školy, které nabízejí akreditované studijní programy v rámci bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů. V současné době má akreditované studijní obory pro přípravu středních a vrcholových manažerů pro oblast cestovního ruchu 15 vysokých škol, z toho je 8 škol veřejných a 7 škol soukromých.

Uplatnění absolventů všech stupňů škol je ve většině regionů ČR vysoké a je pro ně relativně snadné nalézt pracovní uplatnění. Avšak především v případě pozic vyžadujících střední odborné vzdělání je velmi častá následná fluktuace pracovníků v rámci své profese

schools (category N), 15 schools offer 12 subject areas in tourism, of which 9 are active. The highest level of education is offered by universities, which offer accredited study programmes within Bachelor, Masters and Doctoral study programmes. At the present time, 15 universities (8 public, 7 private) have accredited study areas for preparing middle and senior managers for the tourist sector.

The placement rate for school-leavers of all levels of schools is high in most regions of the Czech Republic and it is relatively easy for them to secure employment. However, particularly in the case of positions requiring a secondary specialist education, there is a high turnover rate of workers within their professions and field, but also departures for other fields and professions in the service sector

Schéma 4.4.1 Vztahy mezi aktéry cestovního ruchu v oblasti lidských zdrojů
Diagram No. 4.4.1 Relationships between tourist sector players in human resources

a oboru, ale také odchody do jiných oborů a profesí v sektoru služeb (viz dále), které svědčí o nízké kvalitě pracovních podmínek v odvětví cestovního ruchu. Dalším problémem jsou existující rozdíly v kvalitě výuky na jednotlivých školách. Profil absolventa, který se v zásadě shoduje s požadavky zaměstnavatelů na danou pozici, totiž negarantuje u všech škol stejnou úroveň znalostí, zkušeností a dovedností potřebných pro výkon povolání. Nedostatky jsou především ve znalosti informačních a komunikačních technologiích, cizích jazyků nebo ekologie. Deficit představuje také zastarávající kvalifikační a odborná úroveň pedagogických pracovníků školy a nedostatečné využití informačních technologií.

V současnosti probíhající kurikulární reforma ve středním odborném vzdělávání významně přispěje k vyřešení popsané situace. Jedná se o vnitřní reformu školy, zaměřenou především na úpravu vzdělávacích obsahů příslušných oborů vzdělání, které se mají přizpůsobit trhu práce a potřebám zaměstnavatelů.

V rámci celého středoškolského vzdělávání je nezbytné vytvořit efektivní systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a systém podpůrných nástrojů zajišťujících jeho kvalitu a dostupnost.

B) Další vzdělávání je vzdělávání, které probíhá po dosažení určitého stupně vzdělání anebo po prvním vstupu absolventa na trh práce. Další vzdělávání, případně rekvalifikační kurzy, semináře apod., jako součást nabídky neformálního vzdělávání a informálního učení, nabízejí tři soukromé a tři veřejné vysoké školy.

V současnosti není další vzdělávání zaměstnanců firem v sektoru cestovního ruchu dostatečné a prakticky neexistuje systém dalšího vzdělávání zaměstnanců.

Součástí dalšího vzdělávání jsou i rekvalifikace zaměstnanců, které se však bohužel uskutečňují velmi ojediněle. Pro oblast ČR je v současnosti akreditováno MŠMT 53 rekvalifikačních programů (kurzů). Počet akreditovaných zařízení, která mohou ze zákona provádět rekvalifikace, je odhadnut na 53 a dále je cca 30 až 45 škol, které mohou provádět rekvalifikace, aniž by musely žádat o akreditaci.

Z hlediska kvality stávajících rekvalifikací se také objevuje problém délky rekvalifikace, která je v ČR až o polovinu kratší než v dalších zemích EU. Přitom skutečně účinné rekvalifikace jsou podle zahraničních zkušeností právě ty dlouhodobé.

C) Oblast trhu práce

Zaměstnavatelé – mezi typické zaměstnavatele odvětví cestovního ruchu v České republice patří samostatní podnikatelé, tj. fyzické osoby provozující specifické živnosti. Druhou početnou skupinu tvoří obchodní společnosti, zejména pak společnosti s ručením omezeným. **Co do počtu zaměstnanců, působí v cestovním ruchu především mikro, malé a střední podniky.**

Současný trh práce nenabízí podle zaměstnavatelů dostatek pracovníků s odpovídající kvalifikací. Z hlediska vzdělávacího systému identifikují zaměstnavatelé jako problém především to, že většina středních odborných škol v cestovním ruchu není schopna žáky dostatečně získat pro obor a vybudovat v nich pocit hrdosti na obor a profesí. **Tento deficit se následně projevuje odlivem odhadem 40-75 % absolventů mimo vystudovaný obor.** Druhým důvodem je nízká prestiž pracovních pozic v cestovním ruchu a z ní se odvíjející špatné pracovní podmínky. Zaměstnavatelé čelí též nedostatku kvalifikovaných středních a vyšších manažerů s vysokoškolským vzděláním (což se také projevuje na jejich větší ochotě investovat do dalšího profesního vzdělávání právě u zaměstnanců na těchto pozicích).

Cestou ze začarovaného kruhu je v první řadě zvýšení prestiže cestovního ruchu v ČR. Pro další rozvoj počátečního i dalšího profesního vzdělávání v odvětví lze využít principu tzv. center excellence.

(see later) which is a testimony to the poor quality of working conditions in the tourist sector. A further problem is the existing differences in the quality of teaching at different schools. A school-leaver profile which in essence matches the requirements of employers for a given position, does not in fact guarantee the same level of knowledge, experience and skill needed to perform the work from all schools. Shortcomings are mainly in knowledge of information and communication technologies, foreign languages and the environment. This shortfall also represents the ageing qualifications and expertise of teachers in these schools and insufficient use of information technology.

A curricular reform is currently taking place in secondary vocational training, which will contribute significantly to resolving the described situation. This is an internal school reform aimed mainly at amending the educational content of the relevant teaching areas, to adapt them to the labour market and the needs of employers.

Within the whole of secondary education it is essential to create an efficient system of further education for teachers and a system of supporting tools to guarantee its quality and accessibility.

B) Further training is training which takes place after a particular educational level has been achieved or after a school-leaver or graduate first starts working. Further training, or requalification courses, seminars and the like, are offered by 3 private and 3 state universities as part of their range of informal training and informal teaching.

Nowadays the further training of employees in companies in the tourist sector is inadequate and there is practically no system of further training for employees.

● **Requalification for employees is also part of further training, but this unfortunately takes place only rarely.** At the present time, there are 53 requalification programmes (courses) accredited by the Ministry of Education for the area of the Czech Republic. The number of accredited institutions which may legally conduct requalification is estimated at 53, and a further approximately 30 to 45 schools may conduct requalification without applying for accreditation.

From the point of view of existing requalification courses, there is also the problem of the length of these courses, which can be as little as half the length of those in other EU countries. However, according to foreign experience it is precisely these longer courses that are genuinely effective.

C) Labour market

Employers, Typical employers in the tourist sector in the Czech Republic include independent entrepreneurs, i.e., private individuals with a trade licence, and a second numerous group made up of companies, particularly those with limited liability. **As far as the number of employees is concerned, it is mainly micro, small and medium sized enterprises operating in the tourist sector.**

According to employers, the current labour market does not provide sufficient workers with appropriate qualifications. In terms of the education system, employers identify as a problem the fact that most tourism secondary schools are unable to sufficiently motivate their pupils for the subject, and build in them a feeling of pride in their work and in the profession. **This inadequacy is subsequently shown by the departure of an estimated 40-75% of school-leavers from their area of study.** A second reason is the low prestige of positions in tourism and the poor working conditions which arise from this. In addition, employers face a shortage of qualified middle and senior managers with a university education (which is also shown in their willingness to invest in further professional training precisely for employees in these positions).

The way out of this vicious circle is in the first instance to improve the prestige of tourism within the Czech Republic. For the further development of initial and further professional training, the principle of so-called centres of excellence may be used.

Tourist guides, the great majority of whom perform their guide duties on the basis of a trade licence

Průvodci cestovního ruchu – naprostá většina vykonává průvodcovskou činnost na základě živnostenského oprávnění jako samostatně výdělečná osoba, tj. jako pracovníci a zaměstnavatelé v jedné osobě. **Absence povinných zkoušek jako podmínky výkonu průvodcovské činnosti výrazně přispívá ke snížení úrovně služeb v této profesi a má zásadní vliv na přetrvávání nízké míry prestiže odvětví cestovního ruchu v ČR.** Kvalita absolventů tohoto oboru proto není dostatečná, a to zejména z hlediska požadavků evropské normy EN 15565.

Agentury práce jsou významným aktérem zvyšování flexibility a adaptability trhu práce. **Agentury práce zaměřené přímo na cestovní ruch na českém trhu práce prakticky nepůsobí** (alespoň příležitostně zprostředkovává práci v cestovním ruchu pouze 6% agentur).

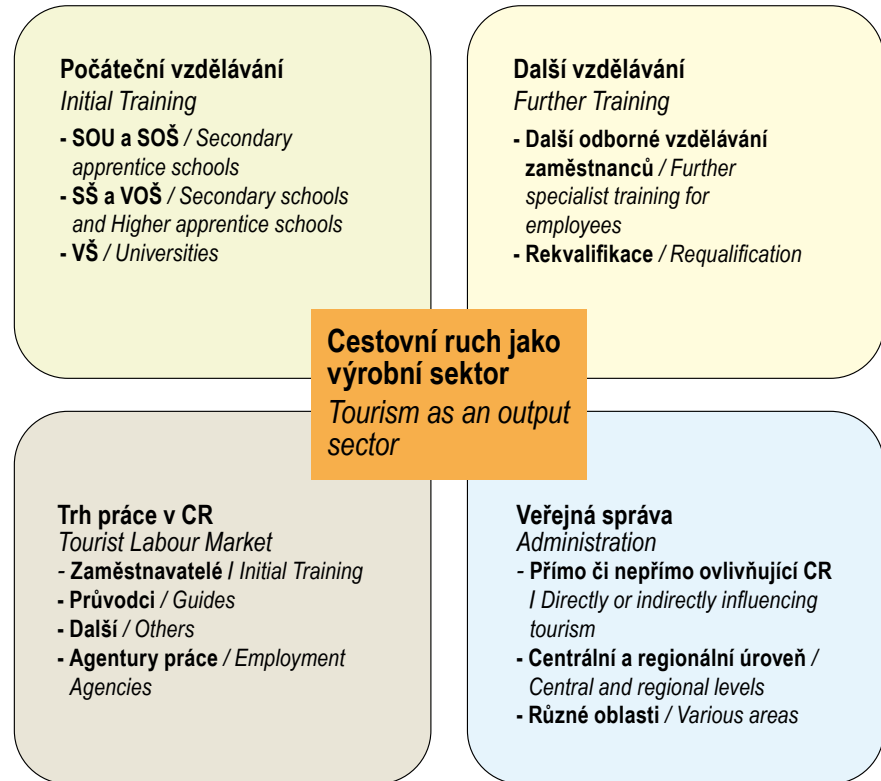
D) Veřejná správa zaujímá v odvětví cestovního ruchu specifickou roli. Posláním veřejné správy (státu, krajů a samospráv) je podporovat aktivity soukromého sektoru za účelem rozvoje cestovního ruchu v celé České republice. Na základě úkolů stanovených legislativou a schválenými koncepčními dokumenty vytváří veřejná správa podmínky pro rozvoj cestovního ruchu jako odvětví. **Cestovní ruch je v kontextu české veřejné správy v zásadě oblastí v samostatné působnosti, tj. územní veřejná správa (obce a kraje) tuto oblast rozvíjí dle svého uvážení.** Státní správa si v této oblasti vyhradila některé činnosti spíše podpůrného a koordinačního charakteru, vykonávané prostřednictvím Ministerstva pro místní rozvoj ČR nebo také České centrály cestovního ruchu – CzechTourism. Veřejná správa tak může významně ovlivňovat cestovní ruch, a to jak pozitivně, tak negativně. Vhodná podpora ze strany státu, krajů a obcí může přinést lepší využití podnikatelských kapacit v oblasti cestovního

are self-employed people; i.e. as employee and employer in one person. **The absence of compulsory examinations as a condition for doing guide work contributes significantly to a reduction in the quality of service in this profession, and has a major impact on the continuing low level of prestige of the tourist industry in the Czech Republic.** The quality of those graduating in this field is not adequate, particular from the standpoint of the requirements of European standard EN 15565.

Employment agencies are an important player in improving the flexibility and adaptability of the labour market. **Employment agencies focussed directly on tourism in the Czech labour market do not exist** (only 6% of agencies secure work in the tourist sector at least on an occasional basis).

D) Public administration occupies a specific role in the tourist sector. The mission of public administration (from the state, regions and local authorities) is to support the activities of the private sector with the purpose of developing tourism throughout the Czech Republic. Public administration, on the basis of tasks established by the legislation and approved by concept documents, creates the conditions for the development of tourism as a sector. **Tourism, in the context of Czech public administration, is in essence an area of independent activity, i.e. local public administration (regions and towns) develop this sector according to their consideration.** State administration retains certain activities more of a support and coordination nature, performed through the Czech Ministry for Regional Development and also the Czech tourist authority – CzechTourism. Public administration can thus significantly influence the tourist sector, both positively and negatively. Appropriate support from the state, regions and towns can lead to a better use of business capacity in the tourist sector, thus the activities of public administration can represent a specific kind of tourism potential. **This objective can be achieved only as part of an integrated system of training for**

Schéma 4.4.2
Diagram No. 4.4.2

řechu a působení veřejné správy tak představuje specifický typ potenciálu cestovního řechu. **Tohoto cíle lze dosáhnout pouze v rámci uceleného systému vzdělávání pro úředníky působící na všech úrovních veřejné správy v oblasti cestovního řechu.**

Důležitá je role Ministerstva pro místní rozvoj ČR pro rozvoj lidských zdrojů v odvětví cestovního řechu. Rozvoj lidských zdrojů je nejenom jedním z klíčových bodů Koncepce státní politiky cestovního řechu v České republice na období 2007–2013, ale s tímto úkolem souvisejí i další aktivity v oblastech jako jsou výzkum, vývoj a inovace nebo standardizace. MMR také vykonává metodickou a koordinační úlohu a nese odpovědnost za vznik a realizaci jednotného systému profesního vzdělávání v cestovním řechu. **Proto by se v procesu realizace navrhovaných vzdělávacích opatření mělo MMR stát dostatečně důvěryhodným garantem jejich udržitelnosti a rozvoje celého systému vzdělávání v cestovním řechu a zaujímat zastřešující, a tedy zásadní roli.** Jako jedině je totiž schopně zajistit:

- systémovou spolupráci s MŠMT v oblasti školství;
- systémovou spolupráci s regionálními partnery v oblasti cestovního řechu a školství;
- zprostředkování systémové komunikace se zaměstnavatelskými svazy, Svazem obchodu a cestovního řechu a profesními sdruženími;
- dostatečné finanční zdroje na provoz vzdělávacích zařízení.

Nezastupitelnou úlohu má MMR také v zajišťování informovanosti odborné veřejnosti za účelem posílení postavení cestovního řechu a zvyšování dostupnosti aktuálních informací a dat o odvětví cestovního řechu. Jako vhodně se tak jeví vytvoření informačního portálu pro posílení komunikace mezi nejvýznamnějšími aktéry v oblasti cestovního řechu.

civil servants operating in the public administration of tourism.

An important role for the Czech Ministry for Regional Development is the development of human resources in tourism. The development of human resources is not only one of the key points in the State Policy Concept for Tourism in the Czech Republic for the period 2007-2013, but other activities such as research, development, innovation and standardisation, are also connected to this task. The Czech Ministry for Regional Development also undertakes a methodological and coordination role, and is responsible for the establishment and implementation of a unified system of professional training in the tourist sector. **For this reason the Czech Ministry for Regional Development should become a sufficiently credible guarantor of sustainability and development of the whole tourist training system during the process of implementation of the proposed training measures and should take up an oversight and thus a fundamental role.** It is the only body able to arrange:

- Systematic cooperation with the Ministry of Education in the area of education
- Systemic cooperation with regional partners in the areas of tourism and education
- Systemic communication with employers' unions, the Union of Trade and Tourism, and with professional associations
- Adequate financial resources for the operation of training institutions.

The Czech Ministry for Regional Development also plays an invaluable role in arranging for better information for the professional public, with a view to strengthening the tourist sector and increasing the accessibility of current information and data about tourism. The creation of an information portal to strengthen communication between the most important players in the tourist sector is also seen as appropriate.

Kontaktní údaje
Contact Data

5.1 Přehled vybraných kontaktních adres / List of Selected Contact Addresses

STÁTNI ORGÁNY A INSTITUCE

GOVERNMENT AGENCIES AND INSTITUTIONS

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Ministry for Regional Development of the Czech Republic

<http://www.mmr.cz>

Česká centrála cestovního ruchu –

CzechTourism

Czech Tourist Authority – CzechTourism

<http://www.czechtourism.cz>

<http://www.czechtourism.com>

Národní památkový ústav

State Institute of Care of Historic Monuments

<http://www.npu.cz>

Český statistický úřad

Czech Statistical Office

<http://www.czso.cz>

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

CITY OF PRAGUE

Magistrát hl. m. Prahy

Prague City Council

<http://www.praha-mesto.cz>

<http://www.prahainfo.cz>

<http://www.praha.eu>

<http://www.prague-city.cz>

Pražská informační služba

Prague Information Service

<http://www.prague-info.cz>

<http://www.pis.cz>

Správa Pražského hradu

Prague Castle Administration

<http://www.hrad.cz>

Pražská asociace kongresové turistiky (PAKT)

Prague Convention Bureau

<http://www.pragueconvention.cz>

SDRUŽENÍ A SVAZY MĚST A OBCÍ

ASSOCIATIONS AND UNIONS OF TOWNS AND COMMUNITIES

Sdružení historických sídel Čech,

Moravy a Slezska

Association of Historical Settlements

in Bohemia, Moravia and Silesia

<http://www.shscms.cz>

Svaz měst a obcí ČR

Union of Czech Towns and Communities

<http://www.smocr.cz>

Asociace krajů České republiky (AKČR)

Association of Regional Authorities

<http://www.asociacekrajů.cz>

Sdružení lázeňských míst ČR

Czech Spa Towns Association

<http://www.spas.cz>

PROFESNÍ ASOCIACE A SVAZY

PROFESSIONAL ASSOCIATIONS AND FEDERATIONS

Asociace cestovních kancelářů ČR (ACK ČR)

Association of Travel Agencies of

the Czech Republic

<http://www.ackcr.cz>

Asociace českých cestovních kancelářů a agentur (AČCKA)

Association of Tour Operators and Travel Agencies of the Czech Republic/

<http://www.accka.cz>

Asociace hotelů a restaurací ČR

Czech National Federation of Hotels and Restaurants

<http://www.ahr-cr.cz>

Asociace průvodců ČR

CR Guides Association

<http://asociacepruvodcu.cz>

Sdružení průvodců ČR

Guides Association

<http://www.sdruzeni-pruvodcu.cz/>

Svaz obchodu a cestovního ruchu (SOCR ČR)

Czech Confederation of Commerce and Tourism

<http://www.socr.cz>

Asociace kuchařů a cukrářů ČR

Association of Chefs and Confectioners of the Czech Republic

<http://www.akc.cz>

Svaz venkovské turistiky

Union of Rural Tourism

<http://www.svazvt.cz/>

Evropské centrum pro ekoagroturistiku (ECEAT CZ)

European Centre for Eco Agro Tourism CZ

<http://www.eceat.cz>

Horská služba ČR

Mountains Rangers

<http://www.horskaslužba.cz>

Svaz léčebných lázní ČR

Czech Spas Association

<http://www.lazne-kur-spa.cz>

Kempy a chatové osady České republiky

Camp Sites Association

<http://www.camp.cz>

Asociace leteckých provozovatelů ČR

Association of Air Carriers

<http://www.mujiweb.cz/www/alp.cr/>

Svaz provozovatelů lanovek a vleků ČR

Association of Chair-lift and Ski-lift Operators

<http://www.infohory.cz>

<http://www.splv.cz>

Asociace turistických regionů ČR (ATUR)

Association of Tourist Regions of the Czech Republic

<http://www.atur.cz>

Asociace turistických informačních center České republiky (A.T.I.C.)

Association of Tourist Information Centres of the Czech Republic
<http://www.aticcr.cz>

Česká golfová federace

Czech Golf Federation
<http://www.cgf.cz>

**KLUBY
CLUBS**

Klub českých turistů

Czech Tourist Club
<http://www.kct.cz>

Autoklub České republiky

Autoclub of the Czech Republic
<http://www.autoklub.cz>

ÚAMK – Ústřední automotoklub ČR

Central Auto-moto-club of the Czech Republic
<http://www.uamk.cz>

**MEZINÁRODNÍ VELETRHY CESTOVNÍHO RUCHU
INTERNATIONAL TOURISM FAIRS**

„GO“/„Regiontour“ Brno

<http://www.bvv.cz/go>

“Holiday World“ Praha

<http://www.holidayworld.cz>
<http://www.incheba.cz>

MADI Travel Market

<http://www.cot.cz>

“TOURFILM“ Karlovy Vary

<http://www.tourfilm.cz>

**ODBORNÉ ŠKOLSTVÍ
UNIVERSITIES**

Vysoká škola ekonomická Praha

University of Economics
<http://www.vse.cz>

Vysoká škola hotelová

Hotel Management College
<http://www.vsh.cz>

**Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví
a lázeňství**

Tourism, Hotel and Spa Management College
<http://www.vscrhl.cz>

**MEZINÁRODNÍ INSTITUCE
INTERNATIONAL INSTITUTIONS**

Světová organizace cestovního ruchu

World Tourism Organization (UNWTO)
www.unwto.org

Gen. ředitelství pro podnikání a průmysl

DG Enterprise and Industry
http://ec.europa.eu/enterprise/index_en.htm

Poradní výbor pro cestovní ruch

Tourism Advisory Committee (TAC)
http://ec.europa.eu/enterprise/services/tourism/index_en.htm

Evropský statistický úřad EUROSTAT

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

**Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
(OECD)**

www.oecd.org/cfe/tourism

Visegrádská čtyřka (V4)

www.visegradgroup.eu
www.european-quartet.com

Středoevropská iniciativa (CEI)

www.ceinet.org

Kongresový a incentivní cestovní ruch

www.iccaworld.com

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1
Tel.: +420 224 861 111, Fax: +420 224 861 333
E-mail: info@mmr.cz

www.mmr.cz